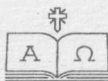

Šeima ir TIKĒJIMAS

Šeima ir TIKĖJIMAS

Skaitiniai sutuoktiniams ir auklėtojams

TARPDIECEZINĖS KATECHETIKOS KOMISIJOS LEIDYKLA
KAUNAS 1996

UDK 23/28
Še 23

Familie und Glaube
Ein Lesebuch zu Ehe und Erzie-
hung
Freudeskreis Maria Goretti e. V.
München

NIHIL OBSTAT
Mons. Pr. Tamulevičius
Censor ad hoc deputatus
Kaunas, die 21 decembris 1995

IMPRIMATUR
Vysk. Sigitas Tamkevičius
Kauno Arkivyskupijos Augziliaras
Kaunas, die 22 decembris 1995

Vertė JŪRATĖ BALTUŠIENĖ

TURINYS

Pratarmė	6
<i>Marija Augustė Trap</i>	
Trapų šeimos gyvenimas tikėjimu	9
Vykdyti DIEVO valią	9
Vaikelio belaukiant	17
Pirmoji Komunija	20
Pasiruošimas mirčiai	21
<i>Albertas Besjeras SJ</i>	
Vilko ir ėriuko santuoka	26
Namų šeimnininkė, aiškiaregė, atgailaujančioji siela: Ana Marija Taidži	27
Avinėlis numaldo vilką	28
<i>Motina Teresė</i>	
Laiškas iš Kalkutos, skirtas šeimos metams	35
<i>Bobas ir Geri Lerdai</i>	
“Nuolatinis apsisaugojimas vos nesugriovė mūsų santuokos”	39
Kodėl mūsų tik penki vaikai?	40
Spraga surasta	42
Išeitis prie skyrybų slenksčio?	43
Pagaliau išganingoji šviesa!	44
Sielų tuštėjimo metas	45
<i>Marijos Goreti draugija (MGD)</i>	
Atsidavimu atsakiusi į savo vyro neištikimybę	49
Palaimintoji Elžbieta Kanori Mora	49

Jaunystė ir santuokinio gyvenimo pradžia	50
Apgautosios meilė	51
Kantrioji šeimos Pelenė	53
Krikščioniškoji motina	54
Jos gyvenimas su KRISTUMI	55
Mistikė	56
Gyvenimo pabaiga ir vyro atsivertimas	58

MGD

Vienpatystė KRISTAUS vardan	61
Popiežius Jonas Paulius II Ugandoje	61
Šv. Matijas Mulumba	62
Popiežiaus Leono XIII pašventinimo malda (prašant šv. Šeimynos užtarimo)	68

Lizbetė Burger

Vedybinė sąjunga, esant skirtingoms konfesijoms	70
“Mes juk visi krikščionys!”	70

MGD

Šventosios motinos	75
Ji matė savo Angelą Sargą	75
Pasiaukojusi dėl vaiko gyvenimo	76
Sužadėtinės laiškas	81

Jaunimo ir šeimų malda Motinai

Mergelei Marijai	82
-------------------------------	-----------

Maksas Kasjėpė OMI

Gyvybė prieš gyvybę?	85
“Tačiau gydytojas pasakė...”	85
Medicininės indikacijos?	86

Hermanas Kronštaineris

“Motinos meilė nesumažėja, daugėjant vai- kų, taip pat kaip ir gerojo Dievo”	87
Aborto pagunda	87
Savarankiškumo ugdymas	88

Jonas Svensonas

Brangiausia motinos dovana Noniui	91
Patikima priemonė tikslui pasiekti	92
Motinos priesakai atsisveikinant	94

Šv.Liudvikas IX iš Prancūzijos

Brangus sūnau! 100

MGD

“Aš žinau ribas...” 103

Tikros meilės įrodymas? 103

“Apie tai nieko nepasakyta Biblijoje!” 106

Jobana Šeping

Mergaitė, pasiaukojusi dėl motinos 108

Visiškas atsidavimas su sąlyga? 108

Mergaitė iš Andų 109

MGD

Ar skaistybė - atgyvena? 116

Ne seksualume glūdi blogis 117

Marijos Goreti pavyzdys 118

Jobanas Vildas SJ

Jaunimo seksualinis auklėjimas ir

sielovada 120

Stiprinti valią 121

Skaityti apie šventuosius 123

Iš “Šeimos teisių” chartijos 125

Stefanas Jozefas Piatas OFM

Šventoji tėvų pora 129

Sielos didybė ir šeimyninės pareigos 131

Neramūs laikai 134

Mažoji namų gėlė 135

Namų dvasia 136

Maksas Kasjėpė OMI

Žodžiai moko, pavyzdžiai patraukia! 139

Regina Garsija

Ką gali motinos ašaros 143

Ispanų pilietiniame kare 144

Duglas Haidas

“Mūsų duktė neturi eiti iš rankų į rankas!” ... 149

Nuo netikinčio metodisto iki uolaus komunisto ... 149

Jokių padarumo ribų 151

Katalikiškojo idealo atradimas 153

Kelias į Bažnyčią 156

Mieli šios knygos skaitytojai,

Kartą stojamųjų egzaminų į gimnaziją metu per religijos egzaminą vaikams buvo užduota atpaskoti biblinę 12-mečio JĖZAUS, pasilikusio Jeruzalėje, istoriją. Vienas berniukas savo rašinyje pavaizdavo išsigandusius ir nuliūdusius Mariją su Juozapu, kai jie kelyje į namus pasigedo JĖZAUS. Šv. Juozapas visaip stengėsis paguosti labai susirūpinusią DIEVO Motiną: "Klausyk, kalbėjo jis jai, mes grįšime dabar į Jeruzalę ir suieškosime jį. Pakeliui galėsime sukalbėti rožančių, tai tikrai padės. O kad kuo greičiau surastume prapuolusį vaikėlį JĖZŲ, šaukimės taipogi ir šv. Antano jis juk už visa, kas pamesta, atsakingas!"

Šis anekdotas (jei tai ir netikra istorija, tai bent jau puikiai sugalvota!), nors ir koks beprasmiškas jis mums iš pirmo žvilgsnio galėtų pasirodyti, atskleidžia ne tik šio vaizduotės kupino vaiko sugebėjimą įsijausti, bet ir tai, ko galima pasisemti iš tikinčios šeimos, branginančios rožančių ir garbinančios šventuosius, patyrimo! Kiekgi vaikų gali šiandien semtis kūrybinių jėgų iš tokios tikėjimo kasdienybės?

Krikščioniška šeima gyvuoja, praktiškai vykdydama tikėjimo priedermes.

Šia skaitinių sutuoktiniams ir auklėtojams knyga norėtume mozaikiškai atskirais pavyzdžiais parodyti, kaip kasdienybėje gyvuoja katalikiškasis tikėjimas, o taip pat ir kaip pražūtingai veikia DIEVO įstatymų

negerbimas. Kartu bus kalbama apie seksualumą ir santuokinę meilę, nekaltybę, apsisaugojimo sampratą ir abortus, o taipogi apie tikėjimo išmėginimus varge ir sunkumuose, apie auklėjimo problemas ir jėgą, kurią teikia pasitikėjimas DIEVU.

Dalis pavyzdžių yra paimta iš kitų knygų, tačiau kai kurie straipsniai yra atsiradę pačioje "Marijos Goreti draugijoje".

Mūsų tikslas - suteikti stimulą ir pagalbą jauniems žmonėms, besiruošiantiems santuokai, ir šeimoms, kurios stengiasi paversti katalikiškojo tikėjimo teoriją kasdienybės praktika, o visų svarbiausia - sužadinti žmonėse norą padaryti KRISTŲ šeimos gyvenimo centru. Taip kaip ratui reikia stebulės, kad stipinai nuo išcentrinės jėgos neišsilakstytų į šalis, taip ir šeimoms reikia tokio centro - JĖZAUS KRISTAUS.

Šiai knygelei mus paskatino ir Popiežiaus Jono Pauliaus II žodis 1994m. vasario 2d. "Laiške šeimoms". Šventasis Tėvas rašo (Nr.23): "*Koks platus ir įvairiaspalvis yra krikščioniškos tiesos apie šeimą lobynas. Tačiau vien tik rašytinių liudijimų nepakanka. Daug svarbesni yra gyvi liudijimai. Paulius VI yra nurodęs, jog "nūdienos žmogus mieliau klausosi liudytojų negu mokytojų, o jei ir klauso šių, tai tada, kai jie yra liudytojai". Bažnyčioje šeimos lobis visų pirma yra patikėtas liudytojams: tėvams ir motinoms, sūnums ir dukterims, kurie per šeimą surado savo žmogiško ir krikščioniško pašaukimo kelią ir tuo būdu pasiekė šventumą.*

Šventoji šeima yra pirmoji iš daugelio kitų šventų šeimų. Susirinkimas priminė, kad šventumas yra visų pakrikštytųjų pašaukimas. Mūsų laikais, kaip ir praeityje, nedinga "šeimos evangelijos" liudytojų, nors jie ir nežinomi ar Bažnyčios nekanonizuoti. Šeimos metai yra patogi proga geriau suvokti, kad jų yra, ir labai daug".

Mes linkime Jums džiaugsmo ir palaimos skaitant
ir gyvenant!

MARIJOS GORETI DRAUGIJA

“Tėvams priklauso pirminė ir neatimama teisė auklėti savo vaikus .” “Todėl jie turi būti pripažįstami kaip pirmieji ir privilegijuotieji savo vaikų auklėtojai.”

*II Vatikano susirinkimas,
Gravissimum educationis Nr.6 ir Nr.3*

Marija Augustė Trap

TRAPŲ ŠEIMOS GYVENIMAS TIKĖJIMU

“rapų šeimos” vardas vis dar tebežinomas dėka filmo ir miuziklo, kurie rėmėsi austro korvetės kapitono barono Georgo fon Trapo šeimos gyvenimo istorija. 1938m. dėl nacių grasinimų pabėgę iš Zalcburgo į Jungtines Valstijas, ten jie, kaip “dainuojanti šeima”, užsidirbo pragyvenimui ir sužavėjo daugybę žmonių. Pasibaičius II pasauliniam karui, Trapai suorganizavo didžiulę pagalbos akciją kenčiantiems vargą jų senojoje tėvynėje.

Vykdyti DIEVO valią

Būsimoji baronienė Marija Augustė Trap, ką tik įgijusi mokytojos diplomą, buvo postulantė Nonbergo benediktinių vienuolyne Zalcburge ir jai teko kurį laiką būti Trapų šeimos namų mokytoja.

Kažkas patapšnojo man per petį. Aš pakėliau akis nuo savo pirmokėlių rašybos sąsiuvinį... “Garbingoji vienuolyno vyresnioji laukia tavęs abatijoje.” Dar nėra buvę, kad garbioji motinėlė būtų siuntusi ieškoti kažkokios kandidatės. Ką tai galėtų reikšti? Priimamasis buvo kitame abatijos gale, ir aš apėjau didžiausią lankstą, kad tik laimėčiau laiko ir perkratyčiau savo sąžinę...

“Sėskitės čia mano vaike.”

Po trumpos pertraukėlės garbingoji motinėlė pamė mane už rankų, pažvelgė man į akis ir tarė:

“Sakykit Marija, kokia yra svarbiausioji tiesa, kurią jūs sužinojote mūsų senajame Nonberge?”

Nedelsdama nė akimirkos, aš atsakiau, su pasitikėjimu žvelgdama į jos gražias tamsias akis:

“Svarbiausia mums čia, žemėje, yra DIEVO valią pažinti ir ja vadovautis”.

“Netgi kai tai nėra malonu? Kai sunku, netgi karčiai sunku?”

Dabar aš pamaniau neapsirinkanti, jog ji tuo norėjo pasakyti: turi visko atsisakyti ir pasaulį apleisti.

“Taip, garbingoji motinėle, netgi tada, ir visa širdimi!”

“Taigi, Marija, atrodo, kad DIEVO valia Jūs turėsite mus apleisti - žinoma, tik trumpam”, - pridūrė ji, pastebėjusi mano išgąstį.

“N-n-nonbergą palikti”, - sumikčiojau aš, ir ašaros užtvindė mano akis.

“Jūs gi žinote, kad jūsų galvos skausmai diena iš dienos stiprėja. Daktaras mano, kad perėjimas nuo jūsų įprastinio gyvenimo, išvykų į kalnus laiptoti uolomis, prie mūsų uždaro vienuolyno gyvenimo buvo per staigus. Jis mano, kad mes turėtume jus tam tikram laikui, trumpam, ne ilgiau kaip metams, kur nors išsiųsti, kur jūs turėtumėt didesnę judėjimo laisvę. Tada viskas turėtų pasikeisti į gera, ir ateinantį birželį grįšite atgal, kad daugiau niekada mūsų nepaliktumėt.”

Ateinantį birželį - Dieve mano, juk dabar tik spalio!

“Atsitiktinai pas mus šiandien buvo užsukęs toks baronas Trapas, karo laivyno atsargos kapitonas. Jis ieško mokytojos savo mažai ligotai dukrelei. Dar šiandien po pietų jūs nuvyksite pas tuos žmones. O dabar priklaupkite, aš noriu Jus palaiminti.” Savo dailia, maža švelnia ranka ji padarė kryžiaus ženklą mano kaktoje. Paskutinį kartą aš pažvelgiau pro ašaras į tas nepamiršamas akis, kurioms, rodės, buvo gerai žinomas liūdesys ir rūpesčiai, vargas ir kančios,

bet taip pat ir savęs nugalėjimas bei begalinė ramybė. Aš negalėjau nė žodžio ištarti, kitaip būčiau vėl apsiverkusi, betgi žodžių čia ir nebereikėjo.

“O dabar eikite ir pakluskite visa širdimi!” Tai buvo viskas.

Marija Augustė tapo motina ir drauge septyniems našlio Trapo vaikams, o šis, jos didžiausiam išgąsčiui, ėmė linkti prie jos. Vėl stojosi prieš ją sunkus apsisprendimo momentas, ir vėl Dievo valia turėjo lemiama reikšmę. Nes juk ji pati, patyrusi apie našlio blaškymąsi po to, kai prieš ketverius metus mirė jo jaunoji žmona ir nuolat keitėsi vaikų auklėtojos, meldėsi: “Gerasis DIEVE, atsiųsk jam gerą žmoną, kuri taptų jo vaikams gera motina, ir padaryk jį vėl laimingą!”

Kartą gatvėje aš nugirdau kažką šnekant: “Tai Trapų gubernantė. Baronas ją stipriai išimylėjęs”.

Mano keliai nutirpo iš siaubo. Vargais negalais parsiradau namo. Iki šiol dar niekas nebuvo manęs išimylėjęs, ir aš maniau, kad taip būna tik knygose. Aš tučtuojau nubėgau pas baronienę Matildą(ji vadavo namų ūkiui). Papasakoju jai, ką buvau girdėjusi, ir pridūriau: “Dėl to aš privalau dar šiandien sugrįžti į vienuolyną. Jums reikėtų pasiieškoti Marijai kitos mokytojos”.

Ji pažvelgė į mane nustebusi: “Ir kodėl gi, dėl Dievo meilės? Juk nėra jokios priežasties iš čia bėgti. Aš taip pat nemanau, kad tai jau taip rimta - jūs jam patinkate, nes jūs taip gražiai sutariate su vaikais”.

Vėliau mane pakvietė į biblioteką. Ten stovėjo senukas pranciškonas. Jį į pagalbą pasikvietė baronienė Matilda.

“Aš esu tėvas Gregoras, - tarė jis, paėmė mane už rankos ir nuvedė prie krėslo. - Jums derėtų suprasti barono jausmus jums. Jūsų elgesys su vaikais kelia

jam simpatiją. Apskritai visa tai tėra tėviškas palankumas, ir visiškai nebūtina staiga viską metus bėgti iš čia." "Tėve, aš privalau", - ištariau aš ir melsdama pažvelgiau į jį.

"Betgi, mano vaike, tokia juk DIEVO valia, kad įvykdytumėte savo užduotį iki galo."

Dabar buvau sugauta. Juk vienuolyne mane taip išauklėjo, kad DIEVO valios vykdymas visada ir visur tapo mano antrąja prigimtimi. Aš nutilau.

Senasis kunigas vėl paėmė mane už rankos ir tarė: "Taigi pažadėkite, kad liksite!"

Aš ištariau dusliu balsu: "Pažadu, kad pasiliksiu, bet tik iki trisdešimos birželio. Tą dieną aš būsiu priimta į Nonbergo benediktinių vienuolyną".

Po kelių savaitių, likus trylikai dienų iki sugrįžimo į vienuolyną, vaikai ėmėsi iniciatyvos.

Aš stovėjau ant kopėčių ir valiau krištolinį sietyną. Trys jauniausieji vaikai bėgdami prie manęs - prieš tai jie buvo trumpam užsukę į tėvo kambarį - šaukė: "Tėtis sako, jog jis nežinaš, ar jis jums apskritai patinka". - "Žinoma, patinka", - automatiškai atsakiau jiems negalvodama, nes dar niekad iki tol nebuvau valiusi sietyno. Vaikai vėl nubėgo atgal pas tėvą.

Man bebaigiant tvarkytis, kai viską atlikus dar merčiau gėles į dideles puošnias vazas, pasirodė kapitonas, priėjo arčiau ir įsmeigė akis į mane ir bijūnus.

Po to tarė: "Tai išties labai miela iš jūsų pusės".

Jo balsas skambėjo dusliai ir giliai kaip varpas. Pažvelgusi į jį ir pastebėjusi šiltą jo akių žvilgsnį, tučtuojau nusukau savąsias į šoną: "Kas tokio mielo iš mano pusės?"

"Argi jūs neperdavėte man per vaikus, jog sutinkate priimti mano pasiūlymą ir norite ištekėti už manęs?"

Žirklys ir bijūnai iškrito man iš rankų.

"Kad - aš - noriu - už - jūsų - ištekėti?"

"Na taip, vaikai atėjo šiandien pas mane anksti

rytą ir pasakė, jog jie pasitarę ir nusprendę, kad vienintelė galimybė jus čia sulaikyti būtų man jus vesti. Aš atsakiau, jog mielai tą padaryčiau, bet juk nežinau, ar aš jums patinku. Tada jie nubėgo pas jus ir akimirksniu sugrįžo atgal, šaukdami, jog jūs pasakiusi, kad aš jums patinku. Tad argi nesame dabar susižadėję?”

Aš buvau visiškai palūžusi. Absoliučiai nežinojau, ką turėčiau sakyti ar daryti. Tarp mūsų stojo kupina vilčių tylą. Aš tik žinojau, jog už poros dienų turiu būti priimta vienuolynan, o štai čia prieš mane stovi gyvas, realus žmogus ir nori mane vesti.

“Bet kapitone, - pradėjau aš, - jūs gi žinote, jog aš netrukus privalau sugrįžti į vienuolyną. Negaliu tuo pačiu metu stoti vienuolynan ir ištekti.”

Jo gražios akys liūdnai žvelgė į mane:

“Ar tai paskutinis jūsų žodis? Negi nebėra jokios vilties?”

Tada man šovė į galvą mintis. “Žinote ką, aš turiu vienuolyne naujokių globėją. Ką ji bepasakytų, man tai yra lyg DIEVO žodis. Einu pas ją ir pasiklausiu.” Tučtuojau pasileidau pėsčiomis į Nonbergą. Nepraėjo nė valanda, ir, nepaprastai laiminga, buvau jau ten.

Ji išliejo naujokių globėjai visą savo širdį:

“Jei jūs man dabar pasakysite, kad būtent DIEVO valia lemia man už jo netekėti, bet stoti vienuolynan, tada ir jam bus lengviau visa tai iškentėti.” Frau Rafaela mūsų pažvelgė į mane savo patyrisiomis, motiniškomis akimis ir išėjo iš kambario. Po valandos ji sugrįžo ir pranešė, jog garbingoji motinėle laukianti manęs.

Aš pajutau palengvėjimą ir džiugia širdimi žengiau atviromis ir dengtomis galerijomis, pakilau sraigtiniais laiptais. Vėl tos senosios ažuolinės durys... Štai aš jau klūpau prieš garbingąją motinėle. Ji vėl paėmė mane už rankų ir su didele meile ilgai žiūrėjo man į akis. Galų gale tarė: “Frau Rafaela papasakojo

man tavo istoriją. Kadangi tu sugrįžai čia, kad su-
žinotum DIEVO valią šią svarbiausią tavo gyvenimo
akimirką, aš sušaukiau Kapitulos salėn visą mūsų
ordino bendriją. Mes meldėmės Šv. DVASIAI ir ta-
rėmės. Mums tapo aišku, - čia ji dar stipriau su-
spaudė mano rankas, - kad DIEVO valia tu turi
ištekti už kapitono ir tapti jo vaikams gera motina”.

Slinko minutės, o aš vis dar tebeklūpoju. Žinojau,
kad tai galutinis sprendimas. Taip, aš norėjau patirti
DIEVO valią, bet kai ji man paaiškėjo, nebenorėjau
jos vykdyti. Visa mano laimė subyrėjo į šipulius. Taip
ilgai siekiau padovanoti savo širdį DIEVUI, o dabar
jis jos nepriėmė. Aš vos nenumiriau iš apmaudo ir
nusivylimo. Mano pastirusios akys buvo išmeigtos į
abatės žiedą, ir čia išvydau jo didžiuliame ametiste
išgraviruotus žodžius: **“DIEVO valiai nėra jokio
Kodėl!”**

Garbiosios motinėlės tylėjimas liudijo, jog jos di-
džiulė patirtis ją išmokė, kad žodžiai yra bejėgiai,
kai žmogaus siela nusivylusi kovoja su pačia savimi.
Aš pakėliau akis. Jos lūpos vos vos judėjo nebylioje
maldoje, o mylimos akys buvo pritvinkusios ašarų.
Atvira širdimi aš paklausiau: “Ko nori DIEVAS iš
manęs toliau, garbioji motinėle?” - “Jis nori, kad tu
jam tarnautum - ten, kur tu jam labiausiai reikalinga,
su džiaugsmu ir visa širdimi.”

*Marija Augustė sugrįžo su tvirtu sprendimu iš-
tekti. Tuomet baronas, kad neduotų pagrindo žmo-
nių apkalboms, iki rudens buvo išvykęs. 1927m.
lapkričio 26 dieną Nonbergo abatijos bažnyčioje
įvyko sutuoktuvės. Apytiksliai po ketverių metų,
bankrutavus jų bankui, šeima neteko didžiosios
dalies savo turto, kas ypatingai prislėgė baroną.
Ir vėl per maldą nušvito mintis: buvo išnuomota
keletas kambarių studentams, įrengta namų ko-
plyčia, ir namuose kaip nuomininkas netgi*

apsigyveno kunigas profesorius. 1935m. Šv. Velykų Mišias, pavaduodamas šį dvasininką, laikė jaunas kunigas, monsinjoras Vazneris.

Vėliau, remdamasis savo muzikinėmis žiniomis, jis išstbulino šeimos dainavimą ir muzikavimą ir tuo būdu padėjo pagrindą visai neplanuotam "Zalcburgo Trapų kamerinio choro", vėlesniajam "Trapp Family singers", atsiradimui. Monsinjoras Vazneris lydėjo Trapų šeimą ir į JAV. Austrijos prijungimas prie nacistinės Vokietijos garsiajam baronui Trapui ir jo šeimai, kaip atvirai išpažįstantiems katalikybę, kėlė pavojų, o ypač jiems atsisakius dainuoti per Hitlerio gimtadienį. Šeima vienbalsiai nusprendė verčiau ap-
leisti tėvynę. Dėl šito jie taipogi kreipėsi į Zalcburgo arkivyskupą, prašydami patarimo, ir šis, visa tai apmąstęs, po kurio laiko jiems pasakė:

"Aš su niekuo apie tai nekalbėjau ir neprašiau niekieno patarimo. Bet aš be paliovos meldžiau DIEVĄ, kad nušviestų man protą. Ir dabar sakau jums kaip jūsų vyskupas: DIEVO valia jums lemta artimiausiu metu kartu su monsinjoru Vazneriu išvykti iš tėvynės".

Po įsikūrimo vargų JAV, praėjus keletui metų, vėl iškilo apsisprendimo momentas šįkart dėl žemės pirkimo. Vėl klausiama DIEVO valios.

Mes privalėjome melstis, tik taip galėjome **išgirsti DIEVO valią**. Viename iš tuščių kambarių įsirengėme koplyčią, pakabinome ant sienos kryžių, prieš jį uždegėme dvi žvakes, ir trejetą dienų iš eilės, pasikeisdami kas valandą, klūpėjome po vieną šeimos narį ir prašėme DIEVĄ apšviesti protą. Tada vėl visi suėjome kartu, ir monsinjoras Vazneris su mumis, ir visi buvome vieningos nuomonės, kad ne mes vieta, bet vieta mus surado.

Ketvirtadienį nuvykome visi kartu į bendruomenės tarnybą, kur mums buvo iškilmingai įteikta pirkimo

sutartis... Tuomet užkopėme į mūsų kalną, o Rupertas su Verneriu nukirto porą mūsų miško medžių ir iš jų sumeistravo 4 metrų aukščio kryžių. Jie nešė jį iki pat kalno, esančio prie namų, viršūnės, o mes visi sekėme paskui melsdamiesi ir giedodami. Jiems įkasant kryžių į žemę, giedojome padėkos himną. Kalifornijoje buvome girdėję, kad ispanų misionieriai šitaip įtvirtindavę kiekvieną naują misiją kaip savo nuosavybę.

Dar kitokia forma, kaip visuose sprendimuose visiškai sąmoningai pasikliauti DIEVO valia ar maldoje prašyti DIEVO vesti teisingu keliu, aiškiai matoma tokioje baronienės Trap knygos pateiktoje pastaboje. Muzikinėse vasaros stovyklose Trapų šeima buvo dažnai klausinėjama įvairiausių dalykų, tarp jų ir apie dukterų vedybų reikalus bei aplinkybes. Jos atsakymas:

Kai dėl vedybų, tai mano vyras ir aš dar Europoje kasdien kalbėdavome “Sveika, Marija” už kiekvieną mūsų vaiką, kad ilgainiui jie susirastų tinkamus partnerius.

“Auklėjimo misijos, pagrįstos tėvų krikščionių dalyvavimu DIEVO kūrybiniame darbe, atnaujinantis ir ypatingas šaltinis yra Santuokos sakramentas, kuris pašvenčia juos tikrajam krikščioniškajam vaikų auklėjimui.”

Jonas Paulius II. In Familiaris consortio, 1981

Vaikelio belaukiant

Praėjus metams po vedybų su baronu Trapu pasaulin ėmė belstis pirmasis jų bendras kūdikėlis.

Vieną dieną, išėjus svečiams, vaikai žaidė pievoje, ir Hedviga beveik nemandagiai sušuko: "Nagi, mama, tu jau trečiąkart nežaidi su mumis tinklinio. Mums taip neįdomu. Na, gaudyk kamuolį".

Aš nusivedžiau juos į parką, prisėdau priešais pavėsinę ir pasakiau, kad gerasis DIEVULIS po Kalėdų atsiųsias jiems mažą sesutę ar broliuką.

"Ak, nuostabu, tikėkimės, kad tai bus berniukas, mes jau turime penkias mergaites!" - pasakė Verneris.

O Martina tarė: "Jei vaikutis pasirodys tik po Kalėdų, tai iš kur tu jau žinai apie tai?"

Taigi turėjau jiems viską* papasakoti.

Tai buvo viena iš tų retų valandų, kai dangus ir žemė susilieja, ir širdis sujungia tvirti saitai.

Vėl atėjo Adventas, gražiausias iš visų, kai gyvenimas buvo pripildytas tikrojo laukimo. "Kalėdinė DIEVO Motinos ir JĖZAUS Kūdikėlio istorija stoja širdyje kartu su nauja gyvybe, kai žmogus pats patiri didžiąją tapimo Motina paslaptį...

Vasario viduryje atėjo frau Fogel, pribuvėja, ir po dviejų dienų tapo aišku: didžioji diena jau čia.

Niekam per paskutiniuosius devynetą mėnesių ir į galvą nebuvo atėję vargintis su daktarais, lygiai kaip niekas nemanė, jog aš turiu gerti kokius nors vaistus. Frau Fogel buvimas pripildė visus pasitikėjimo. Viskas ėjosi kuo puikiausiai, o skausmai priklausė paprasčiausiai tam, kas buvo DIEVO visagalio paliepta jau nuo to meto, kai Ieva paragavo obuolio.

* (Leidėjo pastaba: "Viskas" pokalbyje apie laukiamą kūdikį, nereiškia - turint omenyje tiek baronienės Trap asmenybę, tiek jos, kaip tikinčiosios, pažiūrą, - jokio detalaus išaiškinimo, o būtent labai pagarbų pavaizdavimą to naujos gyvybės atsiradimo stebuklo, kuris Dievo valia randasi ir vystosi motinos įsčiose.)

Georgas - jis tai buvo išgyvenęs jau septynetą kartų - užtikrino mane, kad aš tikrai nemirsiu, ir kuo mažiau aš dabar aimanuosiu, tuo daugiau jėgų turėsiu vėliau. Ir be to, tai esanti tik pradžia. Jis pasakė visa tai lyg tarp kitko, ir mane jo žodžiai nuramino.

Man buvo atradimas, jog šis skausmas tai ne toks kaip danties, kai tave visą kartais kiaurai nusmelkia. Šitie skausmai, rodės, kyla reguliariais, sistemingais laiko tarpais, kaip jūros bangų mūša. Tą pačią akimirką, kai jie liaudavosi, jauteisi be priekaištų ir galėjai šokti iš džiaugsmo, kad tik viską staigiai permąstytum, o nauja banga ir vėl čia.

“Ar tai truks ilgiau negu pusvalandį?” - paklausiau aš frau Fogel, kuri, rodos, manęs tačiau nė nesuprato, nes tik teištare: “Giliai kvėpuoti!”

Tai buvo ankstyvą popietę. Kai frau Fogel sugrįžo, pavalgiusi vakariene, jos abejinga veido išraiška pakito. Ji tapo labai dėmesinga.

Pro praviras duris girdėjosi vaikų balsai. Jie kalbėjo rožančių. Po kiekvienos dalies jie giedojo giesmeles... Man tai skambėjo lyg angelų balsai. Kokia vis dėlto nuostabi malda yra rožančiaus kalbėjimas! Aštuonis šimtus metų skriejo rūpesčiai ir vargai, džiaugsmas ir palaima, lydimi DIEVO Motinos, link DIEVO sosto! Kai mums vėl ir vėl iš naujo skamba: “Šventoji DIEVO Motina, melski už mus...”, tai lyg vaikystėje ko nors visa širdimi trokštant: “Mamyt, prašau! Ak, mama, labai labai prašau!”

Visa širdimi aš įsijungiau į jų giedojimą...

Kai šaižus silpnas riksmas nutraukė šventišką tylą, aš išgirdau, kaip vaikai apačioje sukilo ir sugiedojo senąjį Bacho padėkos himną “Dabar padėkokite visi DIEVUI”. Šią akimirką žmogus jaučiasi esąs visai arti DIEVO - Jo galybės dalis, Dangaus ir Žemės Sutvėrėjo kūrybos proceso dalyvis.

Kai vėliau - Trapams emigravus į JAV, koncertinės kelionės metu - ateina laikas išvysti pasaulį dar vienam kūdikiui, draugė ragina vykti į gimdymo namus, bet motina to nesupranta:

Ar galėtų - ligoninėje - mano šeima šalia palatoje klūpoti, giedoti ir melstis? Atsakymas skamba: "Ne". Tai buvo galutinis apsisprendimas. Aš paaiškinau jai, kad vaikas turi ateiti į pasaulį šeimos rate ir būti priimtas mylinčių rankų, o ne ligoninėje.

Vaikutis -Johanas -gimė sveikas ir be komplikacijų, nors -dar prieš išvykstant iš tėvynės gydytojas specialistas Miunchene, į kurį buvo kreiptasi dėl motinos inkstų sutrikimo, perspėjo ir netgi reikalavo nutraukti nėštumą: "Savaime suprantama, kad mes privalome tučiuojau išimti vaisių!"

Aš buvau pasipiktinusi: "Ką jūs norite tuo pasakyti - "savaime suprantama"? **Tai absoliučiai nesuprantama. Ir išvis visa tai apskritai nesvarsytina** - jūs turėtumėte žinoti, mes esame katalikai!"

Gydytojas atrodė rimtai susirūpinęs: "Mažai tikėtina, kad vaikas gims gyvas. Aš labai džiaugsiuosi, - jis pasisuko į Georgą, - jei pavyks išgelbėti motinos gyvybę. Ji turi tučiuojau gultis lovon, laikytis griežtos dietos, būti absoliučioje ramybėje, be jokių jaudinimųsi, kraujo spaudimas labai aukštas".

Mums išėjus į gatvę, aš pasakiau: "Netikiu nė vienu žodžiu, ką jis pasakė, bet kad tave nuraminčiau, laikysiuos griežčiausios dietos, kol Barbara ateis į pasaulį". Ji pasiklioė malda.

Marija Augustė Trap pasakoja apie jos sūnaus Johano gimimą.

Po daugelio metų aš išgirdau, jog vaiko gimimas turi būti suplanuotas. Taip pat išgirdau apie gimimų kontrolę, kad nebūtų nepageidaujamų vaikų. Turiu pasakyti, Barbara, kurią mes dabar turėjome

pavadinti Johanu, buvo neplanuotas šį momentą vaikas.

O kai dėl pageidaujamumo, tai daugybę kartų, mums bėgant iš tėvynės, laive, autobuse, scenoje, mielai būčiau kartojusi: "Ak, prašau, po šešių mėnesių". Bet prieš tūkstančius metų DIEVAS Biblijoje mus patikino: "Mano mintys nėra jūsų mintys, ir mano keliai nėra jūsų". Tad jeigu jau kažkas turi būti suplanuota, leiskime Jam tai padaryti. Jis parinko teisingą momentą Johano atėjimui. Miuncheno daktaro pranašystės buvo klaidingos, Johanas taps šauniu amerikiečių jaunuoliu.

Pirmoji Komunija

Besiruošiant jaunimo dainų savaitėms, kurios turėjo vykti atostogų stovykloje, Trapų šeima atšventė Johano Pirmosios Komunijos priėmimo šventę. Jam tebuvo penkeri, bet kadangi jis jau nuo mažų dienų kasryt dalyvaudavo su mumis šv. Mišiose, kasdien matydavome jo liūdną akių žvilgsnį, nes jis vienintelis iš visų nepriimdavo šv. Ostijos. Nuo trejų metų jis ėmė prašyti to. Kai mes jam sakydavome, jog jis turįs palaukti, kol paaugs, kad galėtų atnašauti tikrąją auką, jis norėjo sužinoti, kas gi toji auka esanti.

"Na, jei tu ką nors padarytum ko nemėgsti, pavyzdžiui, be žliumbimo suvalgytum špinatus, - paaiškino jam Lorli. - Arba ko nors nedarytum, kas tau patinka, pavyzdžiui, nevalgytum savo ledinukų, o atiduotum juos man."

Mažylis ėmė žengti tobulėjimo keliu, stengdamasis pažaboti savo simpatijas ir antipatijas. Įrengus fermoje nedidelę koplyčią, jį ir vėl apėmė nusi-vylimas. Kiekvieną šeštadienio vakarą šeima susėdavo lauke ant suoloelio, ir vienas po kito eidavo į vidų išpažinties. Tačiau Johanas turėjo čia sėdėti ir

niekam netrukdyti, nes jis buvo per mažas. Visgi tačiau dabar ta didžioji diena atėjo. Jis žinojo viską, ką turėjo žinoti, per ilgą laiką jis įrodė savo geravališkumą, ir vyskupas leido jam per Devintines priimti Pirmąją šv. Komuniją. Išvakarėse jis pirmąkart nuėjo į koplyčią išpažinties. Jis nenustygo vietoje. "Dabar mano eilė!" - šaukė jis.

"Kitą rytą, raudonu ministranto sijonu ir choristo marškiniais, jis klūpojo ant altoriaus laiptelių su degančia žvakele rankoje, širdžiai daužantis krūtinėje ruošdamasis priimti savo VIEŠPATĮ ir IŠGANYTOJĄ. Be galo laimingas sėdėjo po to mūsų berniukas prie pusryčių stalo, šventiškai papuoštoje garbingiausioje vietoje, nuklotoje mažytėmis dovanėlėmis.

Pasiruošimas mirčiai

1947m. mirė baronas Georgas fon Trapas. Jo žmona pasakoja apie nerimą ir viltį, sužinojus iš gydytojų, jog jos vyras serga plaučių vėžiu, o taip pat aprašo jo dievobaimingumą:

Georgo tikėjimas buvo toks, kaip ir jis pats: vaikiškas ir sudėtingas. DIEVAS, mūsų Viešpats, Švenčiausioji Mergelė, visi mieli Šventieji ir nelaimingosios Sielos buvo viena didžiulė šeima, kuriai ir mes priklausėme. Maldaknygę jis skaitė retai. Jis siuntė DIEVUI savo maldavimus, vadovaudamasis tik jam pačiam būdingu supratimu: "Žvelk, gerasis DIEVE, štai kaip yra, padėk mums".

Ypatingai savitas pamaldus ryšys siejo jį su DIEVO Motina.

Jis įstojo į Škaplieriaus broliją. Škaplierius, du medžiagos gabalėliai, simbolizuojantys Marijos, kurios globai žmogus atsiduoda, apdarą, yra susijęs su pranašyste, jog tas, kuris mirsiąs tikėdamas ir pasikliaudamas šiuo "apdaru", jau ateinantį šeštadienį būsiąs Danguje.

Jis buvo priimtas į broliją ir kas vakarą prie savo maldų pridurdavo tris Angelo pasveikinimus, kaip jį priimant kunigas buvo jam paliepęs. Aš pasakoju visa tai, nes kartą, gulėdamas ligos patale, Georgas man tarė: "Mes turėtume priminti škaplierių visiems žmonėms, tai teikia tokią ramybę!"

Nors du daktarai teikė vilčių, man nesisekė atsi-kratyti slaptos baimės... Aš jaučiau sunkios atsakomybės našta. Žinojau, kad Georgas netiki, jog mirs, nes aš atrodžiau turinti tiek vilties. Ką turėjau daryti? Ar reikėjo siūlyti jam surašyti testamentą ir klausinėti, kaip jis norėtų, kad šitas ar anas reikalas būtų atliktas, na, tuo atveju, jeigu...? Toliau nenorėjau mąstyti.

Tada mus aplankė vienas austras jėzuitų vienuolis iš Bostono. Kai pamačiau jo veide gilų susijaudinimą, aš tariau Georgui: "Klausyk, Naujajame Testamente juk parašyta: "Jei kas nors pas jus serga, tepasikviečia Bažnyčios kunigus ir jie tesimeldžia už jį, patepdami VIEŠPATIES vardu". Paprašykime tėvo Vaizerio patepimo, tas tau bus tikrai į gera".

Tėvas Vaizeris buvo jo geras draugas. Georgas iškart sutiko: "Gerai, ryt rytą".

Mes visi susirinkome koplyčioje. Kol tėvas Vaizeris klausė Georgo išpažinties, visi kalbėjome rožančių. Paskui tėvas Vaizeris atėjo paimti šv.Sakramento. Giedodami, su degančiomis žvakėmis rankose, mes žengėme prieš IŠGANYTOJĄ į ligonio kambarį. Čia buvo labai šventiška ir iškilminga, Georgas buvo toks ramus ir gerai nusiteikęs, kartu su mumis garsiai ir aiškiai atsakinėjo kunigui, kuris sukalbėjo visas maldas lotyniškai ir vokiškai. Šventajam aktui pasibaigus, vaikai tykiai pabučiavo tėvą ir išėjo.

Tada aš likau viena su Georgu. "Aš jaučiu tokią palengvėjimą", - tarė jis tyliai, pàėmė mano ranką ir užmigo. Jis miegojo ramiai ilgas valandas. Net žiaurus kosulys jam netrukdė. Mano širdy vėl gimė viltis: o gal. Buvo trečiadienis prieš Sekmines.

Tai buvo tyla prieš audrą. Kitą šeštadienį jis ėmė dusti. Vargais negalais jis pratarė:

“Kas tai? Ar turiu mirti?” Ir jis su baime maldaujamai pažvelgė į mane.

Mes paskambinome daktarui F. Jis mus ramino...

Tai buvo(vis dėlto) jo kančios pradžia. Sunkiai alsuodamas ir gaudydamas orą, jis sėdėjo pataluose. Šeima kartojo ir kartojo maldą. Kas valandą varpas kvietė mus į koplyčią. Dieną naktį pakaitomis mes budėjome prie Švenčiausiojo.

Ketvirtadienį prieš Sekmines... Viskas buvo kaip paprastai paskutinėmis dienomis...

Apie vienuoliktą pastebėjau pasikeitus kvėpavimą. Staiga pasijutau absoliučiai tikra: tai buvo pabaiga. Aš pakviečiau Rupertą ir pažadinau kitus vaikus, išskyrus Johaną. Atėjo ir monsinjoras Vazneris. Pažvelgęs į ligonį, jis tučtuojau išėjo ir grįžo su stula ir maldų knyga mirštančiajam.

Kad pagelbėtume Georgui, mes iškvietėme artimiausią gydytoją iš Stou. Atvykusi baltaplaukė moteris trumpai apžiūrėjo jį, teištare “Širdis” ir suleido porą injekcijų. Po to prisėdo nuošaliau. Mes suklaupėme aplink lovą, ir iškilmingai suskambo malda už mirštantį.

Paskui mes kartu sukalbėjome rožančių, ne vieną, daug kartų... Po kiekvienos dalies lėtai ir garsiai tarėme paslaptis. Jis buvo visiškai pilnos sąmonės. Retkarčiais, baisios kovos metu, jis pratarėdavo: “Mano JĖZAU, - pasigailėk!” Vėlai po vidurnakčio gydytoja vėl išklausė jo širdį.

Ji tyliai ištare: “Bijau, kad tai galas”.

Aš žinoju, ką turiu dabar padaryti. Prieš daug metų mes pasižadėjome, kad vienas kitam pasakysime, kai artėsianti pabaiga. Iki šiol aš laukiau stebuklo ir pasiklioviau daktarais. Dabar tačiau gydytojos žodžiai atėmė mano paskutinę viltį. Tai turėjo įvykti.

Aš pakilau ir tyliai prie ausies jam ištariau: "Georgai, galas artėja".

Baisi rauda sudrebino orą gaudančią krūtinę, ir iš paskutiniųjų jėgų jis apglėbė savo dešine ranka mano kaklą, siekdamas mano kaktos. Tai buvo jo palaiminimas prieš atsisveikinant. Bet tai dar buvo ne viskas. "Georgai, mano brangusis, **ar tu noriai priimi mirtį iš DIEVO rankų?**"

Tai buvo svarbiausias, lemiamas klausimas, kurį mes buvom iškilmingai pasižadėję vienas kitam užduoti. Sunkiai gaudydamas orą, didvyriškai laikydamasis iki pat pabaigos, jis sušvokštė: "Taip".

Vienas šventasis yra keletą kartų pasakęs: "Gražiausias žodis, kurį gali ištarti žmogus savo DIEVUI, yra žodelytis "Taip".

Dar sykį monsinjoras Vazneris atnešė šventąją Komuniją, ir su pilna sąmone Georgas priėmė savo VIEŠPATĮ ir IŠGANYTOJĄ, savo Vyriausiąjį Vadą ir geriausią Draugą.

Ir išties dabar tai buvo jau pabaiga. Tai buvo negailestinga, žiauri kova. Didvyrio mirtis.

Kaip siaubingai tylu tapo kambaryje, nutilus paskutiniam priešmirtiniam gargaliavimui.

Nualinta krūtinė nurimo, narsioji širdis sustojo. Šioje šventoje tyloje staiga prasimerkė Georgo akys. Jo kančios išryškinti bruožai sušvelnėjo, ir su didžiausia nuostaba žvelgė jis į kitą pasaulį. Ką gi jis iš tikrųjų ten matė? Tikriausiai tai buvo kažkas neapsakomai gražaus. Po kelių minučių jis nežymiai linktelėjo galva, ir jo akys užsimerkė amžiams. Tai įvyko penktadienį, 1947 metų gegužės 30-tą, pusę penkių ryto.

Mes dar kartą sukalbėjome rožančių ir tada nuėjome į koplyčią pirmosioms gėdulingoms Mišioms.

Mažasis Johanas kietai miegojo gretimame kambaryje praviromis durimis. Pabudęs apie aštuntą, kaip visuomet pirmiausia paklausė:

“Kaip šiandien tėvelis?”

Išgirdęs liūdną žinią, džiugiai ištare:

“Tai gerai, kad tėvelis mirė penktadienį, dabar netrukus pasiims jį Švenčiausioji Mergele į Dangų”.

Mes tikėjomės ašarų ir skausmo, bet ne šitokių žodžių. Vaikas prisiminė, ką jam tėvas buvo pasakojęs apie škaplierių.

“Mesijas atėjo sukurti Žemėje šventąją DIEVO karalystę. Visų pirma jis pradeda nuo šeimos šventumo. Jis atėjo teikti žmonėms džiaugsmą ir palaimą. Ir Jo didžiausias rūpestis yra skirtas šeimai; nes joje glūdi gyvenimo šaknys, visuomenės, Bažnyčios, valstybės gyvavimo ląstelės. Krikščionybė gimė šeimoje, kad šeima atgimtų krikščionybėje.

Pirmutinis šventasis Atpirkimo vaisius yra Šventoji Šeima, kaip ir pirmasis Kūrėjo palaiminimas skirtas šeimai.”

*Vyskupas dr. Paulius Vilhelmas fon Kepleris,
Rotenburgas, 1926*

VILKO IR ĖRIUKO SANTUOKA

ienas pirmųjų JĖZAUS darbų viešosios veiklos pradžioje buvo Jo dalyvavimas vestuvėse Kanoje ir pakeitimo stebuklas. Tuo Jis pabrėžė didžiulę pagarbą, “kurią Jis jautė santuokai ir šeimai, vienai didžiausių žmonijos vertybių”. Tai yra kartą pasakęs Popiežius Jonas Paulius II (1992 02 21 Senegale). KRISTUS išaukštino santuokos ryšius tarp krikščionių iki Sakramento garbės. Šio ryšio siekta jau nuo tada, kai DIEVAS sutvėrė žmogų pagal savo paveikslą; sutvėrė juodu, vyriškį ir moterišką (Pr 1,26-27). Vedybinis ryšys dažnai iškyla Senajame Testamente kaip DIEVO ryšio su išrinktąja tauta atvaizdas, tuo tarpu Naujajame Testamente santuoka yra apibūdinama kaip paslaptis, ir būtent kaip veiksmingas KRISTAUS ir Bažnyčios ryšio ženklas (Ef 5,31 ir toliau) - ir taip iki “Avinėlio santuokos”, į kurią kviečiami išganytieji Apokalipsės vizijoje (plg. Katalikų Bažnyčios katekizmą, Nr.1602-1620 ir kt.).

Sutvertą sutuoktinių laimei ir palikuonių pradėjimui bei auklėjimui (plg. CIC can.1055), santuoką “vainikuoja” (II Vatikano susirinkimas, *Gaudium et spes*, Nr.48) vaikai, jos “vertingiausias turtas” (*Familiaris consortio* 14).

Ji tačiau yra ir “dvasinio savęs tobulinimo bei abipusio pasišventimo mokykla” (*Jonas Paulius II*, 1992 02 21)

Šiame pasakojime apie palaimintąją Aną Mariją

Taidži ypatingai išryškės pasišventusios žmonos įtaka savo vyrui.

*Namų šeimininkė, aiškiaregė,
atgailaujančioji siela: Ana Marija Taidži*

Ana Marija Taidži gimė 1769m. Sjenoje, vaistininko šeimoje. Atsitikus nelaimėi, netekę turto ir nusivylę, 1775m. tėvai iškeliavo su ja į Romą. Nors ir būdami mergaitei gana griežti, jie vis dėlto ją išauklėjo giliai religingai. Nuo jaunų dienų ji pradėjo dirbti siu-vykloje, po to stojo tarnauti kambarine pas ponus. Būdama jauna mergaitė, ji mėgo lengvą flirtą bei įvairius pasilinksminimus, ir buvo šiek tiek tuščia-garbė. Dvidešimties metų ji ištekėjo už Dominyko Taidži, kuris Paskelbimo Palaimintąja dekrete trumpai apibūdinamas kaip "šiurkščių, netašytų manierių ir aikštingo charakterio" žmogus, tapo 7 vaikų mo-tina, su herojišku atsidavimu vykdė savo kaip žmonos, motinos, dukters, anytos pareigas namuose, o taipogi nuolankiai ir nesavanaudiškai, be paliovos mels-damasi, per atgailos dvasią ir artimo meilę tarnavo DIEVUI ir žmonėms, daugeliui tapdama patikimiausia patarėja.

Nuostabiausia, net šventųjų gyvenime reta dovana, kurią jai suteikė DIEVAS, buvo nuolatinis paslap-tingos, erškėčių vainiku apipintos saulės regėjimas, kuriuo VIEŠPATS jai įvairių besikeičiančių ženklų ir pavidalų forma rodė būsimus, esamus ir buvusius įvykius bei leido pažinti žmonių širdis. Tačiau ne šita šviesa - DIEVO išmintį liudijantis simbolis bet visų pirmiausia jos išoriškai toks skurdus ir var-gingas, o iš tiesų vis arčiau tobulybės vedantis gy-venimo kelias, kurį ji užbaigė 1837 m. birželio 9-tąją, nulėmė jos paskelbimą Palaimintąja 1920 m. Savo nuolankumu ir atgailos pripildytu gyvenimu ji įkū-nija - Popiežiaus Pijaus IX žodžiais tariant - "šimt-

mečio, kuriame viešpatavo materija, melas ir išpuikimas, pasmerkimą”.

Avinėlis numaldo vilką

Dominykas Taidži (iš tikrųjų Taeggi) gimė 1761m. ir taipogi atvyko į Romą laimės ieškoti. Jis pasisamdo tarnu kunigaikščio Kidži virtuvėje: nešioja malkas, maišus su daržovėmis, šūsnis lėkščių, ir jo nugara visą laiką linksta nuo naštos. Nežiūrint to, draugai jį vadina “gražiuoju angelėliu” - tai jaunas, gražus vyras juodais garbiniuotais plaukais, neaukštas, bet tvirtai sudėtas. Nors jo gyvenimo būdas tikrai be priekaištų, ir jo dievobaimingumas yra tikras, vis dėlto tai grubios kaimiškos elgsenos ir sunkaus charakterio, visiškai nesiderinančio su pamaldumu, žmogus; jo suvokimas sulėtintas, jis kietakaktis ir ūmus... Vien tyras džiaugsmas ir tikėjimas teikia jiems reikiamą nusiteikimą, kad nelabai jaustųsi tai, kas juos skiria vieną nuo kito. Kai prieštaravimai trumpam (vestuvių laikotarpiu) sušvelnėja, gyvenimas ir jo smūgiai vėl juos išryškina. Tai buvo vilko ir avelės santuoka. Tačiau avelė numaldė vilką... Visa palaimintosios Taidži paslaptis yra: kantrybė ir savęs atsižadėjimas.

Kunigaikštis Kidži pasiūlo šiai vargšų sutuoktinių porai du kambarius į gatvės pusę pirmame aukšte.

Butas drėgnas ir tamsus, bet Anos-fėjos rankų dėka jis tampa jaukiu būstu, kuriame pamažėle atsiranda jau šeštas lopšys su linksmiais gyventojais. Dominyko, kuris labai didžiuojasi savo gyvenimo drauge, galvoje tik viena - nepaliaujamai ją stulbinti.

Paskelbimo Palaimintąja dekrete rašoma: “Pirmaisiais vedybinio gyvenimo metais, stengdamasi įtikti savo sutuoktiniui, ji aukėjo auką pasaulio tuštybei, visada skrupulingai rūpindamasi drabužių koketiškumu ar savąja šukuosena...”

Tuo tarpu jos lengvabūdiškumą pamažu ima keisti augantis nepasitenkinimo jausmas... Kartą šeštadienio vakare Dominykas, pavargęs nuo savaitės darbų, reikalauja savo vienintelės pramogos: eiti pasivaikščioti į Korsą. Ana turinti pasipuošti; ji jo vienintelis pasididžiavimas. Ir ji puošiasi... Tačiau Dominykas pastebi jos akyse liūdesio šešėlį. Jis įtūžta: "Aš aiškiai matau, kad tu tik per prievartą eisi su manimi...". Ana nuryja ašaras, šypsosi ir nukreipia kalbą kitur...

Pirmasis stebuklas, kurio pasiekė Ana, buvo tai, kad jis ėmė pritarti visiems jos atsižadėjimams... "Apytikriai metams praėjus nuo mūsų vestuvių, - paliudijo jis, - dar būdama pačiame savo žydėjime, ši DIEVO tarnaitė iš meilės Jam atsisakė visų savo puošmenų... Tam ji paprašė mano sutikimo, kurį aš kilniadvasiškai daviau, nes mačiau, kad ji visiškai atsidavė maldingumui."

Jos nuodėmklausys, kurį ji pagaliau surado, nukreipė ją jos pašaukimo keliu - būti atpirkimo auka už pasaulio nuodėmės; todėl, sutikus vyrui, ji įstojo į III Trinitorių ordiną. VIEŠPATS apsireiškė jai -1790 m. prasidėjo paslaptingos "saulės" regėjimai, lydėję ją 47 metus. VIEŠPATS paliepimas buvo toks: atgaila, bet tik savo žmogiškųjų pareigų rėmuose. Atgailos dvasioje ji atsisakė stipresniųjų gėrimų; tačiau paklusdavo, jei jos vyras to reikalaudavo. Ji laikėsi atokiai nuo bet kokių galimų malonumų, tačiau iš švelnaus draugiškumo prisijungdavo prie vyro, jei jis norėdavo pasižiūrėti marionečių vaidinimo.

DIEVAS žinojo, kaip sunku buvo išsaugoti ramybę Dominyko namuose: iš vienos pusės vyras, galintis bet kuriuo momentu grėsmingai užsiliepsnoti, iš kitos pusės - keistuolė irzli motina, nepraleidžianti progos susikirsti su žentu. Ana vaikšto nuo vieno, prie kito ir moko kantrybės... Juo labiau Santa (Anos

motina) sensta, tuo didėja jos keistenybės. Tačiau duktė stengiasi, jog motinai nieko netrūktų... Dieną naktį ji slaugė sergančią motiną, kuri mirė DIEVO malonėje ant jos rankų, sulaukusi 73 metų.

Tačiau dar sunkiau sekasi palaimintajai su jos tėvu... Dominykas nebuvo toks kantrus, kaip jo žmona, ir manė, kad tėvas elgiasi nedėkingai; tačiau galų gale ir jį užkrėtė jos artimo meilė... “Norėtusi pasakyti, - tokiais žodžiais užbaigia Dominykas savo pasisakymą (mirus žmonai), - jog DIEVAS jai tik todėl davė tokius tėvus, kad dar labiau išbandytų jos kantrybę.” Žinoma, dėl tos pačios priežasties siuntė jai DIEVAS ir tokį vyrą. Ana pamažu keičia jį ir daro iš jo, kaip ji pati sako, “šventąjį”. Jis pergyvena ją 16 metų, ir visus šiuos metus jis gyvas vien prisiminimais apie Šventąją. Bet kol jis tokiu tapo!

Tai aukso žodžiai, ištarti jo: “Galiu pasakyti, jog visas jos gyvenimas buvo nuolatinis, labai skausmingas kantrybės ugdymas”. Jo beprotiški pykčio priepuoliai..., be to, storžievis užgaidos! Buvo neįmanoma priversti jį nešioti apsiausto, jis trukdęs jam! Lygiai kaip ir neįmanoma buvo įkalbėti jį apsiauti kelnes, siekiančias kulkšnis - jos jam taipogi kliūvančios! Ana juokiasi iš jo kvailo užsispyrimo, apkabina jį ir nieko daugiau nesako...

Kai šis karštagalvis sugrįžta į namus, viskas turi būti paruošta jo aptarnavimui. Ana žino tai ir nesvyruodama išprašo visus, kad ir kilmingiausius asmenis, kad visiškai priklausytų savo ponui.

Jų duktė piešia tokį nuostabų šio naivaus žmogaus paveikslą: “Mano tėvas buvo pamaldus ir rimtas žmogus, kiek buvo galima iš jo laukti, bet tokio ūmaus, reiklaus, išdidaus ir ekscentriško charakterio, kažkas neįsivaizduojamo... Kai kas nors būdavo ne pagal jo skonį, jis taip įtūždavo, kad galėjo nutraukti nuo stalo užtiesalą su visais valgiais ir sviesti į orą. Viskas turėjo būti per minutę paruošta: garuojanti

sriuba dubenyje, kėdė jo vietoje prie stalo. Taip pat ir su jo drabužiais, ir su viskuo kita". Kad vaikai visada jam paklustų, tam buvo naudojama lazda ar kas dar baisesnio. Kartą vienas iš berniukų išbėgo gatvėn, kad išvengtų pylos. Įtūžęs iš pykčio, Dominykas sviedė per langą fotelį jam iš paskos... Vis dėlto tai dar ne visos šio paveikslo detalės. Kitas atskleidžia kardinolas Pedičinis. Savo įtūžio priepuoliuose Dominykas tiek užsimiršta, kad savo vaikų akivaizdoje plūstasi nešvankiausiais žodžiais. Pagaliau Anai pavyko jį paveikti, tačiau, daro išvadą kardinolas, tik nuolatinio aukojimosi, begalinės savanoriškos kančios dėka. Niekada neprarasdama savitvardos, Ana Marija iškenčia didžiausius pažeminimus. Kaip visada šypsodamasi, pamažu ji priverčia jį suvokti, jog vaikų auklėjimas - tai ne meškų dresiravimas, ir lokys tylėdamas nuleidžia galvą. Išklausykime jį: "Aš noriu DIEVO garbei pasakyti, kad aš išgyvenau su šia palaimintąja Siela beveik 48 metus. Niekada nesu girdėjęs iš jos nė vieno prieštaraujančio žodžio ar kitokios nuomonės! Mes gyvenome nuolatinėje rojaus taikoje... Dažnai aš grįždavau į namus mirtinai nuvargęs, šiek tiek suirzęs (puikus eufemizmas!) dėl nemalonumų darbe ar su šeimininku... Ji tačiau visados praskaidrindavo mano nuotaiką". Jokia vienuolių ordino narė nebūtų galėjusi geriau vykdyti nuolankumo įžadų.

Šioje jos klusnumo dorybėje glūdi žymiai tikslesnė realybės suvokimo prasmė. Dominykas nėra joks didvyris, bet savo padėtyje turėtų toks būti. Iki pat senatvės jis sunkiai plūkėsi dėl kasdieninės duonos. Dėl to jam daug kas atleistina, ir Ana gerai tai suprato.

Yra rūšis žmonių, kuriems diena prasideda su žvaigždėmis, o naktis - su saule. Tačiau jų tarnams tai reiškia visai ką kita. Dominykas turi po valgio vidurnaktį ar pirmą valandą nakties dar pašluoti ir

sutvarkyti stalo indus. Namo jis išeina (nors ir serviravęs stalą, tačiau pats nieko nevalgęs)... paskutinis. Nuvargusio laukia jo Ana su šypsena lūpose. Dėl formos Dominykas paburba: "Ko taip ilgai manęs laukei? Kodėl gi nenuėjai sau ramiausiai miegoti, juk tu irgi visą dieną ant kojų?" - "Bet kas gi tada tavimi pasirūpintų, Dominykai, jei manęs čia nebūtų? Argi tau nereikia syki kaip reikiant pavalgyti, kad rytoj vėl pajėgtum eiti į darbą? Valgyk dabar sau nakties ramybėje, o paskui eisim VIEŠPATIES malonėje miegoti."

Dominykas juokiasi, valgo su apetitu, juokauja ir pasakoja dienos įvykius. Iš nuovargio jam merkiiasi akys. Trečia ar ketvirta ryto. Naktis trumpa. Ana visgi atsineša švento vandens. Klūpodama tarp lopšių ji kalba ilgą vakaro maldą! Dominykui tačiau ji pasirodo trumpa! Jis pats yra taip pasakęs: "Ji meldėsi už Šv.Tėvą, už kardinolus, už visus kunigus, geradarius, nusidėjelių ir eretikų atsivertimą, už visą pasaulį ir netgi už piktus liežuvius. Aš jaučiausi lyg rojuje! "Ir tai Dominyko žodžiai! Meile, tai tavo stebuklai! Nes pasibaisėtinas rūmų tarnas puoselėja siaubingą ir pavydžią meilę savo Anai..."

Namai buvo nuolat pilni lankytojų: Bažnyčios vadų, kunigų, didikų ir paprastos liaudies. Tai galėjo būti dingstimi šmeižtams ar sukelti pavydą, tačiau Dominykas išmoko visiškai pasitikėti savo žmona, netgi jei pačioje pradžioje jam ūmai ir kildavęs noras kokią lankytoją pro duris išmesti. Nes jam grįžus į namus, Ana staigiai visus, net ir kilmingiausius ponus, ieškančius jos patarimo, apleidavo, kad draugiškai ir su didžiausiu dėmesiu pasirūpintų savo vyru. Besiblaškydama tarp trijų neįmanomų charakterių - motinos, tėvo ir vyro - Ana vis dėlto pagaliau įstengia sutaikyti priešingybes; taipogi jai pavyksta pakreipti į gerąją

Palaimintosios Anos Marijos Taidži nesudulėjęs kūnas (veidas padengtas lengva vaško kauke) šv. Krizogono bažnyčioje Romoje, Trasteverėje.

pusę jau keletą metų kartu su jais gyvenančių marčių, irgi nelengvo charakterio žmogų.

Dažnai ji sutikdavo audrą draugišku tylėjimu, kol Dominykas imdavo abejoti ir pritardavo jai: "Tai daryk galų gale kaip išmanai, Ana, nes aš apie tai nieko nesuprantu". Tačiau Ana nerodo jokio triumfo: "Iš savo pusės aš norėčiau taip pasielgti, Dominykai. Ar tu tuo patenkintas?"

Šitoks švelnus būdas padėdavo jai išlikti labai tvirtai ir nugalėti jį. Ji, pavyzdžiui, atsisakydavo eiti į muziejus, kur Dominykas ją ir dar mieliau vaikus būtų nuvedęs. Kardinolas Pedičinis tai aiškina šitaip:

"Ji žinojo, kad galerijose ir muziejuose pilna nepadorių dalykų, netgi, čia reikia pasakyti, pačioje

Romoje. Ir pačios bažnyčios nėra išimtis. Viename iš dangiškųjų pasikalbėjimų, kuriuos ši DIEVO tarnaitė girdėjo, buvo kalbama apie nekuklius nuogų vaikų atvaizdus. Vargšei moteriai stebint Tapsmo žmogumi paslaptį viename iš šv. Silvestro bažnyčios Kvirinalyje paveikslų, švenčiausioji Mergelė pasiskundė šiuo piktnaudžiavimu, kuris prieštarauja ne tik šventajam tyrumui, bet ir tikrajai Evangelijai”.

Norėtume jau nebeapžvelgdami Palaimintosios vaikų auklėjimo, jos asmeninio dorybingojo gyvenimo ir jos maldingumo bei atgailaujančios dvasios pavyzdžių, ypatingų malonių ir t.t., užbaigti pasakojimą jos vyro žodžiais, kuriuos jis, jau sulaukęs 92-jų, pasakė apie savo žmoną, kai buvo apklausinėjamas Paskelbimo Palaimintąja proce-se. Jos giliausios paslaptys, nuostabus mistinis gyvenimas liko jam nežinomas, kol ji buvo gyva. Po jos mirties jis su nuostaba atskleidė, kokią pagalbą ir malonę žmonės per ją buvo patyrę. Dominykas Taidži, šitas užsispyręs, grubus ir ūmaus būdo žmogus, kurį ji savo švelnumu, malda ir aukojimusi sugebėjo paversti šventuoliu, susijaudinęs taip užbaigė savo pasisakymą:

“Trumpai tariant, ji buvo nepamirštama moteris. Aš jau senas, bet jei būčiau vėl jaunas ir aplėkčiau visą pasaulį, vis tiek neįstengčiau surasti panašios į ją moters. Aš praradau neįkainojamą lobį”. Laiškai liudija, kad senasis Dominykas mirė šventojo mirtimi. Kamuojamas žiaurių pūslės, kurios jau nebebuvo galima operuoti, skausmų, jis priėmė Švenčiausiąją ir Ligonų patepimo sakramentus. Per abi paskutiniąsias žiaurios kovos su mirtimi dienas jis neparodė nė menkiausio nekantrumo ženklų, bet išreiškė begalinį atsidavimą DIEVO valiai.

LAIŠKAS IŠ KALKUTOS, SKIRTAS ŠEIMOS METAMS

“Šeima, kuri meldžiasi kartu, išlieka kartu”

Dėkokime DIEVUI už šiuos metus, kurie skirti šeimai. **Šeimos yra DIEVO turtas.** Jis švelniai myli kiekvieną iš jų. Šeima - tai ypatingas instrumentas DIEVO rankose, **nes visų pirma šeimoje DIEVAS norėtų mums pasakyti, kad esame sutverti didžiuliams dalykams - būtent mylėti ir būti mylimiems.** Kokia mūsų šeima, tokia mūsų kaimynystė, tokie mūsų miestai, mūsų šalys. Kai šeima taps Meilės, Taikos, ir Šventumo buveine, tada ir mūsų šalys, ir pasaulis gyvuos meilėje, taikoje ir vienybėje su DIEVU bei tarpusavio santarvėje.

Kiekviena šeima turi skirti didžiulę reikšmę maldai. **Šeima, kuri meldžiasi kartu, išlieka kartu,** nes ją riša JĖZAUS meilė ir malonė. Ir tiktai būdami kartu, šeimos nariai gali mylėti vienas kitą taip, kaip DIEVAS myli mus per KRISTŲ. Kartu melstis - kartu išlikti, ne tik po vienu stogu, bet ir neskubant, nuolat būti vienam dėl kito ir mylėti vienas kitą KRISTAUS meile.

Kas gi šeimoms yra tos šviesos, to troškimo ir jėgų taip gyventi šaltinis? Tai JĖZUS savo mistiniame kūne - Bažnyčioje. JĖZUS atidavė savo Bažnyčiai visa, kas reikalinga sukurti šeimos pamatui, nes Jis paaukojo mums save Patį - savo Mokymu, savo Sakramentais ir savo Autoritetu - ir visa tai mes randame Jo Bažnyčioje.

Klausydamosi Jo Žodžio, šeimos girdi JĖZŲ, o tai ir yra Tiesa.

Laikydamosi Jo priesakų, jos seka paskui JĖZŪ, o tai ir yra Kelias.

Priimdamos Jo Sakramentus, jos gyvena JĖZUJE, o tai ir yra Gyvenimas.

Kadangi šeima yra tokia didžiulė DIEVO dovana, visi netgi tautų vadovai turėtų ją rūpintis. Melskimės, kad valdžios atstovai saugotų ir gintų šeimą, o ypač suteiktų jai reikalingą pagalbą, leidžiančią kiekvienai šeimai laisvai išpažinti savo religiją (tai reiškia: kartu melstis), kad šeimos išsaugotų vienybę (tai reiškia: pasilikti kartu) ir kad jos jaustų deramą pagarbą gyvybei (tai reiškia: mylėtų vienas kitą).

Tebūnie Šventoji Šeima - JĖZUS, Marija ir Juozapas - pavyzdys ir užtarėja visoms šeimoms. Susijungę visi vienoje maldoje, melskimės už šeimas šiais "Šeimos metais" tokiais žodžiais:

Dangiškasis TĖVE, per Šventąją Nazareto Šeimą Tu parodei mums Gyvenimo pavyzdį. Padėk mums, gerasis TĖVE, padaryti savąją šeimą tokia kaip Nazareto šeima, kurioje viešpatauja Meilė, Taika ir Džiaugsmas. Tebūnie ji apimta vidinės meditacijos, tvirtai eucharistiška ir trykštanti džiaugsmu.

Padėk mums per šeimyninę maldą išlikti kartu džiaugsme ir varguose. Išmokyk mus pajusti JĖZŪ tarp mūsų šeimos narių, ypač tarp nelaimingųjų. Tepadaro eucharistiškoji JĖZAUS Širdis mūsų širdis panašias į savo: atlaidžias ir nuolankias, o taip pat tepadeda mums šventai vykdyti mūsų šeimyninės pareigas. Tegu mūsų meilė vienus kitiems būna tokia, kaip toji, kurią DIEVAS diena iš dienos vis labiau myli kiekvieną iš mūsų, ir teatleidžiame mes mūsų klaidas vieni kitiems, taip kaip Tu atleidi mums mūsų nuodėmes.

*Padėk mums, mielasis TĖVE, nuolankiausiai
priimti visa, ką Tu mums siunti, ir atiduoti
Tau visa, ką Tu su meilia šypsena maloniai
priimi.*

*Nesuteptoji Marijos širdie, mūsų džiaugsmo
šaltini, melski už mus.*

Šventasis Juozapai, melski už mus.

*Šventieji Angelai Sargai, būkite visados su
mumis, veskite ir sergėkite mus. Amen.*

“Nebijokite pavojų! DIEVO galybė daug stipresnė už jūsų sunkumus.” Šitaip drąsina Popiežius Jonas Paulius II krikščioniškuosius tėvus savo “Laiške šeimoms”, matydamas nuolatinius išpuolius prieš šeimą ir netgi planingą jų destrukciją.

“NUOLATINIS APSISAUGOJIMAS VOS NESUGRIOVĖ MŪSŲ SANTUOKOS”

Bažnyčios mokymas apie santuoką, kurį su-
tvirtino Popiežius Paulius VI-asis 1968 m.
enciklika “*Humanae vitae*”, daugelio buvo
suvoktas kaip jų laisvės ir asmeninių sprendimų
savaržymas. Tie, kurie stėjo prieš nuolatinę Baž-
nyčios mokymą ir vėliau prieš encikliką, pasisa-
kydami už laisvą apsisaugojimo priemonių var-
tojimą katalikiškoje santuokoje, skelbė - kaip 1993
m. rašė **Galvestono-Hiustono (JAV) vyskupas**
Džozefas Fjorenca, -jog tada “jų santuoka išvengs
nuolatinės įtampos ir kitų problemų, susijusių su
nepageidaujamu nėštumu. Jų vienybė tapsianti tvir-
tesnė ir būsią mažiau skyrybų bei abortų”. Taip,
nekatalikiškose sferose dažnai visa atsakomybė už
esą didžiulį žmonių perteklių daugelyje pasaulio
dalių buvo verčiama “katalikų Bažnyčiai, kuri drau-
džianti apsisaugojimo priemones. Kai kas netgi ma-
nė, jog pasaulio taikai kylanti grėsmė, kadangi ka-
talikų Bažnyčia nusistačiusi prieš dirbtinį gimimų
reguliavimą. Daugelis iš mūsų gali prisiminti, kokia
stebuklinga nauda buvo pranašaujama šeimoms ir
pasauliui, jei katalikai galėtų laisvai apsispręsti dėl
kontraceptinės nėštumų kontrolės”, - tęsia vyskupas
Fjorenza ir nurodo lengvai prieinamus spaus-
dintus šaltinius tiems, kurie abejoja, jog anuomet
buvo daromos tokios utopinės prognozės.

Priešingai, vyskupas aprašo, kaip viskas vystėsi
toliau iš tikrųjų: “Mums žinoma liūdna statistika,

kuri rodo, jog keliantis susirūpinimą skaičius katalikiškų porų nesilaiko Bažnyčios požiūrio dėl nėštumų reguliavimo. Tačiau mums taipogi žinomas, kaip bebūtų liūdna apie tai kalbėti, gąsdinantis procentas katalikiškų santuokų, kurios baigiasi skyrybomis, ir didžiulis procentas katalikių, nutraukiančių nėštumus. Mes su skausmu pastebime, kad šeimyniniam gyvenime tvyro didžiulė įtampa ir kad vienybės ryšys yra labai netvirtas.

Argi nekyla klausimas, kodėl visa tai vyksta, jei mums buvo sakoma, kad, leidus katalikams praktikuoti nėštumų kontrolę, jų šeimyninis gyvenimas taptų daug laimingesnis? Jeigu santuokinės meilės neslėgtų pastojimo baimė, didėtų seksualinis pasitenkinimas, ir šeimyninė vienybė stiprėtų - taip buvo mums sakoma. Jei tai būtų tiesa, tai kodėl gi vis dėlto įvyksta tiek daug skyrybų, griaunančių šeimos gyvenimą? *“(plg. visą šio ganytojiško laiško tekstą MGD informacijoje 51, p. 24 ir toliau).*

Amerikiečių sutuoktinių pora, Bobas ir Geri Lerdai, perteikia mums savo asmeninį patyrimą, kaip pradėjo irti jų santuoka ir koku būdu jiems pavyko ją išgelbėti. Šis liudijimas, darantis didžiulį įspūdį, aiškiai patvirtina bažnytinio mokymo teisingumą ir jo sveiką gydomąją jėgą (Lerdai šiandien bendradarbiauja Arlingtono (JAV parapijos) Šeimų ruošime santuokai ir NFP apmokymuose).

Kodėl mūsų tik penki vaikai?

“Kas nutinka Angelams Sargams, kai mamos nutraukia savo kūdikėlių gyvybę?”. “Jeigu JĖZUS gyvena mūsų širdyse, tai kaip tada mamos gali nužudyti savo kūdikėlius?”. “Kodėl mūsų šeimoje tik penki vaikai?”

Paprasti, bet giliai prasmingi šitie neseniai mūsų

šešiamėčio užduoti klausimai. Jie ragina mus būti 3 plotmėse, būtent: 1. aukštai vertinti giminės pratešimo jėgą; 2. būti mažais vaikais, kad patektume Dangaus karalystėn; 3. gyventi šeimoje pagal katalikų Bažnyčios mokymą.

Sutuoktinių porai DIEVAS suteikia privilegiją ir atsakomybę su meile įvesti vaikus į gyvenimą. Šiais energijos pluoštais siekiama spontaniškų, iš anksto neplanuotų meilės prasiveržimų. "Ačiū" už broliuką ar sesutę, vaikiškas apsikabinimas dėl įžeisto draugo, šeimyninė nuotrauka tėtės darbo kabinete, spontaniška malda prie lovelės - visa tai ir yra akivaizdūs meilės pasireiškimai. DIEVAS globoja mūsų "namų bažnytelę" savo malonėmis, kurios, gavinamos Jo begalinės meilės, ateina į šeimą su kiek

Sutuoktinių Lerdy pora

vienu jos nariu. Mums dalyvaujant kartu su DIEVU naujos gyvybės kūrime, šie meilės ryšiai gražina mums gyvenimą.

Vaikams, turintiems mylinčius tėvelius, yra visiškai natūralu laukti daugiau brolių ar sesučių. **Priešingai visuomenės požiūriui, kad vaikai esą pareiga, o nėštumas - liga, bet kurio amžiaus vaikams suprantama, jog gyvenimas yra natūrali meilės išdava.** Tai yra pastovus ir visuotinis Katalikų Bažnyčios mokymas, ir kaip tik tai buvo dar kartą aiškiai apibrėžta Pauliaus VI-ojo enciklikoje "Humanae vitae" 1968 m.

Mums buvo skaudi pamoka, kol supratome visa tai.

Spraga surasta

Kai mes tuokėmės 1970 m., į encikliką "Humanae vitae" buvo žiūrima kaip į "pavienio žmogaus požiūrį".

Besiruošdami santuokai kiekvienas skyrium, mes išgirdome prieštaringų nuomonių apie nėštumų kontrolę. Vienas kunigas sakė, jog "Humanae vitae" pasmerkia apsisaugojimą, kitas gi manė, jog žmogus turėtų bet kuriuo atžvilgiu "elgtis pagal savo sąžinę". Savo pačių tiesos ieškojimuose griebėmės katalikų katekizmo*, kuriame perskaitėme: "Praktikoje pasitaiko galimybių, kai pora jaučia, kad nebegali sekti Popiežiaus mokymu... Daugelis katalikiškų porų... nejaučia sąžinės priekaištų, naudodamos apsisaugojimo priemones..."

Tai turėjo lemiamą reikšmę: **mes suradome spragą!**

Ne vienerius metus mes gėrėme profilaktinių priemonių nuodus ir eksperimentavome su daugybe

* Šis Antonio Vilhelmo katekizmas "Kristus tarp mūsų", be kita ko ir dėl tokių bei panašių teiginių yra netekęs Bažnyčios leidimo spaudai.

tablečių ir kitokių gudrybių. Kaskart kai nusprenddavome turėti vaiką, apsisaugojimo priemonių nevartodavome. Bet kiekvieną kartą, taip padarę, patirdavome fizines tokio mūsų elgesio pasekmes: du persileidimai dėl tablečių, dukart operacijos dėl spiralės. Be to, mes jau išgyvenome emocinę ir dvasinę tuštumą. Vis dėlto, nežiūrint mūsų užgaidų, mūsų neklusnumo ir mūsų egoizmo, DIEVAS buvo mums maloningas ir siuntė sūnų ir dukterį.

Dviejų vaikų pakako: mes jau turėjome savo giminės pratęsėjus. Kaip "subrendę" suaugę žmonės mes ėmėmės patys reguliuoti savo vaisingumo kontrolę. Be to, mes vykdėme "atsakingų tėvų" pareigas, apribodami savo šeimos dydį. Tiesa užtemo. Mūsų pasitikėjimas vienas kitu ėmė silpti; mūsų bendravimas apsiribojo keletų žodžių. Kuo labiau slopinome savo pasiryžimą turėti vaikų, tuo sunkiau mums darėsi valdyti savo aistras. Bet taip buvo ne mums vieniems: daugelis mūsų draugų slydo panašiu taku žemyn - apsisaugojimas, tarpusavio ryšių silpnėjimas, atitolimas ir galų gale skyrybos. Mus apėmė paniškas siaubas. Ar ir mūsų tas pats laukia?

Išeitis prie skyrybų slenksčio?

Viena katalikė, apytikriai 60 metų moteris, išgirdusi apie mūsų sunkią padėtį, parodė mums tikrą krikščionišką artimo meilę. Ji mūsų tiesiai paklausė, ar mes žiną, jog piliulės ir spiralės veikia žlugdantiškai. "Kodėl jums nepabandžius gyventi pagal DIEVO žodį?" - išprovokavo ji mus. Tada mums davė knygą apie "Natūralų šeimos planavimą" (NŠP).

Šiuo požiūriu buvom beveik viskam pasiryžę. Nusprendėme peržiūrėti tą knygą. Ėmėme netgi praktikuoti NŠP. Tai buvo mūsų metodas neturėti daugiau vaikų. Pagaliau juk tai Bažnyčios aprobuota, ar ne taip? **Deja, praėjus ketveriems NŠP taikymo**

metams, savo santuokoje nepajutome jokios realios pažangos. Mes jautėmės nusivylę!

Savo neviltyje perskaitėme pagaliau "Humanae vitae": "...atsakomybę suvokianti tėvystė... kaip sprendimas, esant rimtoms priežastims ir laikantis elgesio taisyklių...retkarčiais ar kurį laiką vengti kito nėštumo".(HV Nr.10)

Pagaliau išganingoji šviesa!

Vietoj to, kad būtume atvirai pasiryžę turėti vaikų, mes naudojome NŠP vien tik kaip pastojimo kontrolės metodu. Mes nebuvo pasiruošę net minčiai, kad galėtume turėti daugiau vaikų. Su laiku mes supratome, **kad būtent šis priešiškas nusiteikimas ir buvo mūsų bėda.** Po devynerių santuokinio gyvenimo metų pagaliau išvydome šviesą! Vedybinis aktas dovanoja ne tik meilę, bet ir gyvybę. NŠP tinka tik tam laikotarpiui, kai pora turi "rimtų priežasčių" vengti galimo nėštumo. Taigi NŠP apskritai tėra išimtis, o ne taisyklė. NŠP gali būti apsidraudžiama tik būtiniausiu atveju.

Meilė gimdo meilę. DIEVAS TĖVAS, SŪNUS ir ŠVENTOJI DVASIA dovanoja meilę ir gyvybę. Kokia neįtikėtina paslaptis! Argi ne tai turėtų rasti atgarsį šeimoje, vyrui, moteriai ir DIEVUI užmezgant vieną ryšį? Tikroji kūniškoji meilės dovana turi vidinę galimybę tapti gyvybės dovana, liudijančia DIEVO garbę naujo žmogaus atsiradimu. Mes niekada nebuvo šaukęsi DIEVO pilnakraujiškai dalyvauti mūsų santuokiniame gyvenime. Koks tai buvo mums skausmingas atradimas! Mes perskaitėme "Humanae vitae" daugybę kartų.

Mūsų tikėjimas tapo gilesnis. Argi būtų galėjęs žmogus parašyti tokį pranašišką dokumentą, nedamas Šv. DVASIOS! Tik dabar supratome, ką pasakė Popiežius Jonas Paulius II 1979 m. spalio 7 d.

Vašingtone. Jis įsakmiai pabrėžė, kaip turėtų būti gyvenama pagal "Humanae vitae", aiškinant tėvams, jog "be jokios abejonės, žymiai mažiau svarbu atsakyti savo vaikams dalį komforto ir materialinių gėrybių, negu atimti iš jų galimybę augti brolių ir seserų apsuptyje..." Pasiryžimas vienas kitą mylėti dinamiškai augo. Stiprėjant mūsų meilei, didėjo ir noras turėti daugiau vaikų. Dabar žiūrėjome į juos kaip į gyvą mūsų meilės manifestą. Dievas siuntė mums malonę susilaukti dar vienos dukrelės ir dviejų sūnų.

Kol mūsų santuoka buvo uždara vaikams, jai trūko stimulo, išankstinio džiugesio ir paslaptingojo. **Suvaržyta meilė dūsta nuo egoizmo savo pačios rėmuose.** Kaip sugautas vikšras ji netenka laisvės ir nebegali tapti drugeliu visoje savo grožybėje.

Iki šiol mūsų vaikai neduoda mums ramybės. "Mūsų šeima per maža", - sako jie mums. "Jau šešeri metai nesulaukiame jokio mažylio. Kodėl gi?". Mes sakom jiems, kad melstųsi trečiajam šeimyninio ryšio dalyviui. Nes ne Jis mūsų plano dalis, bet mes esame Jo.

Sielų tuštėjimo metas

Apsisaugojimo priemonių taikymo mentaliteto "vaisius" labai aiškiai suformulavo ir St. Piolteno (Austrija) vyskupas dr .Kurtas Krenas savo ganytojiškame laiške enciklikos "Humanae vitae" 25-mečio jubiliejui (1993 08 01) (plg. MGD INFORMACIJĄ 51, psl.28-30):

Kartu su protestais ir nepritarimu "Humanae vitae" imta propaguoti naujoviškus meilės ir sekso "idealus": išimtinę asmeninę atsakomybę ir apsisprendimo teisę, bet kokių tabu ar baimės panaikinimą, seksualinių santykių nesuvaržymą vedybiniais saitais, pasitenkinimo ir malonumų išaukštinimą be jokio išipareigojimo turėti palikuonių ir be vedybinės vyro ir moters sąjungos, seksualinių

palaidumą kaip naują laisvę, bandomąją santuoką, sekso lygiateisiškumą ir t.t. Maištas prieš „Humanae vitae“ Bažnyčios viduje ir už jos ribų, kilęs 1968 m., rodės automatiškai tapęs humanišku ir tikslingu keliu į naują laimę ir išsivadavimą iš DIEVO įsakymų ir niūrios viduramžių Bažnyčios varžtų.

“Humanae vitae” priešininkai teigė, jog tik taip bus daugiau stabilių ir laimingų porų, daugiau harmoningų asmenybių, daugiau mylimų ir nuostabiai besivystančių laukiamų vaikų, daugiau sekso be DIEVO įsikišimo. Kokie gi šito pasipriešinimo ir “Humanae vitae” atmetimo rezultatai? Šis nepaklusnumas nedavė gerų vaisių nei šeimos padėties, nei vaikų ir jaunimo atžvilgiu... Ir kaip pesimistiškai apibūdina šiandien žmogaus pasaulį, apimantį santuoką, šeimą, auklėjimą ir apskritai humaniškumą tie, kurie pasirinko nepaklusnumą, manydami esą laisvi ir pažangūs. Ar nebuvo tas nepaklusnumas ne kas kita, kaip ano plataus kelio, vedančio į bedugnę, pradžia?

St. Piolteno vyskupas taip pat patvirtina vidinį ryšį tarp prieš vaikus nukreiptos profilaktikos ir siaubingo šiandieninio abortų skaičiaus, kartu pažymėdamas ir bendruosius moralės smukimo bei vertybių praradimo padarinius.

Jeigu kada ir buvo tikėtasi savarankiškos pastojimo profilaktikos dėka sumažinti abortų skaičių, šiandien jau visai aiški apgaulinga tokių vilčių iliuzija. Kūniškoji meilė, kuri pagal Kūrėjo nuostatą yra dovana sutuoktiniams, sujungtiems neišardomais santuokos ryšiais, pateikiama vaikams ir jaunimui kaip socialinė ir kultūrinė paslauga, **kuri jau seniai eina savo pačios pramintu taku link sielos sunykimo** ir negali būti valdoma dovanai gautų kontraceptinių priemonių. Paniekinus Kūrėją, įvyksta tai, kas laiške Romiečiams apibūdinama kaip

DIEVO tiesos iškeitimas į melą...(plg.Rom.1,24-32). Seksualumo prasmė yra giliai susijusi su DIEVO pažinimu...(Rom.1,28). **Kur šiandien DIEVO vietoj viešpatauja aklo pasitenkinimo principas, ten žmogus pamiršta, kad jis yra DIEVO atvaizdas.** Galbūt šiandien kažkur jau atsiranda tam tikras "Kūrybos" prasmės apmąstymas, kas toli gražu dar nėra paties "Kūrybos Sutvėrėjo" vaizdas. Nes, užmiršęs DIEVĄ, žmogus gali lygiareikšmiškai save laikyti homo, bi ar heteroseksualu ir tuo pačiu elgtis taip, lyg šis klausimas neturėtų didesnės reikšmės, negu, pavyzdžiui, vairuojamo automobilio markė.

Todėl Vyskupas Krenas pabrėžia gyvybišką skaištumo dorybės būtinumą ir atsivertimo bei nuodėmių atleidimo svarbą:

Savo gyvenimo nuostatų dėl nekaltybės klausimo negali apeiti joks žmogus; jis išskyla ne kaip Bažnyčios politikos, bet kaip giliai asmeninis DIEVO klausimas, kurio negali išvengti niekas. Skaistumas yra tam tikras žmogaus šventumo būdas, kurį kiekvienas turi išgyventi: vedusieji ir viengungiai, jaunuoliai ir suaugusieji, sugundytieji ir subrendusieji. Skaistumas yra pavykęs apsisprendimas būti su DIEVU. Nors ir slegiamas nuodėmės ir kaltės, žmogus visgi žino, kad jo kovoje DIEVAS pats už jį kovoja; DIEVO gailestingumas visada didesnis, negu kaltė žmogaus, kuris kaip paklydėlis sūnus sugrįžta namo pas atlaidųjį tėvą.

Didžiulis kunigų ir nuodėmklausių uždavinys - sąžiningai, įsijaučiant ir diskretiškai vertinant priminti: **skaistumas yra meilė; skaistumas yra DIEVO nuostata paremta meilė; skaistumas veda žmogų žemiškojo pašventinimo keliu.** Jei žmogui Žemėje pavaldūs kūnas ir siela, meilė ir laimė, tai jam turi pavykti apsispręsti būti kartu su DIEVU.

Palaimintoji Elžbieta Kanori Mora su savo dviem dukrelėm, pavaizduota III Trinitorių ordino rūbais.

ATSIDAVIMU ATSAKIUSI Į SAVO VYRO NEIŠTIKIMYBĘ

askelbimo Palaimintąja metu 1994 m. balanduje Popiežius Jonas Paulius II apibūdino palaimintąją Elžbietą Kanori Mora kaip žmoną ir motiną, kuri “esant nelengvoms šeimyninio gyvenimo aplinkybėmis, įrodė visišką ištikimybę Santuokos sakramento įžadams ir iš jų kylančiai atsakomybei, nuolat skendėjo maldoje ir buvo herojiškai atsidavusi šeimai”, sugebėjo krikščioniškai auklėti savo dukteris ir galų gale pasiekė savo vyro atsivertimo. Ar nėra šis Paskelbimas Palaimintąja ypač aktualus šiuo metu, kai skyrybų skaičius pasiekė neregėtą mastą? Ir atitinkamai garsiai reikalaujama leidimo suteikti Sakramentus išsiskyrusiems, kurie jau užmezgė naujus ryšius, lyg Kristaus mokymas apie neišardomą santuoką staiga būtų tapęs paliktas mūsų žmogiškajai nuožiūrai.

Palaimintoji Elžbieta Kanori Mora

Šv. Carlino alle Quattro Fontane bažnyčioje Kvirinalyje, Romoje, šoninėje koplyčioje yra naujosios Palaimintosios relikvijų skrynja. Ji gimė 1774 m. lapkričio 21 d. Romoje ir buvo tryliktas vaikas pasiturinčioje Tomo Kanori ir jo žmonos Terezos Primoli šeimoje. Kitą dieną ji buvo pakrikštyta Marijos Elžbietos Cecilijos Gertrūdės vardu. Dar mažą ją atidavė auklėti šv. Eufemijos vienuolynan. 1782 m. liepos 5 d. Vatikane ji priėmė Sutvirtinimo sakramentą.

Jaunystė ir santuokinio gyvenimo pradžia

Vienuolikos metų Elžbieta kartu su seserimi buvo 3 metams patikėta auklėti seserims augustinietėms Cascia vienuolyne, ten ji priėmė ir Pirmąją komunią. Vėliau ji šitaip rašys, dėkodama DIEVO gailėtingumui už šį laikotarpį: „Aš visa siela ėmiau tarnauti DIEVUI ir stengiausi įtikti Jam per malda, gerus darbus ir siekį nugalėti save, o ypač per vidinį susikaupimą. Aš labai dažnai patirdavau DIEVO malonę šv. Komunijoje ar maldoje“. Ji vis dėlto šiek tiek persistengė, atgailaudama su tokiu jaunatvišku uolumu, ir susirgo lengva tuberkuliozės forma. Parvežta į Romą, ji pasveiko ir papuolė į aukštuomenės gyvenimo sūkurį. Jaunai gražiai merginai, be abejo, netrūko gerbėjų, ir, pasinėrusi į „pasaulio tuštybę“, ji apleido savo ryšius su DIEVU. Tačiau ji su dėkingumu pripažįsta: „Man dar nesuvokiant visos nuodėmių piktosios galios, daugybės pavojų aki-vaizdoje mano sielą globojo DIEVO malonė. Jo dėka aš išlikau nepaprastai naiviai tyra ir nepatyrusi daugelio nuodėmių skonio“. 19 metų ji susipažino su jaunu teisės studentu Kristofu Mora, kilusiu iš aristokratiškos romiečių šeimos, kuris ją įsimylėjo, o ji atsiliepė į jo jausmus. Kadangi tėvai labai norėjo matyti ją gerai aprūpintą, abi šeimos sutarė dėl vaikų vedybų. Praėjus dvejiems metams po sužadėtuvių, 1796 m. sausio 10 d. 21-erių metų Elžbieta ištekėjo. Ji pasiruošė santuokai per rekolekcijas.

Praėjus pirmajam, iš tiesų laimingam vedybų laikotarpiui, užslinko pirmieji šešėliai. Kristofas mylėjo savo jaunąją žmoną tokia pavydžia savininkiška meile, kad draudė jai užsiimti bet kokia veikla ir netgi neleisdavo matytis su tėvais. Elžbieta tyliai kentė, kad tik išsaugotų ramybę šeimoje. Gimus pirmajai dukrelei - kuri tačiau kitą dieną mirė - šis pavydu-liavimas šiek tiek aprimo. Tačiau tuomet užsimezgė

Kristofo Moros ryšys su kita moterimi, kuris po to tęsėsi 25 metus. Elžbieta, nieko nenutuokianti apie šį nesantuokinį ryšį, pagimdė antrą vaiką, kuris taip pat iškart mirė, o ji pati po sunkaus gimdymo dar ilgai sirguliavo. Vyruui neatsargiai prasitarus apie savo meilės ryšį, Elžbieta jam nepriekaištavo, tik meldė pasitaisyti. Tačiau Kristofas atmetė jos prašymus ir priekaišiojo jai beširdiškumą, kaltinant ją neištikimybę. Ji tylėjo ir ėmė melstis už savo vyrą. Kai pasirodė, jog šie santykiai įstūmė Kristofą į skolas, Elžbieta aukojosi, ir jai pavykdavo išprašyti kreditorius sumažinti skolą. Kartą sulaukusi iš vieno kreditoriaus nepadorų pasiūlymą atsilyginti savo vyrui tuo pačiu, ji pasipiktinusi atmetė jį. Jėgų tokiems žeminantiems veiksams Elžbieta sėmėsi maldoje Nukryžiuotajam.

Apgautosios meilė

Kai pasaulį išvydo trečias vaikas, Marijana, - motina jau buvo 25-erių, jaunas tėvas pasižadėjo nutraukti savo neleistinus santykius. Deja, šio savo pažado, kaip ir kitų vėlesnių, jis neištesėjo. Po varžytinių šeimai teko persikraustyti į butą Kanori tėvų namuose, o tai Elžbietai reiškė tam tikrą nepriklausomybės atsižadėjimą. Po dvejų metų gimė ketvirtoji dukrelė (antroji, likusi gyva) Marija Luiza. Tuo metu, 1801 m., dėl skrandžio ligos Elžbieta atsidūrė prie mirties slenksčio; ji jau buvo priėmusi Mirštančiųjų patepimo sakramentą. Ši liga tapo jai malone ir tikroju atsivertimu. Nuo šiol ji siekė viskuo įtikti DIEVUI ir elgtis pagal Jo valią. Ji taipogi vis dažniau atsisakydavo pramogų ir ėmė rengtis vien tik kukliais drabužiais, dėl ko susilaukdavo smarkios kritikos iš visų pusių. Tai ją sutrikdė. Ir DIEVAS atsakė į jos maldą pirmąja vizija, kurioje jos širdis, uždegta ugninės strėlės, visa užsiliepsnojo Jo Meile:

“Tu nugalėjai, pagaliau, Šventoji Meile, tu įveikei mano užsispyrusios širdies kietumą”.

DIEVO akivaizdoje ji pasiryžo ugdyti savyje švelnumo dorybę ir niekada nesuirzti dėl artimo įžeidinėjimų, negeisti nieko, kas tarnautų jos savanau-diškumui, bet kiekvieną gyvenimo akimirką vykdyti šventąją DIEVO valią; laikytis skaistumo, neturto, paklusnumo, nuolankumo, romumo ir atgailos do-rybių. Kitos vizijos metu ji išdėstė DIEVO Motinai savo troškimą dažniau priimti šv. Komuniją ir buvo išklaudyta, kai gavo naują savo nuodėmklausio pa-liepimą, tačiau kartu turėjo atsispirti ir velnio gun-dymams.

Išoriškai jos gyvenimas nedaug tepasikeitė; ji keldavo si anksti, meldavosi ir eidavo išklaudyti šv. Mišių, paskyrė save namams ir vaikų auklėjimui. Priklausydamas nuo anos moters, jos vyras vėl pakliuvo į tokią sunkią finansinę padėtį, kad Elžbieta su savo šeima dabar turėjo atsisakyti nuosavo būsto ir per-sikelti pas uošvius. Ji neturėjo jokio savojo kampo, kur galėtų netrukdoma melstis, kadangi dabar jai teko tik pereinamas kambarys. JĖZUS davė jai su-prasti, kad Jis tai leido “kantrybės ugdymo ir gero pavyzdžio, kurį ji duotų šeimai, labui”. Tada prie-globsčiu maldai tapo mažytis kambarėlis po laiptais. Kai šeimai pasidarė nebepakeliama ilgiau kęsti viešo skandalo, kurį kėlė Kristofo gyvenimo būdas, 1807 m. jo seserys apskundė jį Bažnyčios teismui dėl santuokos įžadų sulaužymo. Už santuokinę neiš-tikimybę tuo metu buvo traukiama baudžiamojon atsakomybėn. Kad ateitų į protą ir pasitaisytų, Kris-tofas buvo uždarytas į vienuolyną; suvaidinęs atsi-vertusį, po dviejų mėnesių jis grįžo namo. Kad vėl nebūtų nubaustas, jis grasino savo žmonai ir spyrė ją leisti jam matytis su meiluže, nors daug kartų girdėjo jos nesutikimą. Jo grasinimas nusižudyti padarė Elžbietą anytos, iki šiol gynusios ją nuo mošų

persekiojimo, akyse “kietaširde” kaltininke. Galų gale ji netgi leido savo sūnui vėl atnaujinti nesantuokinius ryšius. Kristofą būtų buvę galima areštuoti tik tuo atveju, jei Elžbieta būtų įskundusi jį Bažnyčios teismui.

Šiuo sunkiu metu netgi Elžbietos nuodėmklausys patarė jai formaliai skirtis su vyru. Tačiau ji atmetė tai: **“Moteris, kurią jis vedė, visada priklausys jam, o su ja ir jo šeima, ir jo namai. Namų durys visuomet atviros...”**. Vis dėlto KRISTUS gausiai apdovanojo jos vidų ir stiprino ją dar vienoje vizijoje.

KRISTAUS meilėje ji tampa laisva nuo pavydo ir neapykantos savo vyro meilužei; ji prašo VIEŠPATĮ “leisti kada nors sutikti savo vyro mylimąją Dan-guje”.

Kantrioji šeimos Pelenė

Vyro seserų ir kitų šeimos narių nuolat žeminama, ji buvo verčiama kuoptis vištų aptvare, rūsyje bei tvartuose ir buvo netgi tarnų kartais pašiepiama. Jos vaikams skundžiantis dėl šito, ji tik primindavo jiems KRISTAUS kančią.

Ilgai nežinojusį apie tokį sūnaus elgesį uošvį ši žinia taip sukrėtė, kad jį ištiko širdies infarktas. Elžbieta slaugė jį, bet jis netrukus mirė. Dėl šių įvykių mošos vėlgi apkaltino ją. Kristofui visiškai nesirūpinant namais, po tėvo mirties jos paėmė visas vadžias į savo rankas. Elžbietai tai reiškė naujus vargus. Mošos jai pranešė, jog ir taip pakankamai ilgai maitino ją ir jos vaikus. Ji turėjo imtis darbo ir pradėjo siūti marškinius, kad galėtų išmaitinti save ir dukras. Jei namuose kas nors apsirgdavo, ji turėjo slaugyti ligonį. Herojišką kantrybę ir gerumą liudija toks epizodas: Elžbietai nunešus susirgusiai mošai sriubos lėkštę, toji paragavo ir šliūkstelėjo Elžbietai

į veidą. Šioji gi atleido tokį nesusivaldymą ir atnešė kitą lėkštę. Jėgų savęs nugalejimui ji sėmėsi iš savo glaudaus ryšio su KRISTUMI.

Krikščioniškoji motina

Elžbieta auklėjo savo dukteris tikra krikščioniška dvasia. Būdamos dvejų ir ketverių, jos jau mokėjo "Tėve mūsų" ir "Sveika, Marija". Ji taip pat mokė jas karštai mylėti savo angelus sargus ir šventuosius, kurių vardus jos nešiojo. Tačiau vyro seserims toks religingas auklėjimas atrodė "perdaug dievobaimingas"; jos stengėsi - ir kartais joms tai pavykdavo - nuteikti vaikus prieš motiną.

Nepaisydama to, Elžbieta visada prie vaikų gerai atsiliepdavo apie vyro seseris. Kristofas Mora apskritai nesirūpino savąja šeima. Jis įsikišo tik tada, kai seserys sumanė išvežti Elžbietą į beprotnamį. Nepaisydama visų sunkumų, Elžbieta stengėsi teisingai auklėti savo vaikus. Kai mergaitėms suėjo 12 ir 16 metų, tetų įtaka joms pasidarė didesnė negu motinos, nes joms buvo leidžiama visa tai, ką Elžbieta draudė. Jos veddavosi mergaites į teatrą, pirko joms puošnius drabužius ir darė viską, kad pripratintų jas prie pasaulio tuštybės. Elžbieta aukodamasi sielvartavo. Netgi kai dukterys jai nepagrįstai priekaištavo, ji tylėdama atnašavo tai kaip auką VIEŠPAČIUI už savo vaikų sielas. Marijana, vyresnioji dukra, vis labiau papuolė savo tetų įtakon. Tik po kurio laiko, kai ji sunkiai susirgo ir buvo išgelbėta stebuklingo "JĖZAUS NAZARIEČIO" šv. paveikslo, kurį gavo motina, Marijanos priešiškas nusiteikimas jai sunyko. Liuciją, jaunesniąją, jaunystėje traukė motinos pavyzdys, ir jos pasinėrė į dvasinį gyvenimą. Ji jautė pašaukimą tapti vienuole ir po motinos mirties įstojo į šv. Filipo Neri Oblatų ordiną, kur ji mirė šventosios mirtimi. Ji pirmoji išsamiai aprašė savo motinos gyvenimą.

Marijanai Elžbieta ieškojo jaunikio. Motinai suradus tinkamą, Marijana už jo ir ištekėjo. Jos vedybinis gyvenimas buvo laimingas, tačiau ji mirė netrukus po Elžbietos.

Jos gyvenimas su KRISTUMI

Nors pati Elžbieta niekada nieko neturėjo, visgi ji sugebėdavo kiekvienam sutiktajam vargšui ką nors duoti. Jei neturėdavo nieko materialaus, tai bent gerą žodį, šypseną - ir patyrimą, kaip būti mylimam. Ji lankė ligonius ir padėdavo jiems kiek galėdama. Kartą, beeiškodama vienos anksčiau sutiktos moters, ji papuolė į šv. Mišias. Toji moteris grasino nusižudysianti, ir Elžbieta jos išklausė bei pagelbėjo jai. Liucija pasakoja, kad ji dažnai yra mačiusi, kaip motina ištraukdavo pinigų iš iki tol tuščios piniginės ir paaukodavo juos.

VIEŠPATS daug kartų buvo pažadėjęs Elžbietai, kad Kristofas atsiversiąs. Elžbieta meldėsi ir aukojoši tam. Jos vyras keturis ar penkis kartus bandė sugrįžti, tačiau niekaip neišsivaduodavo iš anos priklausomybės. Kai Elžbieta 1816 m. liepos 7 d. šv. Mišių aukoje dėkojo KRISTUI už Kristofo atsivertimą, jai VIEŠPATS pasakė, jog vyras ją vis dar apgaudinėjęs, bet netrukus jis grįšiąs namo kaip šeimininkas. Vienas geradarys, kuriam Elžbieta buvo daug padėjusi, perleido jai savo butą, į kurį Elžbieta su vaikais persikėlė 1813 m. Kartą jos vyras atsitiktinai užsuko ten. Tą dieną, 1816 m. liepos mėnesį, ją aplankė nepažįstamas ispanas kunigas ir padovanojo jai - kaip jam celebruojant šv. Mišias paliepė VIEŠPATS - "JĖ-ZAUS Nazariečio" paveikslą, kurį jis atsivežė iš Ispanijos. Jau kitą dieną DIEVAS siuntė per šį mažą šventą paveikslėlį pirmąjį stebuklą. Nuo tada Elžbieta išgarsėjo Romoje ir apylinkėse, ir pas ją ėmė plūste

plūsti daugybė ligonių, kurie išgydavo dėka jos maldavimų prieš šį šv. paveikslėlį.

Sulaukusi 42-ejų, Elžbieta įstojo į III Trinitorių ordiną. Šis ordinas buvo įkurtas šv. Johano iš Mathos († 1213). Elžbieta ilgai jautėsi neverta būti priimta į ordiną. Pats JĖZUS dar 1807 m. atskleidė jai šį savo norą; po ilgų pasiruošimo metų ji įstojo tik 1820 m. Jos vardas čia buvo kūdikėlio JĖZAUS (vėliau "šv. Trejybės") Johana-Feličė. Šiame ordine ji susipažino su palaimintąja Ana Marija Taidži, su kuria ją susiejo vidiniai draugystės ir sielų giminystės ryšiai, nes viena kitoje jos atpažino pašaukimo didybę bei šventumą. Jos abi buvo pašauktos tapti šventomis šeimų motinomis ir aukotis Bažnyčiai ir Popiežiui. Joms abiems taipogi buvo suteikta mistiška malonė ir abi regėjo vizijas apie Bažnyčią. Jų draugystė pasireiškė, pavyzdžiui, tuo, kad "abi kartu beveik, reguliariai lankydavo "Šv. Laiptus" ir ten meldavosi už mirusiųjų sielas, patikėtas joms per maldą. A.M.Taidži pergyveno Elžbietą maždaug dešimčia metų.

Mistikė

Mylėdama DIEVĄ vis atviresne širdimi, Elžbieta susilaukdavo vis didesnių malonių iš Jo. Tačiau jos mistiniai išgyvenimai nė karto nesutrukdė jai eiti jos kasdieninių pareigų, bet netgi teikė vis daugiau jėgų iškęsti visus vargus ir rūpesčius šeimoje, atlikti savo kaip auklėtojos uždavinius ir tarnauti vargšams, kenčiantiems ir ieškantiems pagalbos.

Dažniausiai savo vizijose Elžbieta matydavo DIEVO Motiną su Kūdikėliu Jėzumi. Į Elžbietos troškimą puoselėti meilę DIEVUI dar giliau širdyje, Marija kartą atsakė, išimdama iš savo širdies perlą ir įdėdama jį į mistikės širdį, tokiais žodžiais: "Štai mano meilės kibirkstėlė. Tau nereikia nieko daugiau daryti, tiktai

visur prisidėti prie šios dovanos veikimo, ir tai bus amžinoji meilė DIEVO didingumui!” VIEŠPATS ją pakvietė į Komunijos salę. Ji visą laiką jautėsi neverta priimti Komuniją; tačiau VIEŠPATS pareikalavo išmesti bet kokią per didelę baimę iš savo širdies, priimti Jį ir atgailauti už įžeidimus, kuriuos Jis patiria šv. Eucharistijoje. Didžiųjų Penktadienių metu arba tuomet, kai dėl ligos negalėdavo nueiti į šv. Mišias, ji mistiškai priimdavo šv. Komuniją iš Angelo rankos. Kartą ji netgi regėjo savo sielą kaip šventyklą su nuostabiai gražiu altoriumi, kur KRISTUS dalyvavo šv. Komunjijoje. VIEŠPATS leido jai išvysti šv. Trejybės paslaptį; “bet aš turiu pripažinti savo silpnumą, savo nemokšiskumą: aš nerandu jokių žodžių aprašyti visa tai, ką man VIEŠPATS leido pažinti”.

Bažnyčios atžvilgiu vienoje iš savo vizijų ji meldė JĖZŲ tuo metu, kai buvo panaikintas Jėzuitų ordinas (jos visi nuodėmklausiai buvo jėzuitai), neatimti iš Bažnyčios visos tos naudos, kurią jai teikia JĖZAUS draugija. Tų pačių 1814 metų rugpjūtį popiežius vėl atkūrė Jėzuitų ordiną.

JĖZUS jai dažnai nurodydavo ne vieną negarbingą kunigą, ir ji aukojo save ir savo gyvenimą Bažnyčiai ir kunigams. Savo akivaizdoje ji nepakėsdavo jokios kritikos kunigų ar popiežiaus atžvilgiu.

Ji stebėjo Bažnyčios smukimą, tačiau matė ir tai, kaip žmonės veržiasi prie Nukryžiuotojo VIEŠPATIES. Melsdamasi už Popiežių, ji išvydo jį tarp dviejų angelų, tačiau taipogi apsuptą vilkų, kurie buvo slaptai susirinkę, kad jį išduotų. Nepaliaujamai melsdamasi už Bažnyčią, kartą ji išgirdo VIEŠPATIES žodį: “Mano mylima dukterie, tu iškovosi mano Bažnyčiai pergale. Tu užvaldei mano širdį, iš meilės man vyriškai kėsdama marias skausmo. Šitaip tu pasidarei tarpininkė. Aš norėjau leisti viešpatauti mano teisingumui, tačiau dabar vietoj to tavo rankose yra mano gailestingumas. Mano kaimenė daugiau

niekada nebus išblaškyta, ir Roma nepraras sakyklos, skleidžiančios tiesą”.

Kai Elžbieta sužinojo DIEVO norą, kad ji taptų amžinajam TĖVUI atpirkimo auka už pasaulio nuodėmės ir būtų pasiryžus bet kokiai kančiai, ji jau beveik norėjo - kai jai buvo parodytas baimės, širdgėlos, kančios ir apmaudo slėnis, atsiimti savo sutikimą. Tačiau KRISTUS prašė: “Pasiaukok mano dangiškajam TĖVUI dėl Bažnyčios išgijimo. Aš pažadu tau savo pagalbą”. Viena iš jos atpirkimo kančių buvo ir tai, kad ją kankino demonai, kurie 1819 m. vasarį sukėlė jai ilgai trukusį gilų skausmą, iš kurio vasario 2 d. ją išvadavo DIEVO Motina. Savo sielos ir dvasinio patyrimo bei vizijų aprašymą Elžbieta pateikė savo nuodėmklausio liepiama; tai sudarė 1160 neįkainojamų rankraščio puslapių.

Pasiaukojimo malda, kuri jai buvo perduota vienos vizijos metu:

“Amžinasis TĖVE, aš aukoju Tau JĖZAUS KRISTUS, Tavo SŪNAUS, nuopelnus milijonus kartų ir kiekvieną mano gyvenimo akimirką, su kiekvienu įkvėpimu ir širdies dūžiu, kad atpirkčiau įžeidinėjimus, kuriuos Tu iš manęs ir daugybės nusidėjėlių, mano brolių ir seserų, patyrei. Pasigailėk mūsų, o VIEŠPATIE, pasigailėk! Maloningoji JĖZAUS Širdie, padaryk, kad aš nuolatos vis labiau ir labiau Tave mylėčiau!”

Gyvenimo pabaiga ir vyro atsiver timas

Savo DIEVO apšviestu protu ir savo šventuoju pašaukimu Elžbieta tapo daugelio žmonių patarėja žemiškuose ir sielos reikaluose. Ypatingai daug paguodos ir stimulų šventumui patyrė iš jos kunigai. DIEVAS buvo taip tampriai susijęs su ja, kad ji išvis nebegalėjo nusidėti, nors pati nuolat laikė save didele

nusidėjėle. JĖZUS jai pasakė, jog JIS apdovanojo ją ne mažesnėmis malonėmis, negu Teresę Avilietę ar Gertrūdą Didžiąją. Jai buvo suteikta ir stigmų malonė. Ji meldė, kad išoriškai matomos stigmos išnyktų, bet skausmai, kuriuos siuntė VIEŠPATS, išlikę.

Daugelyje vizijų Elžbietai buvo lemta išvysti, kada ir kaip ji mirsianti. Ji pati rašo: *“Man rodės, lyg būčiau atidavusi savo sielą į JĖZAUS ir Marijos rankas”*. Paskutiniaisiais gyvenimo metais ji dažniau sirguliavo. 1825 m. sausio pabaigoje ji vėl susirgo, bet nesunkiai, ir niekas dėl to ypatingai nesirūpino. **1825 m. vasario 5 d.**, paskutiniąją savo gyvenimo dieną, jos būseną atrodė pagerėjusi. *“Ji praleido visą dieną, giliai paskendusi DIEVUJE. Rytą atsikėlus, ji išklausė šv. Mišias ir priėmė šv. Komuniją, o po to vėl atgulė”*, - rašo jos duktė Liucija. Niekas netikėjo Elžbietos žodžiais, kad ji netrukus mirsianti. Po vakarinio *“Viešpaties Angelo”* ji davė Liucijai keletą patarimų, susijusių su jos vidiniu gyvenimu, namų ūkiu ir su jos pasiryžimu stoti vienuolių ordinan. Ji pavedė Liucijai perduoti jos nuodėmklausiui visus jos užrašus, kuriuos ji padarė, pakludama VIEŠPAČIUI, o taip pat maišelį su atgailos daiktais. Kadangi Liucija vis dar niekaip nenorėjo suvokti artėjančios mirties, motina jai papasakojo apie rytinį Marijos pasirodymą po šv. Komunijos:

“DIEVAS leido man pasirinkti, ar aš dar norėčiau pasilikti Žemėje, ar keliauti pas Jį, kad per amžius jį mylėčiau ir garbinčiau. Mano siela susigėdo, nes ji visur ir visada troško vykdyti DIEVO valią. Tada Jis man pažadėjo po kelių valandų su Garbės triumfu priimti mane pas save!”

Pati nusimazgojusi ir apsivilkusi vienuolės abitą, ji vėl atsigulė. Apie pusę dviejų nakties ji mirė, šalia esant abiems dukterims, kurios iš pradžių pamanė, jog tai egzaltacija. Pakviestas nuodėmklausys suprato

ją mirus ir tarė: “VIEŠPATS panorėjo vesti jos sielą paskutinį kartą visiškai vieną ir be žmogaus pagalbos. Džiaukitės, vaikai mano, nes jūs turėsite didžiulę savo užtarėją Danguje, ir aš tikiuosi, kad ji melsis ir už mane, vadovavusį jai tiek metų, per kuriuos ji taip pavyzdingai klausė visų mano priesakų!”

Per savo ilgametę auką Elžbieta absoliučia ištikimybė atsakė į savo vyro dvasinę ir kūnišką išdavystę ir paskyrė save bei savo atgailą ne tik Bažnyčiai ir nusidėjėlių gelbėjimui, bet ir savo vyro išlaisvinimui iš svetimoteriavimo aistros ir išmeldė visišką jo atsivertimą tuoj po savo mirties. Kristofas Mora tada įstojo į III trinitorių ordiną, kuriam anksčiau priklausė jo žmona. Vėliau jis tapo pranciškonų konventualu, o po to kunigu. Jis mirė 1845 m. rugsėjo 9 d. ir buvo palaidotas pranciškonų bažnyčioje Sece.

Palaimintosios Elžbietos Kanori Mora relikvijų skrynia (šalia - jos garbintas “JĖZAUS Nazariečio” atvaizdas) šv. Carlino alle Quattro Fontane bažnyčioje Romoje.

VIENPATYSTĖ KRISTAUS VARDAN

Kai pirmąkart Vyskupų sinode Romoje galėjo dalyvauti Vietnamo vyskupas, mes jį paklausėme, kuo galėtume jam padėti, siekiant sustiprinti tikėjimą jo tautoje. Jis mums davė vieną vienintelį atsakymą, kuris apstulbino: „Atsiųskite man Šventųjų gyvenimo aprašymus!“ *Taip rašo kardinolas Eduardas Ganjonas viename žurnalo straipsnyje.*

Šiandien neretai yra tvirtinama, esą katalikų mokymas apie dorovę ir santuoką, taip pat apie vienpatystę, prieštarauja Evangelijos „inkultūrizacijai“ ir verčia kitus kontinentus priimti europietiškas normas. Už viso to, be abejo, slypi tokios pažiūros, kurias Jonas Paulius II savo moralinėje enciklikoje „Veritatis splendor“ apibūdina kaip klaidingas, jog būtent neegzistuoją jokios objektyvios tiesos ir moralinės normos. Maždaug, lyg tai „remiantis didžiule įvairove žmonijoje egzistuojančių papročių, įpročių ir tradicijų“, būtų galima moralę laikyti reliatyviu dalyku.

Popiežius Jonas Paulius II Ugandoje

Krikščioniškieji įsakymai jokių būdu nėra susiję su tam tikru laikotarpiu ar kultūra, jie paprasčiausiai - iš prigimties ir DIEVO apreiškimo - atskleidžia DIEVO išmintį. Jie atitinka žmogaus tiesą, t. y. jo DIEVO sukurtą esmę; jie tarnauja išga-

nymui. Kad jie dar gyvi, rodo mums ir Šventųjų gyvenimo pavyzdžiai.

Popiežius Jonas Paulius II, pavyzdžiui, savo pastoracinėje kelionėje į Ugandą 1993 m. vasarį pabrėžė vienpatystę ir nurodė Ugandos kankinius: "Tai yra ta vieta, kur KRISTAUS šviesa nušvito jūsų žemėje ypatingu spindesiu. Tai tamsybių karalystė, Namugongo, kur KRISTAUS šviesa ryškiai suspindo didžiulėje ugnyje, nukankinusioje šv. Karolį Luangą ir jo bendražygius. Te niekad neužgesa šios aukos šviesa Afrikoje! Didvyriška kankinių auka padėjo KRISTUI, tikrajai šviesai, apglėbiančiai visus žmones (plg. Jn 1,9), nušviesti Ugandą ir visą Afriką...

Koks svarbus yra krikščioniškos šeimos apaštalinimas visuomenės ir Bažnyčios vystymuisi! Krikščioniškieji sutuoktiniai, būkite vieni kitiems ištikimi! Niekada nepamirškite šventojo pašaukimo, kurį jūs priėmėte, skleisti tikėjimą ir ruošti jaunąją kartą tokiam gyvenimui, kuris patinka Dievui". (1993 m. vasario 7 d.) "Jau nuo pirmųjų Pradžios knygos puslapių paaiškėja, jog DIEVO sumanymas buvo sujungti vyrą ir moterį, kurie nuolat ir ištikimai vienas kitą mylėtų ir būtų atsakingi už savo meilės vaisius, savo vaikus, juos maitintų ir auklėtų. "Šitai dabar yra,- sako Adomas, žvelgdamas į savo žmoną, - kaulas iš mano kaulo ir kūnas iš mano kūno... Todėl žmogus paliks savo tėvą ir motiną ir glausis prie savo moters, ir jie taps vienu kūnu" (Pr 2, 23-24). Šita tampri, asmeninė ir monogaminė sąjunga nėra kilus iš Vakarų, ji daug labiau atitinka DIEVO planą vyrui ir moteriai..." (1993 m. vasario 8 d.)

Šv. Matijas Mulumba

Mes pasirinkome vieną iš 22 šventaisiais paskelbtų Ugandos kankinių kaip pavyzdį santuokos požiūriu šv. Matiją Mulumbą. Tuo tarpu, kai didžioji dalis

Ugandos kankinių, mirusių dėl tikėjimo ir tyrumo, buvo jaunimas, pažai karaliaus dvare, kurio prieštaraujantiems prigimčiai reikalavimams jie pasipriešino (jauniausiam, Kicito, buvo tik 13), Matijas Mulumba buvo vyriausias iš viso būrio, beveik 50 metų.

Išoriškai Mulumba aprašomas kaip aukšto ūgio, kresnokas, randuotu nuo raupų veidu, aukšta kakta ir didelėmis akimis, išduodančiomis humoro jausmą, ir nedidele barzdele. Kalba apie jo jėgą įvairiuose pasakojimuose sukasi nuo jauno dramblio nugalėjimo iki puolančio buivolo atrėmimo vien lazdos smūgiu. Mulumba buvo jau tėvo vedamas tikrojo tikėjimo ieškojimų keliu. Pats tėvas ne kartą išreiškė savo abejones pagoniškuoju dvasių kultu ir pranašavo, jog ateisią svetimšaliai ir atnešią tikrąją tikėjimą. Taigi Mulumbai tikintis ir laukiant, į karaliaus rūmus atkeliavo arabai. Jis užmezgė su jais ryšius ir tapo islamo tikybos mokiniu. Tačiau karaliui Mutesai, kuris iš pradžių pritarė musulmonams, staiga liepus daugelį iš jų nužudyti, Mulumbai vargais negalais pavyko pabėgti.

Atėjo kiti svetimšaliai, baltieji, ir skaitė garsiai šv. Raštą - tai buvo anglikonų misionieriai. Mulumbai patiko jų mokymas, ir jis prisijungė prie jų. Ir vėl atvyko kiti svetimtaučiai, kurie tvirtino, jog jų religija pati tikroji. Susidūrimas su tokia daugybe tikėjimo krypčių tikrai turėjo trikdyti Ugandos žmones ir Mulumbą. Šiam reikėjo laiko, kad nepadarytų daugiau jokių klaidų ir pasirinktų tikrąją tikėjimą, apie kurį dar tėvas jam sakė, jog jį atnešią svetimšaliai. Anglikonai jį ypatingai įspėjo dėl katalikų: šie misionieriai garbiną švenčiausiąją Mergelę, ir jis turįs kiek galima toliau nuo jų laikytis. Tačiau jis gi norėjo pats apsispręsti. Atsitiko taip, kad karalius pavedė vienam genties vadui, su kuriuo Mulumba buvo gerai pažįstamas, pastatyti virtuvę ir baraką našlaičiams

vaikams, kuriuos išpirko iš nelaisvės prancūzų misionieriai katalikai. Vykdydamas statybos darbų priežiūrą, jis turėjo progą gerai pažinti juos. Jis pamatė, kad baltieji mokytojai skyrėsi savo kalba, tautybe ir religija; kad jie galėjo ginčytis dėl tikėjimo, tačiau vieni kitiems padėdavo ir puoselėjo gerus tarpusavio santykius. Jis suprato, jog informacija, kokią jis buvo girdėjęs apie katalikų kunigus, neatitinka tikrovės ir galutinai apsisprendė tapti kataliku.

Po kurio laiko jis kreipėsi į vieną katalikų misionierių, tėvą Lurdelį. Šis jam paaiškino, jog jeigu Mulumba rimtai noris tapti katechumenu, tai būsią susiję su auka. Buvo pareikalauta vienpatystės, kovos su aistromis ir tvirto apsisprendimo niekada nesvyruoti, bet netgi, esant reikalui, paaukoti gyvenimą dėl KRISTAUS. Mulumba į tai atsakė: "Jau seniai tvirtai apsisprendžiau. Aš noriu gyventi krikščioniškai ir mirti krikščioniškai".

Per trumpą laiką jis susitvarkė savo vedybinius reikalus. Jis turėjo tris žmonas. Su dviem išsiskyrė, ir būtent ne "išvarydamas jas", kaip buvo aiškiai pabrėžta, o "draugiškai suteikdamas joms laisvę", padėkojęs už viską, ką jos dėl jo buvo padariusios. Nuo šiol jis liko tik su savo pirmąja žmona Kikuva; jo dviejų vaikų vardai neišliko.

Nors katechumenu paprastai reikėjo išbūti ke-tverius metus, tėvai vienuoliai nusprendė, matydami nepaprastą uolumą tikėjime, jau po 2-3 metų leisti jam apsikrikštyti. 1882 m. balandžio 30 d. jis buvo pakrikštytas Matijo vardu ir po to taip pat sutvirtintas.

Matijo Mulumbos atsivertimas pasireiškė įvairiais būdais.

Anksčiau buvęs išdidžia, smurtinga esybe, dabar jis ėmė ugdyti savyje krikščionišką nuolankumą ir romumą, net pačiose menkiausiose kasdieninio gyvenimo smulkmenose. Darbus laukuose anuomet

22 Ugandos kankinių altorinis paveikslas (dešinysis tarp keturių paveikslo centre yra šv. Matijas Mulumba, šalia jo - jauniausias iš kankinių, šv. Kicitas, 13 metų)

dirbdavo vien tik moterys. Laisvajam žmogui būtų buvusi negarbė, jei kas nors būtų jį pamatęs dirbant bananų giraitėje ar bulvių lauke. Tačiau Matijas, išdidus ir gerbiamas žmogus, apsisprendęs sekti KRISTAUS mokymu, daugiau nebesigėdijo rankų darbo.

Taip pat ir kelionėse jis pats nešdavosi savo bagažą ir nenorėjo būti aptarnaujamas nešikų, kaip buvo įprasta jo padėties žmogui. Jei jam dėl to kas nors priekaištavo, jis atsikirsdavo: "Argi aš pats nesu tarnas - JĖZAUS KRISTAUS tarnas?"

Jis džiaugdavosi kiekviena proga, leidžiančia patirti kančią: kartą jis susidūrė su karaliaus tarnų būriu, kurie mušė praeivius, nesuskubusius vikriai užleisti šitiems kelio. Kadangi jis buvo apsirengęs kaip paprastas valstietis, niekas neatpažino jame didiko ir kaip reikiant sumušė. Savo palydovui jis vėliau priekaištavo: "Kodėl nepasielgei taip, kaip aš? Jei tau šiame gyvenime nepakeliamas ir nedidelis skausmas, tai kaipgi tada vėliau ištversi skaistykloje?"

Dabar jis atsisakydavo karo grobio dalies, su draugu, vėliau kartu su juo tapusiu kankiniu, atidarė puodžių dirbtuvę ir kailių raugyklą, kad garbingu būdu užsidirbtų pragyvenimui ir būtų savarankiški. Taip pat ir teismo sprendimų metu jis nebepriimdavo daugiau jokių dovanų. Kaip pasitikėjimo ženklą iš vado pusės jis gavo savo atsakomybės mėsos turgų ir mėsos dalijimą genties ribose. Tačiau ypatingai uoliai jis darbavosi, mokydamas katekizmo savo vietovėje; jo grupėje buvo daugiau kaip 200 mokinių. Kai karaliaus dvarą ištiko krizė ir buvo pradėta suiminėti krikščionis, Matijas, tuo metu dalyvavęs sudegusių rūmų atstatyme, taip pat papuolė tarp jų. Teisėjo klausiamas, kas gi jo padėties žmogų vertė sekti baltųjų religija, jis atsakė: "Aš pats to norėjau". Teisėjas klausinėjo toliau: "Man sakė, jog tu išvarei savo žmonas. Tai ką, gal verdi dabar

savo valgi pats?” Matijas į tai paklausė: “Ar mano suėmimą nulėmė tai, kad aš liesas, ar mano religija?” Teisėjas tyčiojosi toliau: “Taigi, jūs tie žmonės, kurie patenkinti, turėdami tik po vieną žmoną? Ir įkalbinėjate dar ir kitus vyrus lygiai taip pat kvailai elgtis?”

Nuskambėjo nuosprendis nukirsti jam rankų plaštakas ir pėdas, išrėžti iš jo kūno odos režius ir jo akyse sudeginti. Tada, burnoje teisėjas, DIEVAS turįs jį išlaisvinti.

Baisėdamasis tokiu DIEVO išjuokimu, Matijas atsakė: “Iš tikrųjų, DIEVAS mane išlaisvins, bet tu to nematysi; DIEVAS pasiims mano sielą, o tau paliks mano kūną”.

Jis iš tiesų buvo tokiu siaubingu būdu suluošintas ir nukankintas, dar dvi ar tris dienas kentėdamas kaip KRISTUS jis ištroškęs prašė praeivius vandens; tačiau jie bėgo šalin, matydami jo kraupų vaizdą.

Ugandoje jis garbinamas kaip genčių vadų ir krikščioniškųjų šeimų patronas.

“Iš paties Kūrėjo šeima yra gavusi pavedimą, o iš čia ir teisę auklėti savo palikuonis - neatimamą teisę, neatskiriamai susijusią su griežtu įsipareigojimu. Ši teisė stovi aukščiau visų kitų tautos bendrijos ar valstybės teisių, ir todėl nėra Žemėje tokios valdžios, kuri leistų tai pažeisti”.

Pijus XI, Enciklika “Divini illius magistri” 1929 12 31.

Popiežiaus Leono XIII pašventinimo malda (prašant šv. Šeimynos užtarimo)

*“JĖZAU KRISTAU, mūsų mieliausias Atpirkė-
jau, Tu buvai mums Dangaus siųstas, kad savo
mokymu ir savo pavyzdžiu apšviestum pasaulį.
Didžiausią savo žemiškojo gyvenimo dalį Tu
praleidai varginguose namuose Nazarete, pa-
klusdamas Marijai ir Juozapai, ir pašventinai
tą šeimą, kuri turėjo tapti pavyzdžiu visoms
krikščionių šeimoms. Maloningai priimk mūsų
šeimą, kuri dabar Tau besąlygiškai atsiduoda.
Globok ir saugok, mums šventai garbinant Ta-
ve. Išlaikyk mūsų šeimoje taiką ir santarvę
krikščioniškojo gyvenimo dvasioje, kad ji taptų
panaši į DIEVIŠKĄJį Tavo šeimos pavyzdį ir
kad visi tie, kurie jai priklauso, pasiektų am-
žinąją Palaimą.*

*Šventoji Marija, mieliausioji JĖZAUS KRISTAUS
ir taip pat mūsų visų Motina, savo nuoširdžiais
ir švelniais maldavimais išmelsk mums malonę,
kad JĖZUS priimtų mūsų auką ir siųstų mums
savo gerumą ir palaimą.*

*Šventasis Juozapai, JĖZAUS ir Marijos Glo-
bėjau, savo maldavimais gelbėk mus nuo visokių
kūno ir sielos negalių, kad mes kartu su Tavimi
ir Švenčiausiąja Mergele Marija mūsų VIEŠPATĮ
ir IŠGANYTOJĄ JĖZŲ KRISTŲ visur ir visada
garbintume ir Jam dėkotume. Amen.”*

“Kaip atsiranda namų Bažnyčia? Sakramentalusis atramos taškas yra ir išlieka šeima...Tačiau taip, kaip kiekvieni akmeniniai DIEVO namai yra pašventinami, lygiai taip pat ir eklezijinis namų Bažnyčios įkūrimas turėtų būti tam tikra prasme pašventintas. Tam yra daugybė įvairiausių būdų...Visų pirma tai kartą popiežiaus Leono XIII pasiūlytas šeimų pašventimas šv.Nazareto Šeimynai, tam skiriant jo paties sukurta Šventinimo malda, po to taip vadinamas švenčiausiosios JĖZAUS Širdies išaukštinimas, pašventimas Marijai ir Šv. DVASIAI... Savaime suprantama, šeima ar kita bendrija gali taip pat būti pašvęsta angelui ar šventajam...”

*Vysk. dr. Rudolfas Graberis,
“Šeima kaip namų šventenybė”, Regensburgas, 1980*

Tėvelis fotografuoja...

Lizbetė Burger

VEDYBINĖ SAJUNGA, ESANT SKIRTINGOMS KONFESIJOMS

“ andrų tetulės keturi dešimtmečiai” toks buvo originalus pavadinimas knygos, kuri jau 6 - ajame dešimtmetyje pasirodė 176 000 egz. tiražu ir taip pat buvo išversta į daugelį kalbų. Remdamasi 50 metų dirbusios pribuvėja Lizbetės Burger užrašais ir asmeniniais pokalbiais su ja bei didžiule dauguma jos aprašytų asmenų, jos dukterėčia rūpestingai sujungė į vieną visumą visus tuos faktus ir pasakojimus. Šiame įdomiai ir šmaikščiai aprašytame “Bobutės dienoraštyje” aiškiai matomas sveikas, krikščioniškas požiūris į seksualines, santuokos bei šeimos problemas. Tad nenuostabu, kad ši knyga buvo persiokiojama dar nacionalsocialistų režimo 1937 m. Ir vėlesnių įvykių metu šios problemos, kaip ir anksčiau, nepaprastai aktualios. Vienas straipsnis, kurio nėra sutrumpintame Lizbetės Burger užrašų leidime, sutrumpintai skambėtų taip:

“Mes juk visi krikščionys!”

Šiandieną - fabriko savininko vaiko krikštynos. Jaunasis palikuonis ir vienturtis tekstilės gaminių, verpimo ir audimo fabrikų paveldėtojas vedė prieš metus. Šiandien krikštijamas jo mažasis sūnelis. Krikštyną apeigos įvyks namuose - pirmąkart mūsųose.

Iki šiol visi vaikeliai buvo nešami į bažnyčią, ir tai man atrodo žymiai teisingiau. Vaikas priimamas į tikinčiųjų bendruomenę; taigi jis ir atnešamas į bendruomenę. Jis tampa DIEVO vaiku, taigi yra

atnešamas į savo Tėvo namus... Man labiausiai norėtusi kiekvienam vaikui prie lovelės pakabinti ilgą prisiminimų paveikslėlį su bažnyčia, kurioje jis buvo pakrikštytas.

Tikriausiai daugelis šeimų tebeturi dubenėlį su švęstu vandeniu. Vaikai irgi mokosi jo prisiliesti - jei tik jis nėra chroniškai išdžiūvęs! Kad tai primena krikšto šaltinėlių, per kurių kartą tapo DIEVO vaikais, o taip pat išpareigojimus gyventi tikėjime, prisiimtus krikšto metu, tėvai ir vaikai dažnai yra pamiršę. Gaila...

Šiandieninis namų krikštas yra išskirtinis. Visa fabriko savininko šeima yra evangelikai. Tik jaunoji motina katalikė. Prieš vestuves vyras jai pažadėjo, kad ji galės visus vaikus auklėti pagal savo tikėjimą, ir jis iki šiol laikosi savo žodžio - kad ir nenoromis. Vis dėlto vos tik vaikui išvydus pasaulį - ir ypač kadangi tai berniukas, - visa šeima, pirmiausia anyta, nuo ankstyvo ryto iki vėlumos niekuo kitu neužsiėmė, kaip tik bandė perkalbėti jaunąją motiną. Žmones, kuriems tikėjimas kažką reiškia, galima gerai suprasti.

Tačiau vargšė moteris sunkioje padėtyje. Jau po kelių minučių, gimus vaikui, prasidėjo kova.

“Mieloji Matilda, - tarė anyta, paduodama jai vaiką, - kadangi tai berniukas, gal padarysi tėvui džiaugsmą, sutikdama jį pakrikštyti evangeliku? Jis gi turi tikti šiai šeimai. Norėčiau iškart paskambinti pastoriui Čehui.” “Ir kam gi, mama? Alfredas ir aš visada sutarėme, kad vaikai laikysis mano tikėjimo. Čia jau nieko nepakeisi.”

“Jeigu vyras rodo šitokią didžiulę meilę, kad moteriai jau prieš vedybas daro tiek nuolaidų, tai ar neturėtų moteris atitinkamai būti ne mažiau kilniadvasiška, gimus vaikui. Aš tikiuosi, kad tu tai suvoksi.” “Tai visiškai nesusiję su kilniadvasiškumu. Reikalas išvis nediskutuotinas, po to kai mes viską aptarėme dar prieš vedybas.” “Tada turiu pasakyti, kad esu baisiai nusivylusi dėl tavo užsispyrimo. Ir mano sūnus taip pat. Mes išties pervertinom tavo meilę.” “Būtent todėl, kad myliu Alfredą, neišsižadėsiu savo žodžio. Tokiomis priemonėmis nepelnysi laimės...”

Anyta įsiseidusi išėjo. Jaunoji mama apsipylė ašaromis. Tada įžengė jaunas tėvas, aiškiai blogai nusiteikęs. “Na, vaike, būk protinga. Tu juk negali tikėtis, kad mano šeimos nuomonė tikėjimo klausimais sutaps su tavaja...”

“Mes jau tai išsiaiškinome. Todėl turėtų kiti DIEVO vardan palikti mane ramybėje ir daugiau nebekankinti.” “Na taip - žinoma, aš laikausi duoto žodžio. Bet mūsųose taip jau priimta, kad berniukas gauna tėvo tikėjimą, o mergaitė motinos. Galų gale tai juk tas pats.”

“Alfredai, jei man būtų tas pats, niekada nebūčiau reikalavusi, kad vaikai laikytųsi mano tikėjimo. O jeigu jau jums tas pats, tai kodėl taip kamuojate mane?”

“Baikim tas šnekas, - tarė jis susinervinęs, - pa-

kvieskime ryt rytui kunigą krikštui namuose, kad pagaliau tą reikalą išspręstume ir vėl įsiviešpatautų taika. Aš paskambinsiu tavo broliui dėl krikšto tėvų. Žinoma - iš mano pusės - štai tau jei taip nori - kils visiškas nepasitenkinimas". Ir vyras pasišalino.

"O, frau Burger, jei būčiau žinojus... O dabar štai kaip pakeitė tikrą meilę religijų skirtumas. Aš iš tiesų tikėjau, kad tai jau ne taip jau svarbu. Juk mes visi krikščionys, kaip visada pabrėžiama. Ir iki šiol taip ir buvo. Sekmadieniais aš eidavau į savo bažnyčią, o Alfredas nuveždavo ir parveždavo mane. Tik kai aš kartais mielai tardavau žodį vienu ar kitu religiniu klausimu, tie skirtumai iškart stodavo tarp mūsų. O dabar, kai jau turime vaikutį - kai turėtume tapti viena širdimi ir viena siela savo vaiko auklėjime - tarp mūsų kyla vaidai. Dabar būtent mano vyras laikosi savo tikėjimo ir nesutinka, kad vaikas priimtų manąjį. Dabar, kai man taip reikia paramos ir pagalbos, stoviu aš viena. Ir čia trūksta tiek nedaug sielų vienybei, kad įsiviešpatautų visiška harmonija." "Jūsų vyro šeima laikosi būtent savo įsitikinimų, kaip kad ir mes savųjų. Tai reikia suprasti ir negalima dėl to įsižeisti. Kiekvienas laiko savąjį tikėjimą teisingu ir tikru ir būtent dėl to nori jį perduoti savo vaikui. Po krikštyną viskas vėl sugrįš į savo vietas..."

"Bet nesutarimai išliks - ir galbūt net gilės - nes, vaikui augant, jo tikėjimas vis labiau ryškės. Suaugę gali savo religiją laikyti širdies gilumoje - su vaiku gi reikia kalbėti, reikia mokyti jį melstis. Ne, frau Burger, reikalai niekada nepagerės. Šešėlis išliks..."

Atėjo krikštyną diena. Viskas buvo šventiškai papuošta gėlėmis, palmėmis ir degančiomis žvakelėmis. Šeima vis dėlto laikėsi nuošaliai antrame plane. Anyta širdį draskančiai kūkčiojo, katalikų kunigui krikštijant vaiką. Ir kiti stovėjo aplink sumišę ir nežinojo, ką jiems daryti. Tik kunigas valdė situaciją. Po šventojo akto jis priėjo prie anytos ir švelniais,

sutaikinančiais žodžiais kreipėsi į ją. Jis gerai supranta jos skausmą. Bet ją turėtų paguosti mintis, kad vaikutis dabar priklausęs didžiajai krikščionių bendrijai ir kad nė vienas iš krikščionybės lobių nebūsiąs jam neprieinamas.

Man vėliau besitvarkant, senoji Sofi - ištikima tarnaitė - jau apie dvidešimt metų tarnaujanti šiuose namuose, išliejo savo širdį. Jai greit sueis penkiasdešimt. "Tik pamanykit, Lizbete, Gruberių Pėteris man pasipiršo. Ką jūs galvojate apie tai? Turėti savo nuosavus namus senatvėje būtų visai neblogai. Tačiau..."

"Sofi, kas jums į šovė galvą? Gruberis vis labiau linksta prie stikliuko, ir to jau nemes. Vilku gimęs, vilku ir sprogs. O jūsų laikas, aš manau, irgi dar nepraėjęs. Pagaliau galėtumėt ir vaikelio susilaukti - nuo tokio girtuoklio. Vedybos tai ne visai tas pats, kaip namų ūkis. Nė už ką nenorėčiau turėti šalia savęs tokio prisisiurbusio veltėdžio - dieną ir dar naktį..."

O pažiūrėkit, matėt, kaip čia viskas ėjosi. Jūs - katalikė, o Gruberis - ne. Jis visada nešioja tokius reklamos lapelius adventistams - o jūs vaikštote į mūsų bažnyčią. Tai niekaip nesuderinama. Jei abiems neypatingai rūpi tas jų tikėjimas, tada dar nieko. Bet tada paprastai nėra jokio tvirto pagrindo santuokiniam ryšiui. Bet jeigu vienas tvirtai laikosi savo įsitikinimų, arba net abu, - tada santuokinį gyvenimą ima temdyti šešėliai, nuo kurių apsiniaukia ir gražiausia laimė..."

"Taigi ir jūs taip manote? Turbūt bus geriausia, galvoju, jei dar kurį laiką pabūsime toliau viens nuo kito."

Viengungio kelias taip pat veda į Dangų.

ŠVENTOSIOS MOTINOS

Bažnyčios istorijoje yra minima daug šventųjų Tėvų ir Motinų, ir nemažai tokių, ku-rių ir vaikai yra Bažnyčios garbinami. Tai tęsia-si nuo Jokimo ir Onos iki šv. karaliaus Ričardo ir jo šventųjų vaikų Vunibaldo, Vilibaldo ir Valburgos; šv. Hemos iš Gurko (Karintija); šventosios vokiškųjų kaizerių poros Hainricho ir Kunigundos; šv. Štefa-no iš Vengrijos ir jo žmonos, šv. Gizelos; šv. Hedvi-gos iš Silezijos; šv. markgrafo Leopoldo iš Austrijos; šv. karaliaus Liudviko iš Prancūzijos arba šv. Mika-lojaus fon Fliuje ir jo Dorotėjos - ir daugelio kitų - iki mūsų šimtmečio. Apie Palaimintąją Aną Mariją Taidži jau buvo rašyta, lygiai kaip ir apie 1994 m. balandį paskelbtą Palaimintąją Elžbietą Kanori Mo-ra.

Čia turėtų būti paminėtos dvi kitos šventosios motinos: šventoji Pranciška Romietė (1380-1440) ir Palaimintoji Džana Bereta Mola (1922-1962). Visi šie šventieji ir palaimintieji yra liudytojai.

Jie yra žmonės, kurie tapę KRISTAUS pasekėjais išreiškė ir įkūnijo vieną esminių Bažnyčios bruožų šventumą. Ir tuo jie parodė, kad šventumas nėra joks teorinis idealas, ir kad mokslas, kurį skelbia Bažnyčia DIEVO pavedimu, yra gyvas. Šventieji yra Evan-geltjos pavertimas gyvenimu.

Ji matė savo Angelą Sargą

Šv. Prancišką Romietę Bažnyčia mini kovo 9 dieną. Ji gyveno kupiną darbo gyvenimą tuo laiku, kai

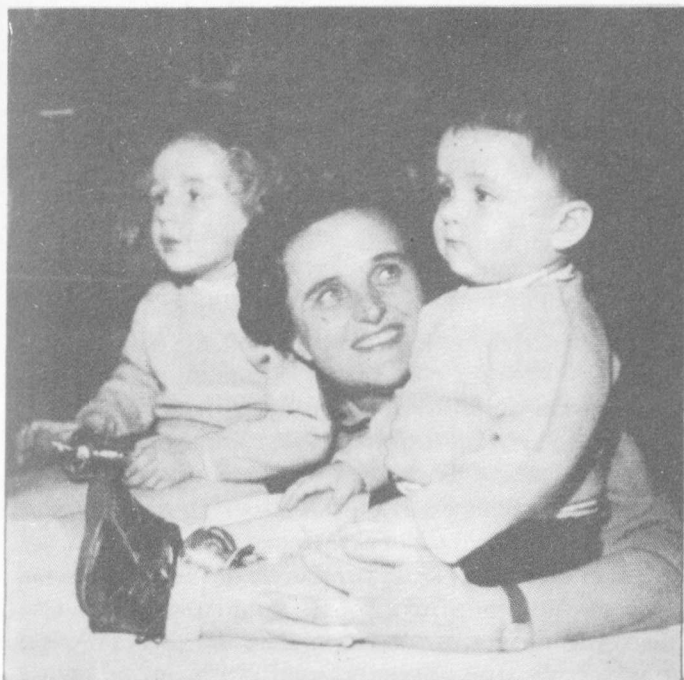
Bažnyčia buvo sudrebinta skilimo, sunkios popiežiaus valdžios krizės, kai Roma buvo nedidelis, šeimų tarpusavio nesantaikos draskomas miestelis, kenčiantis nuo skurdo ir maro. Pranciška, gimusi 1384 m. kilmingoje šeimoje, ištekėjo už turtingo vyro, mūsų supratimu labai jauna, 12 metų, kas tačiau anuomet visiškai nebuvo neįprasta. (Čia turėtume priminti, kad vidutinis amžius tais laikais buvo žymiai mažesnis negu šiandien.) Ji turėjo 3 vaikus ir stengėsi rūpintis ne vien namais ir šeima, bet ir varguoliais, išdalino visas savo namų grūdų atsargas, ėmė aptarnauti ligonius, stiprinti jų kūną ir dvasią. Ji subūrė apie save grupelę panašiai nusiteikusių moterų, kurios nuo tada ėmė gyventi kaip vienuolių bendrija, kai ji pati tuo tarpu daug metų slaugė savo sunkiai sužeistą vyrą ir tik po jo mirties dar kurį laiką gyveno savo įkurtoje bendrijoje.

Už jos dorybes ir atgailos dvasią VIEŠPATS apdovanojo ją kai kuriomis malonėmis ir vizijomis. Ji taip pat kurį laiką galėjo ne tik jausti, bet ir matyti savo Angelo Sargo artumą. Tačiau jos šventumas yra pagrįstas ne tik šiomis ypatingomis DIEVO dovanomis, bet ir jos gyvenimo sąlygomis, jos pačios pastangomis veikti kartu su šventinančia malone ir visiškai atsiduoti DIEVO valios pažinimui ir vykdymui. Ji mirė 1440 m. Jos relikvijos yra jos vardu pavadintoje Romos bažnyčioje prie romėnų Forumo netoli Koliziejaus.

Pasiaukojusi dėl vaiko gyvenimo

Tai buvo ištis kažkas nauja - vyras ir vaikai dalyvavo 1994 m. balandžio 24 d. skelbiant Palaimintąją, Džaną Beretą Mola. Ji gimė 1922 m. Madžentėje, netoli Milano. Jau nuo mažų dienų atvirai primanti visas tikėjimo dovanas ir tėvų krikščioniškai išauklėta, dar tebesimokydama gimnazijoje ir vė-

liau studijuodama mediciną, ji įsijungė į jaunimo “Katalikiškąją akciją” ir karitatyvinę pagalbą seneliams bei vargšams. 1950 m. ji pradėjo savo gydytojos praktiką Mesere prie Milano, kur iš visų pacientų ypatingai išskyrė motinas, vaikus, senelius ir vargšus. Nepaprastą gyvenimo džiaugsmą jai teikė aistringas pomėgis slidinėti ir kopti į kalnus. Ji karštai meldėsi, trokšdama suvokti savo gyvenimo pašaukimą. Apsisprendusi šeimai, 1955 m. ji ištekojo už inžinieriaus Pėterio Mola. 1961 m., jai besilaukiant ketvirto vaikelio, gimdoje buvo aptiktas vėžio navikas. Būdama pati gydytoja, ji puikiai suvokė šio nėštumo riziką. Tačiau neturėdama net minties apie dar negimusio vaikelio nužudymą, ji meldė gydytojus

Palaimintoji Džana Bereta Mola su savo dviem vaikais.

išsaugoti joje užsimezgusią gyvybę operacijos metu, po jos išgyveno 7 mėnesius, kol gimė sveikas kūdikis, tačiau tepraėjus vos savaitei po gimdymo, 1962 m. balandžio 28 d., ji mirė neapsakomuose skausmuose. Prieš gimdymą ji aiškiai pasakė: **“Jeigu jums teks apsispręsti dėl manęs ar dėl vaiko, nesijaudinkit: rinkitės - ir aš to reikalauju - vaiką. Gelbėkit vaiką!”**. Mergaitė, kuriai 39 m. motina dovanojo gyvybę, nes niekam nėra leista pasmerkti nekaltą žmogų mirčiai, siekiant pačiam išsigelbėti, - ši mergaitė dabar pati yra gydytoja.

Popiežius Jonas Paulius II taip kalbėjo Džanos Bereta Mola ir Elžbietos Kanori Mora paskelbimo Palaimintosiomis metu 1994 m. balandžio 24 d., Gerojo Ganytojo sekmadienį:

"...Tai buvo herojiškai mylinčios moterys - abi pavyzdingos žmonos ir motinos, kurios kiekvieną dieną siekė liudyti aukštus reikalavimus keliančias Evangelijos vertybes...

Džana Bereta Mola suvokė pasiaukojimą joje užsimezgusiam vaikui, kuris šiandien gyvas ir yra tarp mūsų, kaip apvainikavimą viso savo pavyzdingo gyvenimo, apėmusio jos studentiškus laikus, jaunos merginos veiklą bažnytinėje bendruomenėje bei laimingą motinystę. Kaip gydytoja ir chirurgė ji aiškiai suprato, kam ryžtasi, tačiau nepabijojo aukos ir tuo tik dar labiau sustiprino herojišką savo dorybių mastą...

Pristatydami šias moteris kaip krikščioniškos tobulybės pavyzdžius, mes norime pagerbti visas narsiąsias motinas, kurios besąlygiškai pasiaukoja savo šeimai, per kurių kančias išvysta pasaulį jų kūdikiai ir kurios po to yra pasiryžusios dėti visas pastangas ir aukas, kad perteiktų toliau tai, ką geriausia turi savyje.

Motinystė gali tapti džiaugsmo šaltiniu, tačiau ji taip pat gali būti ir kančios ištakos, o kartais netgi didelių nusivylimų versmė. Šiuo atveju meilė neretai tampa herojišku įrodymu, kuris labai daug ko pareikalauja iš motinos širdies. Šiandien mes norime pagerbti ne tik šias dvi ypatingas moteris, bet būtent visas tas, kurios iš visų jėgų stengiasi gerai išauklėti savo vaikus.

O koks ypatingas yra kartais jų dalyvavimas Gerojo Ganytojo rūpesčiuose! Kaip sunkiai jos turi kovoti su sunkumais ir pavojais! Kaip dažnai joms tenka susidoroti su tikrais "vilkais", kurie yra pa-

siryžę nusivaryti ir išsklaidyti bandą! Ir toli gražu ne visada šios herojiškos moterys sulaukia paramos iš aplinkinių. Taip, civilizacijos etalonai, kaip dažnai matome iš masinės informacijos priemonių, skatina ne motinystę. Pažangos ir šiuolaikiškumo vardu ištikimybės, skaistumo ir aukos vertybės šiandien perteikiamos kaip atgyvenos, ir vis dėlto daugybė krikščionių motinų ir žmonių pasižymi šiomis vertybėmis ir toliau taip gyvena.

Tuo būdu kartais nutinka, kad moteris, pasiryžusi likti ištikima savo principams, dažnai jaučiasi labai vieniša. Ji stovi viena su savo meile, kurios jai nevalia išduoti ir kuriai ji turi likti dar labiau ištikima. Jos kelrodis yra KRISTUS, kuris mums apreiškė, kokią meilę mes gauname iš TĖVO. Moteris, tikinti KRISTŲ, būtent šioje visa pakeliančioje meilėje randa galingą ramstį. Ši meilė įtikina ją, kad visa, ką ji pradėtam, gimusiam, augančiam ar užaugusiam vaikui daro, kartu DIEVO sūnui daro... Mes dėkojame jums, didvyriškosios Motinos, už jūsų nenugalimą meilę! Mes dėkojame jums už jūsų bebaimį pasitikėjimą DIEVU ir Jo meile. Mes dėkojame jums už jūsų gyvenimo auką. Šiandien KRISTUS Velykų paslapyje grąžina jums tą dovaną, kurią jūs Jam esate padariusios...”

Sužadėtinės laiškas

“Galvodama apie mūsų didžiulę abipusę meilę, aš galiu tik DIEVUI dėkoti. Tai tikra tiesa, kad meilė yra gražiausias jausmas, kurį VIEŠPATS įdėjo į žmogaus širdį. Mylėkime visados vienas kitą taip, kaip dabar, Pėteri... Su DIEVO pagalba ir palaiminimu darysime viską, kad mūsų naujoji šeima taptų tarsi nedideliu vakarienbučiu (Pasukutinės vakarienės mene), kur JĖZUS būtų visų mūsų polinkių, norų ir veiksmų valdovas. Mano Pėteri, jau beliko vos keletas dienų, ir aš labai jaudinuosi, galvodama apie tai, jog netrukus žengsime prie Altoriaus, kad priimtume meilės Sakramentą. Mes tapsime bendradarbiais DIEVO kuriamajame darbe: galėsime padovanoti Jam vaikų, kurie Jį mylėtų ir Jam tarnautų. Pėteri, ar galėsiu tapti nuotaka ir mama, kaip Tu visada troškai? Aš iš tiesų to noriu, nes Tu to vertas ir taip man patinki.”

*Iš Džanos Bereta laiško sužadėtiniui Pėteriui Mola
1955 m. rugsėjo 4 d.*

JAUNIMO IR ŠEIMŲ MALDA MOTINAI MERGELEI MARIJAI

Marija, JĖZAUS KRISTAUS ir mūšų Motina, į Tavo rankas atiduodame (šiais "Šeimos metais") save, savo šeimas ir visą savo tautą!

Įvairios griauinančios jėgos šiandien yra nukreiptos prieš šeimą, prieš tikėjimą ir prieš žmogiškąjį pašaukimą doru gyvenimu liudyti DIEVO Sūnaus garbę.

Marija, Tu galingoji Mergele, mes savo silpnybėse ir nepastovume atsiduodame Tau, kuri niekad nepasidavei pikto dvasiai.

Išmokyk mus, Marija, visada kartu su Tavimi sakyti DIEVUI "Taip". Padėk mumyse išlaikyti apsisprendimą būti su DIEVU!

Marija, tyroji Mergele, atgaivink mūsų tautoje meilę moraliniam tyrumui! Stovėk šalia jaunų žmonių jų jaunatviškose kovose! Te jie netampa aukomis ir morališkai nepalūžta. Tesugeba jie plaukti prieš srovę ir sekti tyros širdies idealais (plg. Mt. 5, 8), žinodami, kad tyra širdis yra laimingos santuokos ateityje prielaida ir dvasinio pašaukimo visą gyvenimą tarnauti DIEVUI šaltinis. Tesusijungia meilės saitais daugelio jaunuolių širdys su JĖZUMI, kad jie mielai ir kilniadvasiškai pasirinktų dvasininko kelią.

Marija, Motina, atskleisk mūsų laikmečiui grožį motinystės, kuri su meile priima naują gyvybę; motinystės, kuriančios namus; motinystės, kuri teikia

šilumą šeimyniniam gyvenimui ir yra gilių, švelnių jausmų šaltinis; motinystės, sugėbančios aukotis iki galo; motinystės, kuri grąžina žmonėms tikrumo jausmą ir pasitikėjimą meilėje!

Marija, ištikimoji Mergele, duok mums, šių dienų žmonėms, jėgų būti ištikimiams, sulaikyk irstančių santuokų laviną!

Tenuveikia VIEŠPATS per tave didžiulius darbus ir mūsų laikais!

Tenugali gėris, tiesa ir meilė!

Tavo Sūnus ir mūsų Atpirkėjas JĖZUS KRISTUS tesugrįžta per tave pas mus ir mes pas Jį. Amen.

(Tekstas remiasi čekų vyskupų malda Marijai, kuri buvo kalbama 1933 m. liepos 5 d. Velehrade, Moravijoje, ir skirta Marijos šventenybei ir slaviškosios Europos patronams, šv. Kirilui ir Metodijui)

Per maldą DIEVO SŪNUS gyvena tarp mūsų: "nes kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten ir aš esu tarp jų". (Mt 18,20) Malda turi tapti vyraujančiu Šeimos metų elementu Bažnyčioje: šeimos malda, malda už šeimą, malda su šeima...

Šeimos metais Bažnyčia su pasitikėjimu ir nuolat meldžiasi už žmogaus auklėjimą, kad, nepaisant labai didelių ir tartum neįveikiamų sunkumų, šeimos drąsiai, su pasitikėjimu ir viltimi tęstų savąjį auklėjimo darbą. Bažnyčia meldžiasi, kad laimėtų "meilės civilizacijos" energija, trykštanti iš Dieviškosios meilės šaltinio".

*Iš Popiežiaus Jono Pauliaus II "Laiško šeimoms"
(1994 02 02)*

"Mergelė su gvazdikė" (Rožė fon Veidenas, 1400-1464)

GYVYBĖ PRIEŠ GYVYBĘ?

*isionierius tėvas Kasjepė pateikia pažįstamo gydytojo pasakojimą, kurį jis pradeda tokia citata: "Joks gydytojas negali su abso-
liučiu įsitikinimu tvirtinti, kad po vieno sunkaus
gimdymo seks kitas toks pat sunkus".*

"Tačiau gydytojas pasakė..."

"Mūsų pirmasis vaikas labai sunkiai atėjo į šį pasaulį. Man teko leisti vienam garsiam kolegai atlikti Cezario pjūvį. Po to jis man patarė visapusiškai vengti galimo antrojo pastojimo. Mano žmonai tai reikštų mirtį. Mes ilgą laiką susilaikėme. Tačiau kartą visgi taip atsitiko, kad mano žmona pastojo. Aš puoliau į neviltį. Kreipiausi į vieną įžymų profesorių patarimo. Po nuodugnių tyrimų jis išaiškino, jog žmonai neleistina toliau nešioti vaiko. Aš taip pat buvau įsitikinęs, kad antrasis gimdymas tikrai reikštų mano žmonai mirtį. Tačiau ji buvo nepalaužiama: "Mano gyvenimas yra DIEVO rankose. Nesiruošiu daryti jokios nuodėmės".

Gimdymas buvo labai sunkus, bet šikart apsiėjome be operacijos. Mums vėl buvo duotas patarimas jokių būdu daugiau nepastoti. Vėl susilaikėme ilgesnį laiką. Tada atėjo trečiojo vaiko eilė, ir aš šikart priėmiau tai su didesniu pasitikėjimu.

Priešingai visiems spėjimams, gimdymas praėjo nesunkiai. Šiandien aš turiu aštuonis puikius vaikus, o mano žmona, kuri anksčiau buvo silpna ir ligota,

po trečiojo vaiko gimimo akivaizdžiai pražydo ir tapo sveikesnė, negu kada nors buvo!”

Medicininės indikacijos?

Šiaip jau tikintys žmonės, kurie griežtai atmeta abortą, kartais, kai - kaip sakoma - “motinos gyvybė kertasi su vaiko gyvybe”, taigi esant taip vadinamoms medicininėms indikacijoms, labai griežta ir tikrąja prasme, laiko jį leistinu. Tačiau faktiškai pats vaiko nužudymas, siekiant išgelbėti motinos gyvybę, niekada nėra morališkai pateisinamas. Nes niekada tikslas nepateisina priemonių. Be to, remiantis gydytojų informacija, ši “grynai vitališka indikacija (kai gyvybė stoja prieš gyvybę) praktikoje labai retai pasitaiko, kadangi šiandien, priešingai negu anksčiau, dėka intensyvios medicininės priežiūros ir Cezario pjūvio, yra pasiekta realių išgyvenimo galimybių” (Med.dr. G.Giotzas, Augsburgas, MGD informacija Nr.42, psl.27, 1990 m. lapkritis). Ir priešlaikinių gimdymų atveju yra pasiekta žymiai didesnių išgyvenimo galimybių: “Prieš 10 metų vaikas, gimęs 30-tą nėštumo savaitę, vargu ar būtų turėjęs šansą išgyventi. Šiandien, priešingai, apie 80% gimusiųjų 25-tą - 27-tą nėštumo savaitę turi perspektyvą sėkmingai išsivystyti”. (Prof. Ernstas Halberštatas, Universitetinė Frankfurto moterų klinika, “Augsb. Allg.” 1990 08 15)

“Iš šimto priešlaikinių gimdymų išgyvena 75 vaikai, gimę nuo 500g iki 1kg svorio, prieš 3 metus tokių būdavo tik 10”(Dr.Gerhardas Jorchas, Universitetinė Miuncheno vaikų klinika, “Neue Bildpost”, 1988 12 25).

“Tiubingene išgyveno vos 495g tesvėręs naujagimis” (Prof. Hiršas, Tiubingeno universitetinės moterų klinikos direktorius, “Deutsche Tagespost”, 1990 10 06).

“MOTINOS MEILĖ NESUMAŽĖJA, DAUGĖJANT VAIKŲ, TAIP PAT KAIP IR GEROJO DIEVO”

uos savo motinos žodžius cituoja kunigas ir kompozitorius iš Linco, Hermanas Kronštaineris, aprašydamas šeimą, iš kurios jis kilęs: “Vieni, išgirdę apie mūsų 11 vaikų šeimą, pašiurpsta, kiti geriausiai atveju mano: anuomet taip jau buvo, juk žmonės apskritai, o ypač katalikai, dar nebuvo “apšviesti”. Bet tai, ką jis aprašo, yra visai kas kita, negu šiurpinanti šeima. Tai yra šikcai tikrosios “namų Bažnyčios” kaip II Vatikano Susirinkimas vadina krikščioniškąją šeimą. Ir būtent visų pirma sūnaus aprašyme skaitytojas sutinka Kronštainerių motiną: stiprią, išvalgią moterį, protingą auklėtoją ir pamaldžią poteriautoją, atsispyrusią pagundoms ir išsilaičiusią varge. Du tekstai kaip pavyzdžiai:

Aborto pagunda

Kartą gana įžūliai pasakiau motinai, “kad mūsų tiek daug vaikų”. Ši mintis atėjo man į galvą galbūt dėl to, kad mus vis labiau kamavo alkis. Tada motina man prisipažino: “Iš tiesų buvo sunku - ypač vieną kartą. Jau turėjau 9 vaikus, kai pajutau, jog pakeliui dešimtas. Viena mūsų kaimynė pasakė man: “Frau Kronštainer, ir vėl - bet juk yra priemonių - ir aš jums galėčiau padėti...” Iš pradžių aš pasipiktinau - bet paskui mane apėmė pagunda - galbūt išties sutikti”. Aš baisiausiai išsigandau, kad apskritai apie tai galvoju. Bet kuo toliau, tuo labiau mane apėmė

ta mintis ir vis aiškiau girdėjau kaimynės balsą: "Jau vos beišmaitinate savo devynetą vaikelių, o čia dar vienas - tai jau tikrai badaus... badaus... badaus..."

Nežinojau, ką daryti - nesiryžau klausti nei tėvo, nei pono kunigo - iki tol išvis nežinojau, kad esama tokių slegiančių pagundų.

Kai visa tai pasidarė nebepakenčiama ir jau nebežinojau, kaip sau pačiai pagelbėti, palikau viską kaip stovi - tuo metu kaip tik viriau kažką ant plytos - ir tekina nubėgau į bažnyčią, suklupau prie DIEVO Motinos altoriaus ir ašarodama žvelgiau į ją nebylioje maldoje: "*DIEVO Motina, ką gi man daryti, padėk gi man!*" Ir man pasirodė, lyg ji pažvelgė į mane ir tarė: "Daryk kaip aš ir sakyk paprastai: Štai aš, VIEŠPATIES tarnaitė!"

Ir iškart viskas tapo aišku ir gera, ir aš vėl nusku-
bėjau namo prie plytos, niekam nė nepastebėjus. Ir tada gimei tu, Hermanai, dešimtas vaikas, ir mes visi džiaugėmės - o tai buvo kovo 25-oji, Marijos diena, Apreiškimo diena, apie ką Evangelijoje parašyta: "Štai aš, VIEŠPATIES tarnaitė".

Savarankiškumo ugdymas

Mūsų laisvės erdvė, žinoma, turėjo griežtas ribas, jei turėsime omenyje mokyklines prievoles, ministrantų tarnybą, punktualų grįžimą namo sėstis prie stalo ar laiką eiti miegoti.

Kodėl tėvai davė mums tiek daug laisvės? Visu pirma, žinoma, dėl grynai praktinių sumetimų: "Aš džiaugiuosi, kai nebūnate namuose ir neverčiate jų aukštyn kojom..." Tačiau, šiaip ar taip, tokią laikyseną sąlygojo gilesnė mintis. Netgi ypatingai kilniadvasiškas kapelionas Hermanas Leichtenmiuleris kartą pasakė motinai: "Nagi, frau Kronštainer, kas iš tikrųjų užaugs iš jūsų berniūkščių, jei jie ir toliau kaip laukiniai augs gatvėje?" Motina šiek tiek susi-

*“Kronštainerių motina”
su jauniausiuoju iš savo
11 vaikų*

jaudino, tačiau po to šiurkščiai atkirto: “Kaip aš auklėjau savo vaikus, tai yra mano reikalas”. Kadangi buvau to pokalbio liudininkas, po to motina pasakė man: “Žinot ką, negaliu gi jūsų užrakinti, o ir nenoriu - jūs turite tapti savarankiški ir patys išmokti skirti blogį nuo gėrio, kitaip atsitiks taip, kaip mūsų kaimynei, kuri visada labai griežtai laikė savo dukterį, o tada šioji, vos sulaukusi 16-kos, pabėgo su vienu valkata. Galų gale žinote, kad nuolatiniais perspėjimams ir priežiūrai mes su tėvu gi neturim ir laiko - mes duodam jums gerą pavyzdį ir meldžiamės už jus, to turėtų pakakti. Į Dangų turėsite patekti patys”.

Kiekvieną rytą Kronštainerių motina pirmoji ateidavo į bažnyčią dalyvauti šv. Mišių aukoje ir priimdavo Komuniją, kas anuomet nebuvo taip paprasta. Ryšium su tuo ji visų pirma turėjo išsikovoti šią teisę tarp dvasininkų, remdamasi Pijumi X. Šio auklėjimo ir šios maldos dvasios vaisiai tokie: iš 11 vaikų - kartu su našlaite, kurią šeima priglaudė iškart po šiosios motinos laidotuvių, jų buvo 12! - 8 pasirinko dvasininko profesiją, o du sukūrė šeimas.

Popiežius Jonas Paulius I ir jo motina

“Mano DIEVE, visa širdimi ir labiau už viską myliu Tave, nesibaigiantis gėri ir mūsų amžinoji palaima, ir iš meilės Tau aš myliu savo artimą kaip pats save ir atleidžiu patirtas skriaudas. VIEŠPATIE, leisk man Tave vis labiau mylėti.”

Šią maldą Popiežius Jonas Paulius I citavo kaip “Trisdešimties dienų Popiežius” savo prakalboje apie meilės dorybę ir pridūrė: “Tai labai gerai žinoma malda iš Biblijos žodžių. Mane jos išmokė motina. Aš kartoju ją ir šiandien daug kartų per dieną...”

Tai, kad šis Popiežius, kreipdamasis į pasaulį, remiasi savo motinos tikybos mokymu, yra tikrai įspūdinga. Koks didžiulis uždavinys tikėjimo perdavimui yra skirtas moteriai motinai! Tam nereikia ypatingų sugebėjimų, o tik mylinčios širdies - pilnos meilės KRISTUI ir savo vaikui. Meilė DIEVUI, meilė KRISTUI neapsiriboja vien keletu paviršutiniškų tikėjimo teiginių, bet pati yra suinteresuota tikėjimo tiesomis, siekia vis labiau jas pažinti ir atgaivinti maldoje. O tai ir yra auklėjimo versmė.

BRANGIAUSIA MOTINOS DOVANA NONIUI

Didžiulio talento pasakotojas, ne tik jaunimo labai skaitomas islandų rašytojas Jonas Svensonas buvo žinomas vardu "Nonis", kuri jam vaikystėje davė mama. Dar prieš II Pasaulinį karą jo jaunystės prisiminimai buvo išversti daugiau kaip į 40 kalbų. Jėzuitas Jonas Svensonas mirė 1944 m. Kiolne, sulaukęs 87 metų. Prieš keletą metų apie Nonio išgyvenimus Islandijoje sužinojo ir mūsų jaunuomenė, pamąčiusi televizijos filmą.

Jo knygoose aiškiai juntama gili dorovinė ir religinė dvasia, už kurią jis ypatingai dėkingas savo motinai Zigridai Jonsdoter. Ji buvo ypatingai pamaldaus ir tvirto charakterio moteris. Tėvas Svenas Torarinsonas, didžiai gerbiamas, guvaus proto ir apsišvietęs žmogus, mirė, kai Noniui jis buvo ketvirtas iš 8 vaikų - buvo 12 metų. Po metų jaunuolis išvyko iš tėvynės.

Apie savo vaikystę jis rašo:

Aš augau kaip laukų gėlė DIEVO pievų platybėje, tarp rūščių islandiškų kalnų ir netoli jūros pakrantės.

Buvau auklėjamas, kaip buvo įprasta Islandijoje. Pagal seną normanų paprotį vaikams ten buvo duodama nevaržoma laisvė - ne tam, kad jie išaugtų neišauklėtais, bet turint tikslą, kad jie patys padėtų sau viską pažinti ir kiek įmanoma anksčiau įgytų tam tikro savarankiškumo. Vaikai neturi būti stumdomi kaip bevalės būtybės ir kiekviename

žingsnyje stebimi. Savaimė aišku, ši laisvė turėjo savo ribas: labai griežtai buvo žiūrima paklusnumo ir gero elgesio. To buvo primygtinai reikalaujama, nes kilnumas buvo garbės reikalas...

Patikima priemonė tikslui pasiekti

Nonis buvo mokomas savo motinos; pramokęs skaityti, jis su milžinišku uolumu pasinėrė į skaitymą, ir jame prabudo didžiulis poreikis pažinti visą pasaulį. Negalėdama, be abejo, nusileisti jo vaikiškiems norams tapti laivo junga ir išplaukti su jūrininkais į platųjį pasaulį, motina, didžiai protinga ir pasitikinti DIEVU moteris, taip atsakė į jo klausimą, ar nieko nesą galima padaryti:

“Yra vienas būdas: kai žmogus turi didžiulį, atkaklų norą ir kai šis nėra susijęs su niekuo blogu, kenksmingu ar paiku, bet priešingai, slepia savyje kažką gero ar bent išmintingo, tada yra būdas tai, ko žmogus trokšta, įgyvendinti. Šis būdas - tai karštai viduje melsti Visagali maloningąjį DIEVĄ, kuris trokšta mums duoti visa, kas iš tiesų mums teiktų gėrį. Visai nereikia - pasakė ji, - ilgų maldų. Pakanka trumpos kasdieninės vidinės maldos. Tačiau reikia nepaliaujamai ją kalbėti, net jei atrodytų, kad ji lieka neišklaudyta. Dažnai DIEVAS verčia mus ilgai laukti. Jis reikalauja iš žmogaus visiško pasitikėjimo, ir tos viltys turi būti pateisintos atkaklia malda. Tai, kad su išklausymu šiek tiek delsiama, nėra joks blogas ženklas, priešingai, tai reiškia, kad DIEVAS trokšta mums dovanoti kažką ypatingai gražaus ir didelio”.

Nonis paklausė šio patarimo; dabar jis kasdien taip meldavosi prieš miegą:

“Gerasis DIEVE, aš prašau Tave, padėk gi man išvykti į platųjį pasaulį. Aš taip to trokštu”.

Net ir praslinkus daugiau kaip dvejiems metams, Nonis nesiliovė meldęsis, kaip beviltiška jam tai

Nonio motina

neatrodė. Pagaliau jo vilčiai atėjo metas išsipildyti, kai vienas prancūzų didikas pasiūlė dviems islandų jaunuoliams, jo išlaikomiems, įgyti gerą išsilavinimą Prancūzijoje. Nonio motina, kuri nepalaukė aplinkinių priešiško nusiteikimo katalikams, pranešė Noniui apie šį stulbinantį pasiūlymą ir leido jam pačiam apsispręsti. Dvylikametis berniukas kurį laiką svarstė, tačiau pripažino, jog tai ir yra būtent jo norų išklausymas, ko jis taip ilgai meldė. Taip prieš pat tryliktąjį gimtadienį jis išvyko į Daniją, ten kurį laiką gyveno katalikų

dvasininkų namuose ir lankė mokyklą, kol pagaliau, pasibaigus vokiečių prancūzų karui, galėjo toliau keliauti į Prancūziją. Jo pradinis susirūpinimas, kad katalikų kunigai galėsią pakenkti jo protestantiškam tikėjimui, pasirodė esąs be pagrindo. Tačiau jiems visiškai nedalyvaujant, pats savarankiškai jis ėmė stengtis iš arčiau pažinti katalikų religiją, visų pirma galbūt tam, kad išsiaiškintų tuos prietarus, kuriuos buvo girdėjęs apie Marijos kultą ir "Popiežiaus garbinimą". Šitokių būdu jis iš tiesų pats pamažu suprato katalikiškojo tikėjimo teisingumą. Jo motina išvalgiai jau iš anksto buvo įdavusi jam savo raštišką prietarimą, jei jis kartais panorėtų pereiti į kitą tikėjimą. Taigi 1871 m. Kopenhagoje jis buvo priimtas į katalikų Bažnyčią, o vėliau netgi įstojo į Jėzuitų ordiną, dirbo mokytoju bei dvasios tėvu Danijoje ir Olandijoje ir vis labiau atsidėjo rašytojo darbui bei vykdavo į keliones skaityti paskaitų. Sulaukęs garbaus amžiaus, jis tebevykdavo į keliones aplink pasaulį.

Motinos priesakai atsisveikinant

Geriau suvokti motinos paveikslą ir jos suformuotą Nonio charakterį padeda jo pasakojimas apie dar nė 13 metų neturinčio išvykimą iš namų. Į klausimą, kaipgi ji taip lengvai sutikusi išleisti vaiką į tokią pavojų pilną kelionę, ji atsakė:

"Aš manau, kad DIEVAS tave, mano brangusis Noni, plačiajame pasaulyje gali lygiai taip pat užtikrintai saugoti ir globoti, kaip ir čia, mano pašonėje. Ir aš tikiu, kad DIEVAS ne tik gali, bet aš esu visiškai tikra, jog DIEVAS tave tikrai nuo visų pavojų saugos ir tave, taip sakant, ant rankų nešios. Betgi visa tai, Noni, tik su viena sąlyga - ir čia mano motina ypatingai ryškiai pabrėžė kiekvieną žodį:

Būtent tik su ta sąlyga, jeigu tu man dabar prieš

išvykdamas iškilmingai ir šventai **prisieksi visada turėti galvoje tam tikrus dalykus**, kurių norėčiau tave paprašyti”.

Mane taip sujaudino šitie žodžiai, kad aš su graudulio ašaromis tariau jai: “Mieloji mamyte, aš pažadu tau visada noriai išpildyti tai, ko tu norėtum manęs paprašyti”. Aš pastebėjau, kad šis pažadas labai nudžiugino mano motiną. Ji tylėdama paėmė mano ranką ir širdingai suspaudė. Tada ji tęsė: “Noni, aš žinau, kad tavo pažadas rimtas ir garbingas. Ir aš žinau ir pasikliauju, jog tu dėsi visas pastangas, kad išpildytum visa, ko tave tavo motina dabar paprašys. Tačiau visų svarbiausia tau pačiam, Noni, kad tu taip darytum, nes tik tada visas tavo gyvenimas taps laimingas, DIEVO palaimintas kelias. Bet jeigu tu savo pažadų, DIEVE apsaugok, nesilaikysi, tada tikriausiai imsi grimzti į bedugnę plačiajame pasaulyje, o tavo motina bus netekusi tada savo mylimo vaiko”.

Dabar aš jau nebegalėjau ilgiau susitūrėti. Aš puoliau savo motinai ant kaklo, dievagodamasis ir daug sykių kartodamas žodžius: “Mama, aš pažadu tau, aš išpildysiu viską, tu neprarasi manęs”.

Nors motina neverkė, aš visgi pajutau, jog ji labai susijaudinusi. Ji prispaudė mane švelniai prie savo širdies, ir tai truko valandėlę, o po to ji vėl prašneko. Baigdama ji vis dėlto pasakė: “Noni, ačiū tau už tavo vaikišką meilę. Išsaugok ją dėl manęs, kol būsi gyvas. Šita meilė motinai bus tau paskata visą gyvenimą laikytis priesakų, kuriuos dabar tau išsakyčiau!”

Tai buvo paskutiniai mano motinos priesakai, kuriuos ji man davė šiame gyvenime. Aš privalėjau dabar savo motinai pasižadėti papunkčiui vykdyti aiškius ir paprastus, o kartais net ypatingai sudėtingus uždavinius. Ir aš žiūrėjau į tai absoliučiai rimtai, net su didžia pagarba, lyg pats DIEVAS būtų su manim kalbėjęs. Mano motina pradėjo maždaug šitaip:

“Mano vaike, ar pasižadi man, kad tada, kai būsi palikęs savo motiną ir liksi visiškai vienas pasaulyje, neturėdamas nieko šalia savęs, kas tave perspėtų ir lydetų, ar pasižadi man, kad iš paskutiniųjų jėgų stengsies visada išlikti pamaldžiu jaunuoliu?”

“O taip, brangi motule, - atsakiau aš garsiai, - aš pasižadu tau.”

Motina tada dar tiksliau paaiškino, ką ji turi omenyje, laikydama DIEVO baimę ir pamaldumą esminiais priesakais:

“Pirma, ar pasižadi man, kad kiekvieną dieną, neišskiriant nė vienos ir niekam iš šalies nepriemenant, rytą pabudęs sukalbėsi trumpą ryto maldelę?

Antra, ar pasižadi man, kad kas vakarą prieš eidamas gulti, sukalbėsi trumpą, bet kupiną pagarbos vakaro maldą, kartu apžvelgdamas visą prabėgusią dieną? Ir jei pastebėtum, kad tą dieną esi kažką blogo padaręs, ar prižadi man, kad melsi DIEVĄ atleidimo ir pasiryši to nekartoti?

Trečia, ar pasižadi man, ne tik rytą ir vakarą melstis DIEVUI, bet ir dienos metu stengtis retkarčiais, kai tik prisiminsi, kreipti savo mintis link DIEVO ir gerajam DIEVUI trumpai ką nors gera pasakyti, pvz., “Gerasis DIEVE, padėk man, kad aš visada išlikčiau doras” ?”

Nonis iškilmingai prisiekė, ir motina dar pridūrė keletą perspėjimų dėl paklusnumo, stropumo, dorumo, tyrumo ir skaistumo mintyse, žodžiuose ir darbuose. Atminimui ji jam davė lapą, kuriame buvo trumpai pažymėjusi visus punktus: “Tai vertingiausia dovana, kokią tik gali duoti tau tavo motina, tavo geriausias draugas šiame pasaulyje, išleisdama tave į tolimą kelią”.

Po šių priesakų ji išreiškė jam savo pasitikėjimą, jog jis klausysios jos patarimų ir jai nereikės dėl

to rūpintis, nes visą rūpinimąsi Noniu tada perimsiąs DIEVAS. Ši pamoka labai paveikė berniuką, kaip jis pats vėliau rašė: "Ji paliko mano sieloje savo pėdsaką ir nurodė kryptį, nuo kurios daugiau nebenorėjau nukrypti..."

Niekada negalėsiu visiškai atsidėkoti DIEVUI už nuostabią motiną, kurią jis man skyrė".

Jau per patį atsisveikinimą, galbūt paskutinį jų gyvenime, motina vėl stengėsi suteikti jam naujų jėgų: "Būk ramus, mano berniuk, ir neprarask nuotaikos, nes aš atiduodu tave į DIEVO rankas. Tai ne tušti žodžiai, Noni. Nuo šiol tikrąja prasme vienas DIEVAS bus tau tėvas ir motina, Jis bus tau viskuo. Ir jei tu tęsėsi savo pažadus..., tada man nereikės dėl tavęs jaudintis, nes **DIEVAS rūpinsis tavim geriau, netgi žymiai geriau negu tavo motina.** Jis nešios tave ant rankų ir teiks tau tikrąją laimę iki tavo gyvenimo pabaigos".

Visą gyvenimą, iki pat žilos senatvės liudijo tėvas Jonas Svensonas savo ištikimybę motinos priesakams ir rado juose padrąsinimą ir pagūdą. Kad motinos pranašystė išsipildė, geriausiai rodo knygos pavadinimas, kuriuo 76 metų sulaukęs Svensonas įvardijo pasakojimą apie tuos įvykius: "Kaip Nonis laimę surado".

Čia jis taip pat patvirtina: "Per šiuos ilgus metus aš visada buvau labai laimingas. Tuo jokių būdu nenoriu pasakyti, kad savo ilgame gyvenimo kelyje niekada nesusidūriau su kančia ar nemalonumais. Priešingai, kančių ir sunkumų man, kaip ir bet kuriam kitam žmogui, teko ganėtinai daug. Tačiau gili, tikra laimė, kurią aiškiai išpranašavo man motina, niekada nebuvo šių išbandymų išblaškyta".

Beje, pasitvirtino sena priemonė, kaip pasiekti bet kokią svarbų tikslą, kurios jį išmokė motina -

nuolatinė malda, kartojama begales kartų. Besimokydamas gimnazijoje Amjene, Prancūzijoje, Nonis panorė, kad kartu su juo būtų jaunesnysis broliukas Manis. Jis meldėsi kiekvieną vakarą: „Gerasis DIEVE, leisk mažajam Maniui pas mane atvykti“. Ir po 2 metų visai be jo žinios motina atsiuntė ten ir savo jaunėlį sūnų, kad ir šis įgytų

Nonis ir jo jaunesnysis
brolis Manis

gerą išsilavinimą: tai buvo jai nelengva auka, nes Manis buvo vienintelis dar prie jos likęs vaikas. Ji pasiryžo tam, nes teikė pirmenybę ne savo asmeniniam norams, bet vaiko labui. Šis taip pat perėjo į kitą tikėjimą, įstojo į JĖZAUS draugiją, tačiau mirė tesulaukęs 24 metų, po neilgos ligos.

O kai tėvas Svensonas pajuto, kiek džiaugsmo teikia jaunam ir senam jo knygos ir paskaitos, jis priėmė šį džiaugsmą teikiantį darbą kaip DIEVO skirtą misiją ir ėmė vėl, sekdamas motinos patarimu, kasdien trumpoje maldoje prašyti:

“Pasirūpink, kad mano knygos teiktų visiems žmonėms, kurie jas skaitys, tikrą, gilų džiaugsmą širdyje...” . Ilgus metus kasdien to prašydavau DIEVĄ. Ir koks buvo rezultatas? Taip, čia sėkmė toli pranoko drąsiausius mano lūkesčius... Taigi ir šiuo atveju negalėsiu visai atsidėkoti DIEVUI už tai, kad jis išklaušė mano prašymą ir tuo būdu padėjo surasti laimę ne tik man pačiam, bet taip pat ir daugeliui kitų”.

“Šeima prasideda nuo santuokinio ryšio... Tokioje namų Bažnyčioje tėvai savo žodžiu ir pavyzdžiu turėtų būti vaikams pirmieji tikėjimo pranašai ir skatinti kiekvieno iš jų pašaukimą, o dvasinį su ypatingu atidumu”.

II Vatikano susirinkimas, Lumen gentium, Nr.11

BRANGUS SŪNAU!

Liudvikai, tu man mieliausias už viską pasaulyje. Bet verčiau matyčiau tave negyvą prie savo kojų, negu suteptą sunkios nuodėmės." Taip kalbėjo palaimintoji Blanka, Alfonso VIII žmona, savo sūnui, vėliau tapusiam karaliumi Liudviku IX, Šventajam.

Liudvikas IX, gimęs 1214 m., buvo karūnuotas po tėvo mirties teturėdamas vos 12 metų, todėl iki jo pilnametystės Blanka valdė šalį. Dar viena iš jos vėlesnių vaikų, Prancūzijos Elžbieta, taip pat buvo paskelbta Palaimintąja. 1234 m. Liudvikas IX susituokė su Margareta iš Provanso, kuri pagimdė jam 11 vaikų. Liudvikas buvo giliai tikintis ir labai aukštai vertino savo valdžią, kurią jis vykdė su nepalenkiamu teisingumu, pavyzdingu riterišku nuolankumu ir pamaldumu. Jo asmeninis gyvenimas buvo labai saikingas ir nepaprastas, jis pats slaugė ligonius ir rūpinosi vargšais. Jis mirė 1270 m. rugpjūčio 25 d. netoli Tuniso, užkluptas epidemijos, ir 1297 m. buvo pripažintas Šventuoju. Savo sūnui ir įpėdiniui Pilypui III jis paliko išmintingus valdžios patarimus ir pamaldaus gyvenimo priesakus:

Brangus sūnau, visų pirma norėčiau pamokyti tave visa širdimi ir visomis jėgomis mylėti VIEŠPATĮ, tavo DIEVĄ; nes be to nėra jokio išganymo.

Mano sūnau, tu turi saugotis visko, kas DIEVUI nepriimtina, vadinasi, bet kokios sunkios nuodėmės.

Jau verčiau pasirinkti kankinio auką, negu įpulti į mirtiną nuodėmę.

Jei DIEVAS leis tau patirti nelaimės skonį, būk pasiruošęs ją iškęsti ir laikyk, kad šitaip DIEVAS veda tave link gėrio, ką tu tikriausiai pelnytai užsitarnavai. Tačiau jei DIEVAS siunčia tau gerovę, nuolankiai dėkok Jam už tai. Sergėkis, kad nekryptum į blogą, ar tai būtų garbės troškimas, ar kas nors panašaus; nes tau neleistina DIEVO dovanų pagalba eiti prieš DIEVĄ ar jį įžeidinėti.

Maloniai ir pamaldžiai išklausk šv. Mišias bažnyčioje. Būdamas DIEVO namuose, nesidairyk aplinkui ir be reikalo neplepėk. Daug sykių melskis DIEVUI žodžiais savo lūpose ir mintimis savo širdyje.

Būk geraširdiškas vargšams, kenčiantiems ir nuliūdusiems. Kiek galėdamas padėk ir paguosk juos! Dėkok DIEVUI už visas dovanas, kurias jis tau teikia, kad taptum vertas dar didesnių. Būk teisingas savo pavaldiniams. Laikykis tiesos kelio ir nekrypki nei į dešinę, nei į kairę! Verčiau būk vargšų, o ne turtingų pusėje, kol neįsitikinsi, jog suradai tiesą. Sąžiningai siek, kad visi tavo pavaldiniai galėtų gyventi teisingumo ir taikos prieglobstyje.

Būk atsidavęs ir klusnus Motinai, Romos Bažnyčiai, ir Popiežiui kaip dvasiškajam tėvui. Stenkis, kad šalyje neliktų nuodėmių, ypatingai DIEVO šmeižimų ir klaidingų mokymų.

Brangus sūnau, aš laiminu tave, kaip gali laiminti sūnų mylintis tėvas. Tesaugo tave nuo visokio blogio šv. Trejybė ir visi Šventieji. Tesuteikia tau VIEŠPATS malonę visiškai vykdyti Jo valią, kad tu tarnautum Jam ir garbintum Jį, ir kad mes aname gyvenime kartu pasiektume tą garbę amžinai regėti, mylėti ir aukštinti Jį. Amen.

Panašią atmintinę perdavė savo sūnui Vengrijos karalius šv. Štefanas († 1038), kurioje jis, be

kita ko, ragina sūnų rūpestingai laikytis katalikų tikėjimo, rodant gerą pavyzdį kitiems. Jis turįs būti geranoriškas ir svetimšaliams, nuolankus, santūrus, švelnus. "Būk kilnus ir stenkis nieko neatsargiai neižeisti. Būk kuklus ir venk nepadorių geidulių kaip mirties geluonies."

"Švęstas vanduo ir kryžius būtini kiekvienai katalikiškai šeimai... Tačiau dar svarbiau kryžiaus ženklą pradėti ryto maldą ir šitaip tęsti savo Namų bažnyčios ryto pamaldas... Kažkuriuo metu turi visa šeima susirinkti bendrai maldai. Savo aplinkraštyje, skirtame Marijai "Marialis cultus" Popiežius Paulius VI nurodė dvi bendrąsias maldas, kasdieninį "VIEŠPATIES angelo" sukalbėjimą 3 kartus ir rožančių. Jeigu pamaldūs musulmonai priima muedzinų kvietimą iš minaretų ir laikosi nustatyto maldos laiko, tai ar neturėtume iš tikro mes, krikščionys, skambant varpams, vykdyti savo pareigą ir apmąstyti didžiąją mūsų Atpirkėjo paslaptį, kad "per KRISTAUS kančią ir kryžių pasiektume Prisikėlimo stebuklą. Žinoma, "VIEŠPATIES angelą" ar rožančių galima kalbėti ir pavieniui, bet jie yra neatskiriama sudėtinė šeimos pamaldų dalis, lygiai kaip ir stalo malda... Niekad nevalia pamiršti dienos pašventinimo, anksčiau vadinto gerąja intencija, kad būtų palaiminta ir pašventinta visa darbo diena".

*Vyskupas dr. Rudolfas Graberis,
"Šeima kaip namų šventenybė", Regensburgas, 1980*

“AŠ ŽINAU RIBAS...”

Dopiežius Jonas Paulius II taip suformulavo savo mintis prieš keletą metų, būdamas pirmoje savo piligriminėje kelionėje po Vokietiją: “Negalima gyventi tik bandymui, negalima mirti tik bandymui. Negalima mylėti tik bandymui, tik pabandymui ir tam tikram laikui priimti kitą žmogų”. (Jonas Paulius II, Kiolnas, 1980 11 15)

Vis dėlto daugelis šiandien įsitikinę, kad santuoka turinti būti “išbandyta”, kuri laiką gyvenant kartu. Patirtis paneigia nuomonę, jog tokia “ištreniruota” santuoka tvirčiau laikysis. Mokslininkai L. Bumpasas ir J. Svitass nustatė, kad, pavyzdžiui, tarp porų, turėjusių ikisantuokinių intymių ryšių, 40% dažnesnės skyrybos (Spiegel, 1989 07 03). Šalia klaidingo “išsistreniravimo” motyvo išskylantis reikalavimas, esą tikra meilė turi būti įrodyta visišku atsidavimu, neretai nuveda jaunuolius į visišką nuopuolį. Jie, be to, dažnai pervertina savo pačių tvirtumą, manydami: “Aš juk žinau savo ribas!...”

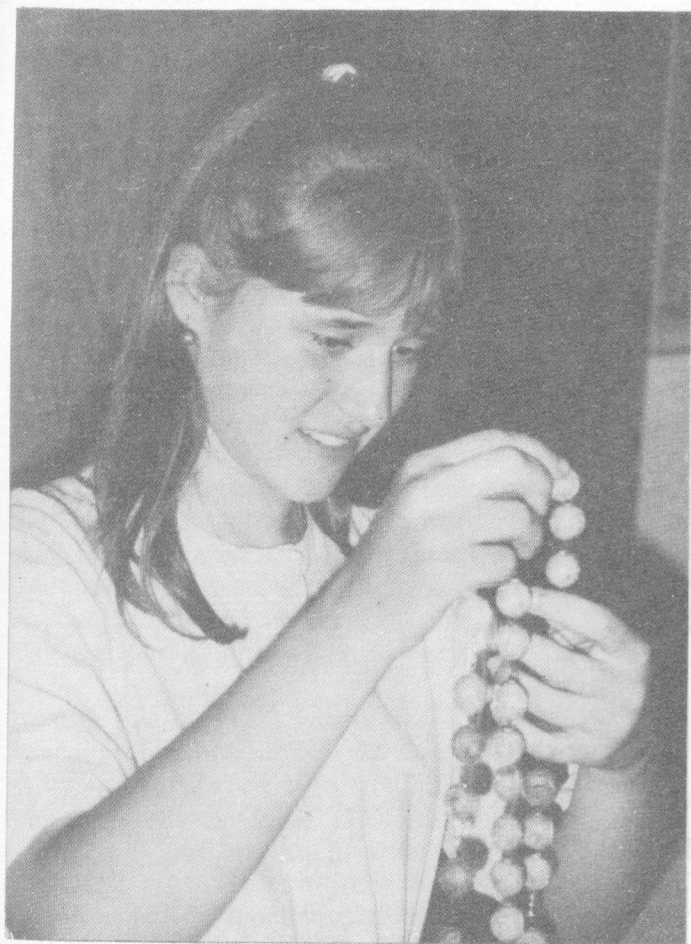
Tikros meilės įrodymas?

Iš vieno dvasios tėvo patyrimo: kartą - susitikimo rekolekčių metų ar kažkurioje maldininkų lankomoje šventoje vietoje - pas mane atėjo vienos mergaitės, kuri jau keletą metų daugelį kartų - su dideliu susižavėjimu! - dalyvavo jaunimo laisvalaikio renginiuose, motina. Šiose atostogų stovyklose su jaunimu buvo kalbama ir apie skaistumą bei būtiną

savęs įveikimą jaunystėje. Taip pat buvo aptarinėjamos ir daugialypės būtent mūsų laikų pagundos - ir antgamtinės priemonės tyrumui išsaugoti: malda, sakramentų priėmimas, atitinkamų šventų pavyzdžių, tokių kaip Marija Goreti, garbinimas.

Dabar motina man papasakojo savo didžiulį susirūpinimą dukra - pavadinkime ją Bjanka. Kartą mergaitė - paveikta ir įtikinta kunigo pamokymų vasaros stovykloje - prisipažino jai, kad ji būtinai norinti tyra ir nekalta pradėti santuokinį gyvenimą. Praėjus porai metų, būdama maždaug septyniolikos, Bjanka susipažino su jaunuoliu, su kuriuo jiedu gerai sutarė. Motina susirūpinusi stebėjo artimus jūdvių ryšius ir kartą atvirai priminė mergaitei jos anksčiau atskleistą ketinimą jokia būdu neatsiduoti iki vedybų. "Tau nereikia jaudintis, mama. Aš ir dabar taip manau. Aš žinau mūsų draugystės ribas." Geranoriškas, bet lengvabūdiškas pasitikėjimas savimi, kaip pasirodė! Prabėgo keletas artimos įsimylėjėlių draugystės mėnesių. Liepsna vis stiprėjo. Ir tada jaunuolis panoro įrodymo, kad Bjanka jį "tikrai mylinti". Kad jo neapviltų ir neprarastų, ji nusileido. Kas gi buvo toliau? Jie gyveno kartu be Sakramentų. Geraširdė jaunoji moteris vis guodėsi laukiama santuoka. Ir - taip pasakojo man motina - Bjanka jai prisipažino, jog ji mananti suklydusi: ji kentėjo dėl neaiškios padėties, vis tikėjosi ir negalėjo atsiskirti nuo draugo. "Tu buvai teisi savo perspėjimais, mama! Bet aš buvau tokia tikra savimi..."

Taigi tokia tikriausiai dažnai pasitaikanti patirtis. Patys jaunuoliai, kuriems buvo išaiškinta tyrumo vertė ir kurie norėjo ją išsaugoti, pervertino patys save. Būtiną susilaikymą praktiniame kasdieniniame elgesyje pamirštas. O "priežasčių" irgi randasi lemiamu momentu, dėl ko "reikia" apeiti savo anksčiau ketinimą: kad tik neapvilti mylimo žmogaus.

Kita, kuriam mokykloje ar darbe krizė, pastiprinti. Kažką, kuris grasina griebtis alkoholio ar narkotikų, nuo to sulaikyti - ir dėl to reikia jam duoti "paskutinį" įrodymą, kad esi su juo. Dar vienas atvejis iškyla man prieš akis: dora mergaitė nori padėti esančiam pavojuje draugui, kuris nenori klausyti savo silpnos motinos, ją netgi muša. Dėl to mergaitė

turi būti šalia, ji jam atsiduoda, jie gyvena kartu - kol po keleto mėnesių visas, deja, išyra. Bažnyčia žino, jog nėra jokio pateisinančio motyvo, jokios primygtinės situacijos, kuri būtų pagrindas pasirinkti nuodėmės kelią. Iš čia negali ateiti joks išganymas, jokia veiksminga pagalba.

Vien tik gėrio kelias padeda - netgi jei jis kartais ir atrodo sunkus. "Tau reikia įrodymo, kad mes mylime vienas kitą? Kaip tik todėl, kad tave myliu, noriu skaisčiai pradėti mūsų santuoką. O jei tu mane myli, tai lengvai ištersi tą laukimo laikotarpį!"

"Apie tai nieko nepasakyta Biblijoje!"

Kai norima pateisinti ikivedybinius lytinius santykius ar gyvenimą susidėjus be santuokos sakramento, visada tvirtinama, net bažnytinėse sferose, jog Šv. Raštas draudžia tik santuokinę neištikimybę. Kad tai nuodėmė, jei nesusituokę - aišku, "iš meilės" - vienas kitam atsiduoda, esą Biblijoje nepasakyta.

Tačiau atidžiai įsigilinus į Šv. Raštą, tampa aišku, jog nesantuokinis lyčių bendravimas nėra leistinas, - jau nekalbant apie Bažnyčios mokymą, kuris, pasitelkdamas KRISTAUS autoritetą, skelbia ir interpretuoja Dieviškąjį apreiškimą.

Tai aišku ir iš šv. Pauliaus (1 Kor 7,9), kuris aiškina, "kad, jei nesusituokusieji ir našlės negali gyventi susilaikydami, jiems nieko kito nelieta, kaip tik užmegzti pastovų santuokinį ryšį" ("Persona humana", Tikėjimo kongregacijos aiškinimai tam tikrais seksualinės etikos klausimais, 1975, Nr 7, kur taip pat remiamasi 1 Kor 5,1; 6,9; 7,2; 10,8; Ef 5,5.25-32; 1 Tim 1,10; Žyd 13,4 ir "aiškiai motyvuojama" 1 Kor 6,12-20, pasmerkiant lytinę sąjungą už santuokos ribų). Pats JĖZUS KRISTUS leidžia cituoti savo paliepimą, kuris, geriau įsiziū-

rėjus, yra aiškiai nesuderinamas su teze apie tam tikromis aplinkybėmis leistinus nevedybinius santykius. Ryšium su santuoka ir skyrybomis VIEŠPATS nurodo pirmąją, DIEVO trokštą, padėti, kurią jis vėl primena: "Vyras paliks tėvą ir motiną ir glausis prie žmonos, ir du taps vienu kūnu" (Mt 19,5).

Kūniškoji sąjunga iš anksto kaip prielaidą numato atsiskyrimą nuo gimtosios šeimos ir naujų asmeninių saitų užmezgimą. JĖZAUS mokymas netenka prasmės, jeigu "tapimą vienu kūnu" būtų galima atskirti nuo asmeninės, visą gyvenimą trunkančios sąjungos. "Kūniškasis susijungimas tuo būdu tik tada yra teisėtas, kai tarp vyro ir moters yra sudaryta amžina gyvenimo "sąjunga" (Persona humana Nr.7). "Persona humana" dar priduria kaip įrodymą, jog "Bažnyčia visada taip suprato ir mokė", jau nuo Inocento IV 1254 m., Pijaus II 1459 m.; Šv. Oficijų 1665 m. ir 1679 m. iki Pijaus XI 1930 m.

"Šlovė Katalikų religijai už jos dovaną vesti jaunas širdis skaistybės link - iš kur tai? Nes ji pateikia mums JĖZŲ KRISTŲ kaip maistą, o Mariją - kaip mūsų maitintoją. Tegu ši šlovė neaplenkia ir jūsų!"

Kardinolas Džonas Henris Njumanas,† 1890

MERGAITĖ, PASIAUKOJUSI DĖL MOTINOS

avo rinkinyje pateikdami pavyzdžius, kurie atskleidžia mums gyvenimo įvairovę per meilę, santuoką, šeimą ir auklėjimą KRISTAUS šviesoje, neturėtume praleisti ypatingai aktualaus 1988 m. paskelbtosios Palaimintąja 12-metės Lauros Vikunjos iš Pietų Amerikos liudijimo. Gresiant pavojui jos gyvybei, ji apgynė savo tyrumą ir paaukojo DIEVUI savo gyvenimą, kad išmeltų motinos išsivadavimą iš nesantuokinių, didžiai nuodėmingų pančių.

Visiškas atsidavimas su sąlyga?

Įvairūs atvejai, kai vyras ir moteris nevedę kurį laiką ar nuolat gyvena susidėję, šiandien yra tapę kone "savaimė suprantamais".

Ypatingai jaunos poros, kurios nesusimąstydamos gyvena "bandomąjį" laikotarpį, neretai netgi mano, jog tai esą būtina. Jos neįsisąmonina, kad visiškas atsidavimas reikalauja ir aiškaus bei visiško apsisprendimo ir atitinka būtent žmoniškojo orumo jausmą.

"Kūniškasis atsidavimas lyčių susidūrimė yra **realus visiško asmens atsidavimo simbolis**; šitoks atsidavimas, pamenant išganymo nuostatas, iš tiesų įmanomas tik antgamtiškos meilės, taip kaip KRISTUS ją dovanoja, jėgoms. Toliau galima kalbėti apie santuoką tarp dviejų pakrikštytųjų irgi kaip apie **realų vienybės tarp KRISTAUS ir Jo Bažnyčios**

simbolį - tokios vienybės, kurios neriboja laiko sąvoka ir kuri nėra "bandomoji", bet reiškia amžinąją ištikimybę. Dėl to tarp dviejų pakrikštytųjų tegali būti užmegztas tik vienas nenutraukiamas santuokinis ryšys" (*Apaštalinis raštas Familiaris consortio apie krikščioniškosios šeimos uždavinius šiuolaikiniame pasaulyje*, 1981, Nr.80).

Kai kurie žmonės gyvena "laisvame ryšyje" dėl ryžtingumo stokos, ekonominiais sumetimais, dėl to, kad jie atmeta santuokos instituciją, būdami abejingi religijai, dėl savo nuostatų tik mėgautis gyvenimu arba dėl kitokių priežasčių. Kai kuriose šalyse pagal tradicinius papročius tikroji santuoka galima tik po tam tikro bendro gyvenimo laikotarpio ir po pirmojo vaiko gimimo. Tačiau ir čia matome rimtas pasekmes: religinė santuokos reikšmė neišryškėja DIEVO ryšio su savąja tauta šviesoje, nėra sakramentinės palaimos bendrajame gyvenime ir laukiamų vaikų auklėjime, aplinkiniai piktinami ir jiems rodomas blogas elgesio, prieštaraujančio DIEVO nuostatams, pavyzdys. Čia priklauso ir socialinės pasekmės, kaip šeimos sampratos griovimas ir ištikimybės jausmo silpnėjimas, taip pat ir visuomenės atžvilgiu, o kartu ir galimas žalingas poveikis vaikų sieloms ir t.t. (plg. FC Nr. 81). Pagaliau gi visiems krikščionims galioja tiesa, kad kūniškasis atsidavimas yra leistinas tik sakramentinės santuokos plotmėje, už kurios ribų jis visuomet laikomas sunkia nuodėme, kuri taip pat atima galimybę priimti komuniją (plg. Katalikų Bažnyčios katekizmą Nr.2353 ir Nr.2390). Taigi, tikrovėje tai yra sunkus prasižengimas.

Mergaitė iš Andų

Laura del Karmen buvo pirmasis vaikas karininko Chose Domingo Vikunja ir jo žmonos Marijos Mercedes Pino šeimoje, gimęs 1891 m. balandžio

5 d. Santjago de Čile mieste. Netrukus šeima persikėlė gyventi į Temuką, kur gimė sesuo Chulija Amanda ir, sunkiai susirgęs, 1893 m. mirė tėvas. Motina su abiem mergaitėmis išvyko visam laikui į Argentina.

Donja Mercedes vis aiškiau matė, koks nepakeičiamas darėsi gyvenimas. Iš tikrųjų gi ji padarė klaidą, persikraustydama į Argentina. Beviltiškose pastangose pakeisti savo liūdną likimą, ji įsikibo į vieną vyriškį, pasirodžiusį jai gelbėjimo ratu šėlstančiame verpete. Tai buvo Manuelis Mora, palaidas žmogėnas, prieš tai net sėdėjęs kalėjime. Jis buvo kilęs iš pasiturinčios šeimos Buenos Airėse. Iš valdžios jis buvo gavęs gerą gabalą žemės Priešakiniuose Anduose. Būdamas sumanus ir šaltakraujiškas, jis per trumpą laiką pasistatė dvejetą dvarų.

Kai donja Mercedes su juo susipažino, jis buvo tvirtas keturiasdešimtmetis, puikiai atrodantis ir prašmatniai apsirekęs. Į visus žvelgiantis iš aukšto ir su panieka, jis buvo žmogus be skrupulų. Su indėnais jis elgėsi kaip su vergais ir plakdavo botagu, neskirdamas žmogaus nuo gyvulio. Tačiau jis mokėjo būti ir galantiškas, net žavus. Donja Mercedes žiūrėjo į jį kaip į savo išsigelbėjimo inkarą. Jis galėjo tapti jos vaikų globėju. Ji sekė juo, mąstė apie namus, svajojo apie vestuves. Tačiau ji klydo. Manuelis Mora net nemanė jos vesti. Prieš tai jis jau buvo gyvenęs tuose pačiuose namuose su kita moterimi, su kuria elgėsi neįtikėtina. Pajutęs, kad ji jam jau įkyrėjo, jis pririšo ją prie arklių stulpo ir įkaitinta geležimi, kuria ženklindavo galvijus, išdegino jos kūne antspaudą. Po to jis ją išvijo. Į tokias rankas pakliuvo donja Mercedes.

Kai netoliese, Andų Chunine, dono Bosko seserys įsteigė nedidelę mergaičių kolegiją, donja Mercedes išsiuntė ten abi dukteris. Manuelis Mora netgi

Pal. Laura Vikunja

sutiko apmokėti išlaidas. Jis manė atsigriebsiąs vėliau. Laura stropiai mokėsi, o jos įgimtas religingumas išsiskleidė tikru, liepsnojančiu pamaldumu. Padėtis "namuose" nedavė jai ramybės, ir šis nepasitenkinimo jausmas prasiveržė tikybės pamokos metu.

Sesuo Acokar pasakodavo per tikybės pamokas apie malonę, kuri suvienija žmogų su KRISTUMI, ir apie nuodėmę, per kurią žmogus nuo jo nutolsta.

Laurai visa tai krito giliai į širdį. Ji vis galvojo apie savo motiną. Ar jai iš tiesų buvo aiški jos padėtis? Dažnai vaikai jaučia intuityviai ir mato žymiai daugiau, negu galima būtų tikėtis.

Sesuo Acokar pasakojo apie sakramentus, kurie mums teikia malones. Jai aiškinant altoriaus sakramentą, skausmingai iškilo Lauros troškimas priimti Pirmąją Komuniją. Iš tiesų šis noras buvo gyvas joje jau ilgą laiką.

Paskutinytis iš aptariamųjų buvo Santuokos sakramentas. Sesuo Acokar pabrėžė bažnytinės santuokos reikšmę, kam būtent Neukvene (toje vietovėje) buvo skiriama tiek nedaug dėmesio. Norint išugdyti krikščioniškas šeimas, reikėjo išaiškinti šiuos dalykus ir supažindinti mokinius su bažnytinių santuoktinių reikšme. Be to, reikia turėti omenyje, kad vaikai anuomet lankė tik 5 klases ir dažnai, vos tesulaukę 12 metų, veddavosi. Taigi, jei jie, būdami 9 ar 10 metų, apie tai išgirsdavo, visai nebuvo per anksti.

Palaužta šių samprotavimų, Laura apalpo. Ar ji tikrai taip aiškiai suvokė, kad jos motina gyvena didelės kaltės būsenoje? Sesuo Acokar ir klasės draugės išsigando ir kiek galėdamos jai padėjo... Kitą pamoką, vos užsiminus apie šią temą, Laura išblyško, ėmė drebėti ir visiškai neteko jėgų. Dėl to sesuo Acokar pakeitė temą.

Ką anksčiau buvo galima tik spėti, dabar tapo aišku: Laura labai kentėjo dėl savo motinos. Kuo labiau Laura bendravo su DIEVU ir kuo laimingesnė dėl to jautėsi, tuo skaudesnis ir labiau kankinantis darėsi jos suvokimas apie motinos gyvenimo būdą ir pažiūras.

Ji sąžiningai ruošėsi Pirmajai Komunijai ir šv. Dominyko Savio pavyzdžiu prisiėmė tokius įsipareigojimus:

“Mano DIEVE, aš noriu visą gyvenimą Tave mylėti ir Tau tarnauti. Todėl aš dovanuju Tau savo sielą, savo širdį, save visą”.

“Aš verčiau mirsiu, negu Tave savo nusidėjimu įžeisiu. Todėl aš noriu kuo toliau laikytis nuo visko, kas galėtų mane nuo Tavęs atitolinti.”

“Aš ketinu daryti, ką tik moku ir sugebu, kad Tu būtum pripažintas ir mylimas, ir aš išpirksiu tuos įžeidimus, kuriuos Tu patiri kasdien iš žmonių, o ypač mano artimųjų. Mano DIEVE, padaryk mano gyvenimą kupiną meilės, saikingumo ir atgailos.”

Lyg būtų nujautusi savo gyvenimo trumpumą, po Pirmosios Komunijos priėmimo 1901 m. birželį ji visomis išgalėmis siekė pažangos savo sekime KRISTUMI. Ji įdėmiai klausėsi DIEVO žodžio, buvo paklusni auklėtojams, skyrė daug laiko maldai, adoracijai, JĖZAUS Širdies ir Marijos garbinimui, dažnai praktikuodavo Atgailos sakramentą ir priimdavo šv. Komunią. Ji tiksliai įvykdydavo savo pareigas, buvo visada paslaugi, maloni, nuoširdi, nuolanki ir atlaidi. Vienuolikmetės prašymas priimti ją į postulantes pas don Bosko seseris buvo atmestas. Tačiau nuodėmklausys leido jai duoti asmeninius neturto, skaistybės ir paklusnumo įžadus, nes ji taip norėjo tapti panašesnę į KRISTŲ ir Mariją.

Geidulingas motinos draugužis vilionėmis ir grašinimais kėsinosi į mergaitės skaistybę. Tvirta valia ir pasiryžimu paaukoti žemiškąjį gyvenimą tam, kad nepaliesta pasiektų dangiškąjį, ji pasipriešino piktiems kėslams.

Ji uoliai meldėsi už tikėjimo plitimą ir nusidėjėlių atsivertimą. Ypatingai kentėjo ir aukojosi ji dėl savo motinos atsivertimo.

Vieną sekmadienį, tai buvo 1902 m. balandžio 13 d., pamokslo metu don Krestanelas skaitė evangeliją apie Gerąjį Ganytoją. “Aš esu tas gerasis ga-

nytojas. Gerasis ganytojas atiduoda gyvybę už savo avis. O apmokamas samdinys, kuris nėra ganytojas,... palieka avis nelaimėje ir pabėga, matydamas besiartinantį vilką... Aš atiduodu savo gyvybę už avis." Kartodama "vilkas", Laura nevalingai prisiminė Morą. O ar nebuvo jos motina ta pasiklydusi avis, kurią vilkas siekė sudraskyti? Kiek kartų ji jau buvo meldusis ir aukojusis, kai tik pasitaikydavo proga, kad tik jos motina grįžtų prie DIEVO. Su kokių pasitikėjimu ji kreipėsi į Mariją, jos Dangiškąją Motiną, kurią ji garbino visa siela. Tikriausiai to dar buvo maža.

"Gerasis Ganytojas atiduoda savo gyvybę..." Paaukoti gyvybę motinos išgelbėjimui? "Nėra didesnės meilės, kaip paaukoti gyvybę už draugus", - yra pasakęs JĖZUS. Ar ji turėtų taip pasielgti? Per paskutiniąsias atostogas ji dar aiškiau pamatė, kas dedasi su motina, ji buvo visiškai nutolusi nuo DIEVO. Kaipgi ji tada galėjo būti laiminga?

Jei didžiausia meilė - paaukoti savo gyvenimą dėl kito, to, kurį myli, kas galėtų tada jai tai sutrukdyti? Dar tą patį sekmadienį ji paklausė sesers Rozos Acokar, ar galima pasiūlyti DIEVUI savo gyvybę? Sesuo patarė jai pasišnekėti apie tai su don Krestanelu. Laura taip ir padarė, nuėjo pas jį ir išdėstė jam savo siekius. Jis dvejojo. Tačiau Laura prašė jo neatstodama. Don Krestanelas norėjo visų pirma apmąstyti ir pasimelsti. Ji ėjo pas jį dar ir dar kartą. Jai tai buvo svarbu. Ji aiškiai juto: tai buvo DIEVO jai skirta užduotis. Don Krestanelas pamažu įsitikino, kad Laura iš tiesų gali tai padaryti, ir davė savo sutikimą. Ji tučtuojau nuskubėjo į koplyčią, suklupo prie Tabernakulio ir **su džiaugsmo ašaromis bei viltimi paaukojo DIEVUI savo gyvybę, kad būtų išgelbėta jos motina.**

Ar nujautė ji tuomet, kas jos laukia? Vargu. Bet ji seniai suprato, jog nuodėmė yra kažkas baisinga, jog JĖZUS turėjo kentėti, kad atpirktų mūsų nuo-

dėmės. Jeigu ji norėjo padėti išgelbėti savo motiną, tai galėjo įvykti tik per kančią ir mirtį, ir, be jokios abejonės, per mirtį skausmuose.

Po tokio savo atsidavimo DIEVUI kuri laiką ji toliau gyveno įprastą gyvenimą. Netrukus ėmė reikštis auka. Sunkiai susirgusi, Laura rodė ypatingą, absoliutų atsidavimą DIEVO valiai savo kantrybe, narsumu ir begaliniu dangiškųjų dalykų troškimu. 1904 m. sausio 25 d. ji užbaigė savo gyvenimo kelią žodžiais: "Ačiū, JĖZAU! Ačiū, Marija! Dabar mirštu laiminga". Mirdama ji atskleidė motinai, kad paaukėjo savo gyvybę jos atsitvertimui; motina pažadėjo jai grįžti į doros kelią ir prieiti išpažinties. Taip Laura įsitikino, kad jos auka esanti priimta ir duosianti vaisius. Motina išlaikė duotą žodį, neklausydama grasinimų, paliko tą vyrą ir toliau gyveno tikėjimu paremtą gyvenimą.

Yra žmonių, kurių DIEVO suvokime tokia auka nepriimtina, lygiai kaip galbūt nesuprantamas ir savanoriškas JĖZAUS pasiaukojimas TĖVUI dėl mūsų atpirkimo. Deja, kad būtų lengviau suprasti, pateiksime tokį pavyzdį: jei mylimam žmogui dėl sunkios ligos grėstų mirtis, bet, pvz., persodinus organus arba nugaros smegenis, būtų galima jį išgelbėti: ar būtų tada toks inksto paaukojimas ar pan. lygiai taip pat nesuvokiamas? O čia juk eina kalba apie mylimos motinos amžinąjį gyvenimą!

AR SKAISTYBĖ - ATGYVENA?

arijos Goreti draugija savo globėja pasirinko jaunąją Netuno kankinę. Šioji, krauju apgynusi nekaltbę, gyveno 1890 - 1902 m. Italijoje ir buvo kilusi iš labai neturtingos, bet giliai tikinčios šeimos. Kai ji, būdama 11 metų, pasipriešino pora metų vyresniam jaunuoliui, bandžiusiam sugundyti ją su juo sangulauti, šis mirtinai sužeidė ją. Kitą dieną po antpuolio, 1902 m. liepos 6 d., ji mirė kankinės, pasiaukojusios dėl nekaltybės ir skaistumo, mirtimi. Popiežius Pijus XII 1950 m. paskelbė šią mergaitę šventąja.

Šis pavyzdys, kaip ir kitų skaistybės kankinių - Palaimintųjų S.Anuaritos (Zairas), Karolinos Kockos (Lenkija), Antonijos Mezinos (Sardinija), Pjerinos Morozini (Šiaurės Italija), leidžia suprasti visą vertybių hierarchiją, kad būtent ištikimybė DIEVO įsakymui, tikėjimui, skaistybei kraštutiniu atveju turi netgi pirmenybę prieš žemiškąją gyvenimą, pagal KRISTAUS žodį: "Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas pražudys savo gyvybę dėl manęs ir dėl Evangelijos, tas ją išgelbės" (Mk 8,35)

Tačiau "skaistybės" sąvoka šiandien dažnai klaidingai aiškinama, netgi iškraipoma iki sveikatai kenkiančios ir kūną varžančios, perdėtai drovios laikysenos šaržo. Viename interviu apie Marijos Goreti tikslus ir veiklą, kuri transliavo "Naujosios Europos radijas" iš Ingolštato 1993 m. rugpjūčio

29 d., mes bandėm trumpai apibūdinti skaistybės esmę. Iš ten šios mintys:

Ne seksualume glūdi blogis

Mūsų šv. Tėvas, Jonas Paulius II, 1986 m. iškildamas Netune - kur ilsisi šv. Marijos Goreti palaikai - kalbėdamas apie šios jaunutės Šventosios gyvenimą ypatingai pabrėžė skaistumą. Šv. Tėvas nurodo gilią žmogiškojo kūniškumo prasmę - juk šv. Paulius sako, kad mūsų kūnai yra "KRISTAUS dalis" ir "Šv. DVASIOS šventovė" - ir vadina skaistybę nuostabiausia nepažeisto žmogiškojo orumo išraiška. Skaistybę jis suvokia kaip vidinę nuostatą (kuri, savaime aišku, pasireiškia ir elgesyje), išsaugančią kūniškąją savigarbą, ginančią meilę nuo falsifikavimo ir išlaikančią stebuklo, leidžiančio toliau dovanoti gyvybę, paslaptį. Taigi čia kalbama ne apie suvaržantį kūniškumo neigimą ar niekinimą, kaip visą laiką - neteisėtai - priekaištaujama Bažnyčiai, bet paprasčiausiai apie tinkamą pagarbą kūnui. **"Blogis - taip kalbėjo Popiežius Jonas Paulius II, - glūdi krikščionims ne kūne, ne seksualume.** Blogis slypi pagarbos kūniškajam orumui ir lytinio bendravimo apibrėžtam tikslui trūkume. Blogis slypi geidulingume, kuris kyla gimtosios nuodėmės sutepto žmogaus širdyje ir kuris kursto jį ne tiek siekti tikros laimės savo artimui, kiek laikyti jo kūną objektu, kurį galima užvaldyti." Tai reiškia: atsidavimas kaip tikrosios meilės, atviros tolimesniam gyvybės pratęsimui, išraiška nuvertinamas, ir kitas žmogus nuo asmenintai paverčiamas egoistinio pasitenkinimo objektu. DIEVO nuostatai, kuriuos Bažnyčia pripažįsta ir moko, neturi nieko bendra su savavališku draudimu, siekiant kamuoti žmones, tačiau jie atsiranda būtent iš DIEVO meilės, DIEVO, kuris nori mus vesti link mūsų esmės, mūsų tikrąjį orumą

atitinkančios gyvenimo pilnatvės. Kiek bėdos prisiskaukia sau pats žmogus, negerbdamas skais-tybės, atvirai šnekant, neįmanoma nematyti: skyrybos su savo aukomis, visų pirma vaikais, šimtais tūkstančių žudomi dar negimę kūdikiai, turizmas ištvirtavimo tikslais ir su tuo susijusi prekyba žmo-nėmis, pornografijos brutalumas, net vaikų por-nografija, AIDS plitimas ir t.t., ir viso to šaknys iš esmės glūdi nepagarboje skaistumui. Ir visai ne-kreipiant dėmesio, kad tai ir yra neišpirtos nuo-dėmės amžinosios pasekmės. Baisu, kai iš žmogaus, ir ypač jauno, tariamos laisvės ir nevaržomo gy-venimo pretekstu atimamos aukščiausios vertybės, dažnai to net nepastebint.

Marijos Goreti pavyzdys

Dabartinis šv. Tėvas akivaizdžiai išreiškia savo meilę Marijai Goreti, kaip ir Pijus XII labai ver-tino ją. Taip pat ir Paulius VI kartą lankėsi prie jos kapo Netune. Jonas Paulius II jau pirmaisiais metais, kai buvo išrinktas, lankėsi mūsų Globėjos šventovėje ir ten ragino ypač jaunimą neplaukti pasroviui ir turėti prieš akis šios mažosios Šven-tosios pavyzdį. Dar ne sykį jis rado progų reko-menduoti Mariją Goreti. 1991 m. lankydamasis kančios vietoje Le Ferjere, Gorečių namuose, jis, be kita ko, pasakė: "Mūsų pašaukime šventumui - visų pakrikštytųjų pašaukime - mus skatina šios jaunosios kankinės pavyzdys. Ypatingai jūs, vaikai ir jaunimas, turite žvelgti į ją. Jūs turite taip, kaip ji, **sugebėti apginti savo širdies ir kūno tyrumą.** Įsijunkite į kovą su blogiu ir nuodėme ir stiprinkite savo ryšius su DIEVU per maldą, kasdieninį pojūčių numaldymą ir sąmoningą Įsakymų laikymąsi. Ne-bijokite pasipriešinti laiko dvasiai... Visada aukštai vertinkit tyrumą ir nekaltybę".

Savo enciklikoje Popiežius Pijus XI rašė: “Visų svarbiausia, kad protingas tėvas *pokalbyje apie lytinius dalykus stengtųsi nenukrypti į smulkmenas*, kad, nors ir ketindamas užgesinti aistros liepsną, neuždegtų jos vaikų širdyse. Apibendrintai galima pasakyti: “Dar neišaugusiems iš vaikiško amžiaus visiškai pakanka tokių priemonių, kurios ruošų kelią skaistumo dorybei ir kartu atitolintų ydas”

(plg. *Divini illius magistri* Nr.66 ir Nr.67)

JAUNIMO SEKSUALINIS AUKLĖJIMAS IR SIELOVADA

iename krikščioniškosios radijos laidos „Vox Fidei” pranešime 1978 m. Tėvas Johanas Vildas SJ citavo „Motinos Graf”, regėjimo malone apdovanotos šveicarės, „viziją”, kurioje ji matė gatves užplūdusią linksmą ir nerūpestingą jaunimą, mergaites į akis krintančiais trumpais sijonukais, su nuodingomis gyvatėmis rankose. Retkarčiais jaunuoliai kišo į burną šių pasišlykštėtinų gyvių galvas ir godžiai rijo jų nuodus. Motina Graf suprato, kad šitie nuodai buvo klaidingo mokymo, grūdamo jaunimui, atspindys. Gatvės gale žiojėjo pragaro praraja.

Vienas iš šių klystkelių ir pagundų yra vadinamasis „seksualinis auklėjimas”, jeigu jis nėra suprantamas kaip tikėjimo, krikščioniškos moralės ir asmeninės savitvarkos stiprinimas, taigi kaip drovumo, skaistybės, pasiryžimo aukotis ir valios grūdinimo ugdymas, o tik kaip detalizuotas seksualinis švietimas, iki supažindinimo su gyvybei priešiškų apsisaugojimo priemonių vartojimu ir „pagrįsto” onanizmo, ikivedybinių ryšių ar homoseksualinės praktikos išaiškinimo ar net propagavimo. Dėl gimtosios nuodėmės naštos didžioji seksualumo dovana žmogui tampa išbandymų lauku, jei gyvenama, nesilaikant DIEVUI priimtinių nuostatų.

Dviejų dalių radijo pranešime (Vox Fidei, 1980 m.) tėvas Johanas Vildas SJ pasakojo, kaip jis pats

pradžioje geranoriškai pasidavė švietimo bangai, kuri apėmė ir bažnytines sferas.

Stiprinti valią

Kai aš maždaug 1984 m., taigi būdamas 17 metų, įsijungiau į jaunimo auklėjamąjį darbą, o vėlesniais metais ir į sielovadą, Tilmano, Pereiros ir kitų katalikiško jaunimo tarpe propaguojama švietimo banga kaip tik pasiekė savo pirmąjį aukščiausiąjį tašką. Geranoriškai nusiteikęs aš sekiau, kaip ir dauguma to meto jaunimo vadovų ir auklėtojų, šiais autoritetais. Aš tikėjau, padėti jauniems žmonėms jų kovoje už šventąjį tyrumą, atlikdamas su jais išsamų šviečiamąjį darbą. Čia aš beveik pažodžiui laikiausi Tilmano išleisto vadovėlio „Prieš subręstant“.

Pirmąkart aš suabejojau šiuo metodu, perskaitęs Popiežiaus Pijaus XI pranešime tam skirtus žodžius: „Jeigu ankstyvas ir ilgalaikis švietimas iš tiesų būtų į pagalbą jaunimui, šiandieną jau turėtume gyventi skaisčiausiais laikais“. Mano kylančias abejones dar sustiprino vienas brolis tokia pastaba: „Baigdamas mokyklą, vis galvojau: šviesti, šviesti! Šiandien jau žinau, kad tai nesąmonė. **Viskas remiasi tuo, kad reikia stiprinti jauno žmogaus valią**“.

Valios stiprinimui priklauso natūralių ir antgamtiškų priemonių taikymas, kad būtų išsaugota ar atgauta skaistybė, kaip “visada rekomendavo Bažnyčia...: jausmų ir dvasios, budrumo ir išmintingumo ugdymas, siekiant išvengti progų nusidėti, gėdos jausmo puoselėjimas, saikas malonumams, sveikos pramogos, uoli malda ir dažnas Atgailos ir Eucharistijos sakramentų atlikimas. Visų pirmiausia jaunimas turi įprasti uoliai garbinti nekaltai pradėtąjį DIEVO Motiną ir imti pavyzdį iš Šventųjų gyvenimo, o taip pat kitų, ypatingai jaunųjų tikėjimo brolių,

kurie pasižymėjo savo skaisčiuoju tyrumu. Svarbiausia, visi turi aukštai vertinti skaistybės dorybę ir jos švytintį spindesį. Ji išaukština žmogiškąjį orumą ir yra prielaida tikrajai, kilniadvasiškai, pasiaukojančiai, kitą žmogų gerbiančiai meilei". (*Tikėjimo mokymo*

kongregacijos paaiškinimai tam tikrais seksualinės etikos klausimais, 1975 m. Nr.12)

Minėtame radijo pranešime, kalbant apie sakramentų priėmimą, buvo pateiktas senas, bet vis dar tebereikšmingas buvusio Vroclavo kardinolo Bertramo pavyzdys:

“Jau praėjo beveik 20 metų, kai pas mane kartą užėjo vienas studentas, prašydamas patarimo dėl savo nuolatinio nuopolio į slaptą nuodėmę”, taigi onanizmą. “Aš pasakiau jam: žinau vieną priemonę, kuri tikrai tau padės, bet nesu tikras, ar tau pakaks ryžto ją pasinaudoti. Jis tvirtino esąs pasiryžęs bet kokiai aukai. Tada pasakiau jam: tu mokaisi mieste, kur yra visos galimybės bet kada nepastebėtam prieiti išpažinties. Tad, jei neatsispyrei savo silpnybei, kitą rytą - nė dienos negaišdamas - atlik atgailos sakramentą, kad ir septyniasdešimt septynis kartus. Nes nuodai neužsilaiko žmoguje ilgam.

Maždaug po metų jis vėl aplankė mane. Iškart matėsi - tai buvo visai kitas žmogus, jis įveikė savo aistrą.”

O apie tyriausiosios Mergelės Marijos garbinimą kardinolas Bertramas taip rašė savo knygelėje “Reverentia puero!”:

“Su seksualiniais sunkumais kovojančiam jaunuoliui tinka tai, ką Silezijos poetas Eichendorfas apibūdino tokiu išsireiškimu: Veneros paveikslas išnyksta, pasirodžius kitos moters, Marijos, paveikslui su jo nepriekaištingu tyrumu ir visa nugalinčiu gerumu”.

Skaityti apie šventuosius

Tikrajam krikščioniškam seksualiniam auklėjimui tarnauja, be abejo, ir aprašyti gyvenimo pavyzdžiai, lygiai kaip ir apskritai tikėjimo gilinimas ir meilės DIEVUI stiprinimas, sekant pavyzdiniais krikščionimis, ypač jaunais Šventaisiais.

Todėl pažintis su tokiais pavyzdžiais turėtų būti kasdieninio šeimos gyvenimo dalis. Dar vienas tėvo Johano Vildo SJ pavyzdys (Vox Fidei, 1978 06 10).

Vaikų auklėjimui didžiausią reikšmę turi ir tai, kokiais knygas jie gali rasti šeimoje. Tėvai turėtų čia būti itin budrūs. Jie turėtų sekti, kad jokios blogos, tikėjimui ir elgesiui pavojingos knygos nepatektų į vaikų rankas. Tačiau visada turėtų būti po ranka pakankamas skaičius patraukliai parašytų knygų. Būtų idealu, jei kas vakarą būtų skaitoma ištrauka iš knygos apie Šventuosius, arba jeigu vaikai būtų skatinami patys kasdien, pvz., prieš miegą, perskaityti po gabalėlį iš geros religinės knygos.

Norėčiau dar šį tą pridurti iš savo paties gyvenimo: kai man buvo apytikriai 14 metų, vieną dieną kapelionas, pas kurį eidavau išpažinties, man pasakė: **“Hansai, tu turi kiekvieną vakarą perskaityti po gabalėlį iš kokios nors geros knygos. Juk turite tikriausiai namuose “Didvyrius ir Šventuosius”. Paimk tą knygą kas vakarą ir perskaityk apie rytdienos Šventąjį”. Aš gerai prisimenu, kad ne itin susižavėjau šiuo savo nuodėmklausio paliepimu: juk kiekvieną dieną dalyvauju šv. Mišiose, namuose beveik kasdien kalbu rožančių, o čia dar turiu kas vakarą skaityti religinę knygą? To jau per daug! Bet aš visgi paėmiau vakare tą knygą ir perskaičiau apie ateinančios dienos Šventąjį. Ir taip antrą, ir trečią dieną. Ketvirtą dieną jau džiaugiausi, galėdamas vakare prieš miegą skaityti vėl “Didvyrius ir Šventuosius”. Niekada anksčiau nebūčiau patikėjęs, kad taip įdomu skaityti apie Šventųjų gyvenimą. Ir taip tęsėsi daug metų, ir aš esu tikras, kad šis skaitymas davė man daug žemiškųjų ir antgamtinių malonių mano kelyje į kunigystę. Valteris Nigas sako: “Šventųjų gyvenimas yra gyvas šv. Dvasios komentaras Biblijai”. Taigi duodami mūsų vaikams į rankas Šventųjų gyvenimą, vedame juos link DIEVO.**

Iš "Šeimos teisių" chartijos

Padovanoję savo vaikams gyvybę, tėvai turi prigimtine, pirminę ir neatimamą teisę juos auklėti; todėl jie turi būti pripažinti pirmaisiais ir pagrindiniais savo vaikų auklėtojais:

a) tėvai turi teisę auklėti savo vaikus *atitinkamai savo moraliniams ir religiniams įsitikinimams...*

b) tėvai turi teisę *laisvai pasirinkt* i mokyklas ir kitas pagalbines institucijas, reikalingas jų pažiūras atitinkančiam vaikų auklėjimui...

c) tėvai turi teisę į garantijas, kad jų vaikai *nebus verčiami* mokytis tokiose klasėse, kurios neatitinka tėvų moralinių ir religinių įsitikinimų.

Ypatingai *lytinis auklėjimas* - kuris yra *pagrindinė tėvų teisė* - turi vykti jiems *nuolat* atidžiai vadovaujant, ar tai būtų namuose, ar auklėjimo įstaigose, pasirenkamuose tėvų *nuožiūra* ir jų kontroliuojamose...

e) Svarbiausioji tėvų teisė - auklėti savo vaikus - turi būti ginama *visomis* tėvų, mokytojų ir mokyklos vadovų bendradarbiavimo *formomis...*"

(Vatikano "Šeimos teisių chartija",
1983 m., 5-tas straipsnis)

Taigi chartijoje sakoma: tėvai gali ir turi reikalauti, kad jų vaikai lankytų tokius užsiėmus, kurie atitinka jų moralinius ir religinius įsitikinimus. Kur ši teisė suvaržoma, ten vyrauja nepagrįsta prievarta. Ir tėvai turi tam pasipriešinti.

Tai galioja visų pirma specialiai įvesto "lytinio auklėjimo" atžvilgiu. Jis įvardintas "pagrindine tėvų teise". Galimybė rinktis tėvų įsitikinimus atitinkančią mokyklą ("pasirenkamą tėvų

nuožiūra") ir formuluotė "ar tai būtų namuose, ar..." nustato tėvų teisę taip pat ir atmesti mokyklinį seksualinį auklėjimą .

Toliau visiškai aiškiai konstatuojama, kad lytiniame auklėjime "visada" lemia tėvai: "jiems nuolat atidžiai vadovaujant" , o - tėvams laisvai pasirinkus auklėjimo įstaigas - tada jiems "kontroliuojant".

Tačiau kontrolė aiškiai reiškia žymiai daugiau, negu tik "būti informuojamiems" . Kontrolė reiškia ir teisę atmesti tam tikras detales (biologijos vadovėlius, lapelius, lenteles, filmus ir t.t.) arba apskritai visą koncepciją ar netgi apskritai mokyklinį "seksualinį auklėjimą" ir galimybę pasiekti šio atmetimo pripažinimą.

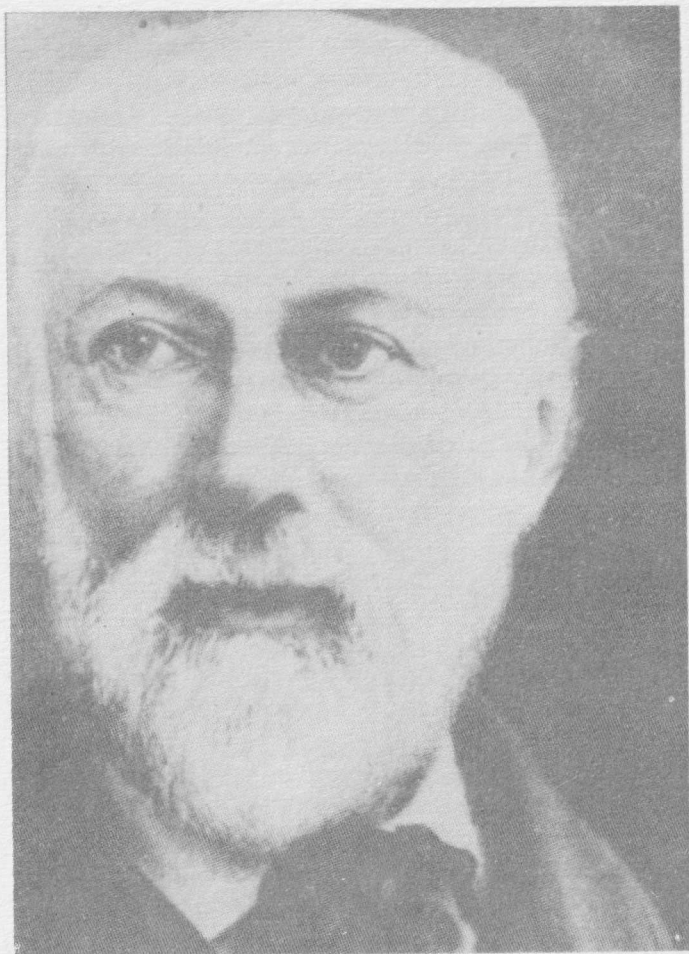
Taipogi reikšminga, kad tėvų teisė būtų apibrėžta ne tik kaip "pagrindinė" ir "neatimama", bet ir kad būtinai būtų siekiama specialiai ginti šią teisę "visomis tėvų, mokytojų ir mokyklos vadovų bendradarbiavimo formomis". Nes pavienių tėvų teisė yra individuali ir negali būti atmesta tėvų tarybų arba susirinkimų daugumos balsais.

Popiežius Jonas Paulius II savo "Laiške šeimoms", skirtame Tarptautiniams 1994-iems šeimoms metams, kalba ir apie "Seksualinio auklėjimo programas...", įvestas mokyklose, nepaisant daugelio tėvų priešingos nuomonės, netgi protestų", ir tapusias "malonumų civilizacijos" išraiška. Šitoje vartotojiškoje ideologijoje "moteris gali tapti vyru, daiktu, vaikai - tėvams našta, šeima - ją sudarančių asmenų laisvei trukdančia institucija".

Jau vaikams per fantaziją slegiantį, detalizuotą seksualinį "auklėjimą" yra naikinamas

igimtas gėdos jausmas, toks reikalingas tyrumo išsaugojimui. Teisingo, sveiko seksualinio auklėjimo tikslai yra skaistumas, drovumas ir susivaldymas - o dabartinės mokyklinės seksualinio "auklėjimo" programos yra, deja, labai toli nuo šito.

"Šeimos teisių chartijoje" tiesiogiai nekalbama apie "seksualinio auklėjimo" turinį. Čia nurodoma žmogaus pareiga gyventi pagal sąžinę ir šią sąžinę orientuoti į aukščiausiąją nuostatą, DIEVO įsakymą. Tai reiškia, mes įpareigojami sekti Bažnyčios, kuriai KRISTUS perdavė šį uždavinį ir pažadėjo Šv. DVASIĄ, moraliniu mokymu. Seksualinis auklėjimas turi būti "skaistumo ugdymas"! - aišku, ši pareiga netiesiogiai nurodoma chartijoje. 3-ajame straipsnyje yra išreikšta sutuoktinių teisė gyventi santuokoje "sutinkamai su objektyviaisiais nuostatais", kurie "atmeta pastojimo profilaktiką, sterilizaciją ir abortus". Savaimė aišku, tas pats galioja ir auklėjimui: neleistina užkirsti vaikams kelio gyventi ateityje pagal šiuos objektyvius moralinius nuostatus, kurie negali būti pažeidinėjami, dėstant atitinkamą seksualinio auklėjimo turinį (pvz., skatinantį poveikį turintį supažindinimą su apsisaugojimo priemonėmis).

Liudvikas Martenas, šv. JĖZAUS Kūdikelio Teresės tėvas

ŠVENTOJI TĖVŲ PORA

Popiežius Jonas Paulius II kartą (1992 03 05) atvėrė Romos dvasininkijai savo didžiulį širdies troškimą, o būtent: paskelbti Palaimintaisias sutuoktinių porą. Kartu jis labai atvirai pasakė, jog tai nesanti paskelbimo Palaimintaisiais ir Šventaisiais procesų kongregacijos kaltė, kad šiam norui dar toli gražu nelemta išsipildyti. Daug daugiau tai priklauso nuo krikščioniškosios bendruomenės, kad vis siūlomi vienuolių ordinų įkūrėjai ar įkūrėjos ir spartinami šie procesai, arba pateikiami pavieniai asmenys, kaip Marcelas Kalo, koncentracijos stovyklos kankinys, arba skaistybės herojės. 1980 m. Pasauliniame vyskupų sinode, skirtame šeimai, buvę skubiai žvalgomasi tokios sutuoktinių poros, kurių būtų galima paskelbti Palaimintąja, tačiau veltui. Tad šv. Tėvas primygtinai prašė dvasininkų ieškoti ir pasiūlyti tokių sutuoktinių poras bei paremti tokių procesų. Nes kongregacija esanti greičiau vykdomasis organas, o kelius DIEVO tauta turinti surasti įvairiausiose vietose pati. Jonas Paulius II tada nurodė šv. JĖZAUS Kūdikelio Teresės tėvus, tačiau apgailestavo, jog procesas “iki šiol nejudęs į priekį”.

Kai norima iškelti žmonijos pavyzdžius iki altorių garbės, tai turi būti tokie šventi asmenys, apie kuriuos būtų galima surinkti neginčijamus autentiškus liudijimus; taip pat būtinas proceso rėmimas iš parapijų, diecezių, bendruomenių, ordinų pusės - supažindinant su pavyzdinguoju gyvenimu ir ypač meldžiantis, nes galų gale pats VIEŠPATS, išklau-

sydamas maldas, stebuklingą šviesą išryškina savo Bažnyčios narių šventumą, patvirtindamas jį Bažnyčios sprendimu. Ar neturėtume ir mes, kaip Šv. Tėvas, troškinti sulaukti šventųjų poros ir visų pirma melstis už tai? Galbūt irgi šaukdami šv. Teresės iš Lizjė tėvų, Liudviko Marteno bei jo žmonos Celijos, ir meldami DIEVĄ jų paskelbimo Palaimintaisiais? O kas mums trukdo rūpintis savo pačių šeimos šventumu? Priešingai, juk paskelbimo šventaisiais prasmė šalia DIEVO šlovinimo - visų pirma yra skatinimas sekti jais ir patiems siekti šventumo. Nes šis pašaukimas galioja kiekvienam krikščioniui.

“Šventumas nėra joks teorinis idealas, bet kelias, kuriuo turime eiti, ištikimai sekdami KRISTUMI, reikalavimas, ypatingai aktualus mūsų laikams. Žmonės šiandien nepasitiki pareiškimais ir nuostabiais tvirtinimais; jie daug labiau trokšta matyti faktus, kuriuos stebi susidomėję ir dėmesingai, tačiau kartu stebėdamiesi liudytojais. Galima būtų netgi sakyti, jog siekiant seniai laukiamo tarpininkavimo tarp Bažnyčios ir šiuolaikinio pasaulio, kad jis būtų tikrai sėkmingas, taip pat reikalingi liudytojai, sugebantys perkelti amžinąsias Evangelijos tiesas į gyvenimą ir padaryti jas išganymo įrankiais savo broliams ir seserims”. (Jonas Paulius II, 1982 02 15)

Be pačios mažosios šv. Teresės iš Lizjė kūrinių (pvz., “Sielos istorijos”), tėvas Stefanus Jozefas Piatas OFM išpūdingai perteikia jos gyvenimą tėvų namuose. Beje, tėvų, Lui Marteno (1823 08 22-1894 07 29) ir Marijos Celijos Geren-Marten (1831 12 23- 1877 08 28) paskelbimo Palaimintaisiais procesas sėkmingai tęsiasi. 1994 m. kovą buvo paskelbtas dekretas apie jų abiejų taip vadinamą herojiškumo dorybės laipsnį. Paskaitykime dabar keletą tėvo Piato skyrių, kuriuose

ypatingai išskiriama kančia ir kryžius šeimos gyvenime.

Sielos didybė ir šeimyninės pareigos

Leisdamas vaikus į pasaulį, žmogus turi nesibijoti jokio darbo. Su ūpu vykdyti šeimynines pareigas - vadinasi, visą dieną aukotis gausybei rūpesčių ir rasti laiko įvairiausioms problemoms išspręsti ir įsigilinti į aplink esančių smulkausius interesus...

Ponas ir ponია Martenai nesibodi tokio savo likimo... Jie netroško nei eiti prieš prigimtį, nei elgtis prieš DIEVO valią. Vaikai ateina į pasaulį vienas po kito: jie priimami kaip Dangaus palaima. Jų maitinimui, rengimui, auklėjimui ir aprūpinimui nieko netrūksta. DIEVAS, siųsdamas rūpesčius, duoda ir būtinų priemonių. Be to, nesibaidoma nuolatinio rūpinimosi ir kantraus triūso. Aukso ir sidabro dirbinių vitrina turtingesnė negu kada nors. Rimti klientai vertina šį prekybininką, kuris visada draugiškai nusiteikęs ir plačiai garsėjantis savo padorumu. Nė už didžiausius turtus jis nesutiktų pažeisti sekmadieninės ramybės.

Juvelyrų krautuvėlėse būtent sekmadieniais vyksta didžiausias sujudimas ir parduodama daugiausia prekių. Žmonės iš apylinkių atvyksta į Alensoną apsipirkti... Šie žmonės mielai eina į didžiuosius prekybos namus Pont Nefo gatvėje... ir neišvengiamai atsiduria priešais laikrodininko pono Marteno krautuvėlę, esančią tiesiai kitoje gatvės pusėje. Bet čia jie stovi ties uždarytomis durimis...

Pono Marteno draugams tai atrodo perdėta, juk negalima paprasčiausiai šitaip neskirti dėmesio konkurencinės kovos taisyklėms... Atsakymas visai paprastas: praleisdamas tąsias geras progas, jis teikias pirmenybę įgyti Aukščiausiojo globą Jo teikiamoms progomis...

Ponia Marten iš savo pusės uoliai užsiima nėrimais. Ji puikiai suderina visa tai su šeimyninėmis pareigomis, kitaip nebūtų tuo net užsiėmusi, nors vis dėlto, jos nuomone, motinos vieta visada savuose namuose.

Pono Marteno dalyvavimas šitame reikale nuo 1863 m. leidžia labai išplėsti klientų ratą. Nežiūrint polinkio į kontempliatyvumą, jis apskritai yra praktiškas žmogus. Jam sekasi stebinti savo žmoną. Būdamas tikras meno žmogus, jis greitai suvokia Alensono nėrinių svarbą...

Ponas Martenas laikosi ir kitų svarbiausių gyvenimo dėsnių. Pagrindinis jo rūpestis - vengti bet kokių skolų ir apmokėti visas einamąsias sąskaitas. Jis laiko delsimą mokėjimo reikaluose antisocialiu nusizengimu, darančiu žalą darbininkams ir tiekėjams... Jo dukterys vėliau paliudys, kad jis dažnai cituodavo posakį, tapusį jo kredo, kurį Tobijas skyrė savo sūnui: "Kas tik bus tau ši tą padaręs, tuojau atiduok jam užmokestį, ir tavo samdytinio alga tenepasilieka pas tave..."

Abu tėvai lenkė vienas kitą savo antgamtiniu įsitikinimu, jog kiekvieną monotonišką dienos darbą reikia skirti kaip auką VIEŠPAČIUI. Šv. Mišios, kuriose jie kasdien dalyvavo, mokė juos padaryti DIEVĄ visų savo darbo prievolių centru, o jų vykdymui suteikti tikros maldos formą. Užuojauta vargšams, geri darbai ir DIEVO buvimas jų gyvenime buvo rašoma iš didžiosios raidės.

Po darbų kupino gyvenimo aprašymo ateina eilė ašarų kupinam skirsniui. 1864 m. gegužės 16 d. motina Celijs rašo savo broliui: "Mažoji Leonija vystosi ne kaip; atrodo, ji niekaip nenori pradėti vaikščioti. Ji ką tik persirgo tymais, ir būtent su smarkiais traukuliais". Neraminantys simptomai didėja, dar prisideda pūlinga egzema, palaipsniui apimanti visą kūną. Jos būklė vis blogėja. Trumpai

sakant, šešiolika mėnesių vaikas yra tarp gyvybės ir mirties. Dėl jos išgijimo tėvai šturmuoja dangų ir žemę. Jie pasikliauja gydytojo Izidoro Gereno žiniomis... Jie maldauja DIEVĄ, kai rodos, jog mažylė jau prarasta: "Jeigu Tavo valia kada nors jai tapti Šventąja, išgydyk ją".

Ir štai, pasibaigus Novenai, skirtai neseniai paskelbtai Palaimintąja aiškiaregei iš Pare-le-Monialio, Margaretai Marijai Alakok, Leonija jau laksto "kaip kiškiukas", nors iki šiol dar visai nepastovėjo ant kojų...

Dabar jau motinos sveikata kelia susirūpinimą: mazgelis krūtyje... Praėjus 12 metų liga žiauriai iškeros... Tuo tarpu dabar jos mintys sukasi apie dar vieną lopšį. Savo iniciatyva dukros kas vakarą, sunėrusios rankes, meldžia šv. Juozapą atsiųsti broliuką, kuris kada nors iškeltų šv. Ostiją ir iškeliautų į tolimą šalį atversti pagonių. Gerasis dailidė leidžiasi įkalbamas ir duoda naujagimiui savo vardą. 1866 m. rugsėjo 20 d. Marija, Paulina, Leonija ir Elena susižavėjusios sveikina Marijos Juozapo Lui atėjimą. 1867 m. vasario 14 d. ponija Marten išgyvena savo pirmąjį didžiulį motinos skausmą. Marijos Juozapo Lui mirties tikslesnės aplinkybės nežinomos, nes korespondencijoje likusios tuščios dėmės. Sužeista širdimi Celijs susivienija su antgamtišku jos vyro nuolankumu, kurio stiprybė ir dvasinė pusiausvyra niekada dar taip ryškiai neatsiskleidė, kaip šiais sukrečiančių išbandymų laikais...

1868 m. rugpjūtį mirė kitas sūnus, aštuonerių mėnesių Žanas Baptistas Marija Josefas, po jo tėvas Gerenas. 1869 m. gimė Marija Celina; motina vėl negalėjo pati maitinti kūdikio, bet šis išgyveno. Tačiau naujas skausmas atėjo į namus. 1870 m. vasario 22 d. mirė 5 metų Elenutė.

Neramūs laikai

Tuoj po vokiečių-prancūzų karo pradžios, tų pačių metų rugpjūčio 17 d. gimė Marija Melanija Terezija, aštuntasis vaikas. Tačiau VIEŠPATS greitai pasišaukia ir ją: 1870 m. spalio 8 d. Kaip Celi-ja Marten savo tikėjime pakelia visą šį skausmą,

Celija Marten, šv. Teresės motina

paaiškėja iš laiško, kurį ji parašo po kelių mėnesių savo brolienei, taip pat netekusiai sūnaus tuoj po gimdymo:

“Tave aplankiusi nelaimė labai prislėgė mane. Tai tau iš tiesų sunkus išbandymas... Tepadedu tau gerasis DIEVAS atsiduoti Jo šventajai valiai. Tavo mielas mažulėlis yra pas Jį, jis mato tave, jis myli tave, ir tu susitiksi jį kada nors vėl. Tai yra didžiulė paguoda, kurią aš suvokiau ir dar dabar tebejaučiu. Kai aš užmerkiau savo mylimiems mažyliams akeles ir guldžiau juos į karstą, mano skausmas buvo neišmatuojamas, bet jis praėjo. Aš nesigailėjau to vargo ir rūpesčių, kuriuos dėl jų iškenčiau. Daugelis žmonių sakė man: “Geriau būtų buvę jų niekada neturėti“. Aš negalėjau klausyti tokių kalbų. Aš manau, kad kančia ir rūpesčiai negali būti prilyginti mano vaikų amžinajai laimei. Nes juk jie nėra prarasti ant visados; gyvenimas toks trumpas ir vargo kupinas. Mes vėl surasime mažutėlius Danguje. Mirus pirmajam vaikui, aš ypatingai aiškiai suvokiau laimę turėti vaiką Danguje. Nes maloningasis DIEVAS man leido apčiuopiamai pajusti, kad jis priėmė mano auką. Tarpininkaujant šiam mažajam Angelui, aš įgijau nepaprastą malonę... Tad matai, mano mieloji sese, koks didžiulis privalumas yra turėti angelėlių Danguje, tačiau mums, žmonėms, dėl to ne mažiau skaudu jų netekti. Tai yra didžioji mūsų gyvenimo kančia”.

Mažoji namų gėlė

1873 m. sausio 2 d. gimė devintasis vaikas, Marija-Fransuaza-Teresė, vėliau tapusi Šventąja.

Motina tuoj pat meldė DIEVĄ savo maldoje, kuria ji pasveikindavo visus savo naujagimius: “VIEŠPATIE, suteik man malonę, kad ji būtų Tau atsidavusi ir

nesuterštų savo sielos tyrumo. Jeigu jai kada tektų pulti Žemėje į pražūtį, man būtų mieliau, jeigu Tu iškart ją pas save pasišauktum”.

Vėl atslinko bėdos ir rūpesčiai, ir šitas vaikas galėjo numirti, nes ji pati neilgai temaitino jį ir vėl susirgo žarnyno uždegimu. Vargais negalais suieškota auklė laiko vaiką jau pražuvusiu. Motina pasakoja: “Aš greitai užbėgau aukštin į savo kambary, suklupau prie šv. Juozapo kojų ir prašiau jo malonės, kad mažylė pasveiktų. Bet aš vis dėlto visiškai atsidaviau DIEVO valiai, jei Jis ją pasiimtų. Aš retai kada verkiu, bet šios maldos metu išliejau daug ašarų.

Aš nežinojau, ar ryžtis nulipti žemyn... Pagaliau apsisprendžiau. Ir ką gi matau? Kūdikėlis žvaliai ir guviai valgė. Po to kaip negyvas susmuko ant auklės rankų. Rodės, mažylė daugiau nebekvėpuoja. Terešė gulėjo taip ramiai ir taikiai, kad aš dėkojau gerajam DIEVUI, leidusiam jai taip lengvai numirti. Po ketvirčio valandos mano brangioji mažylė atmerkė akeles ir ėmė šypsotis. Nuo šios akimirkos vaikas buvo visiškai sveikas...”

Namų dvasia

Po šių ištraukų apie tėvų Martenų kančias ir išbandymus dar keletas vietų iš skyriaus apie mažosios šventosios Teresės tėvų dvasingumą ir pamaldumą.

Tokiems tikintiesiems kalendorius turi didžiulę religinę reikšmę. Jie gyvena pagal Bažnytinių švenčių tėkmę. Šventųjų gyvenimai yra jų mėgstamiausi skaitiniai...

Visas šeimos gyvenimas yra orientuotas į parapijos gyvenimą. Tėvų kasdieninis darbas prasideda šv. Mišiomis pusę šešių ryto San Pjero de Monsor, vėliau Notr-Dam bažnyčiose... Jei kartais būdavo ir

ilgai vakaroję, vis tiek keldavosi penktą ryto, kaip sunku tai bebūtų kad ir Gavėnios metu. Motina prisipažįsta, jog jai kartais būdavę labai sunku. Kaimynai, girdėdami gatvėje pirmuosius rakinamų vartų garsus ryto tyloje, sakydavo: "Tai šventoji Martenų pora eina į bažnyčią. Mes dar turime laiko pamiegoti..."

Sekmadieniais visa šeima eina į Sumos mišias, į mišparus, o misijų ar pamokslų metu taip pat ir į vakarines pamaldas.

Toks šeimyninis gyvenimas turėjo nejučiomis spinduliuoti gilų religingumą.

Teresės tėvas neteikė jokios reikšmės žemiškajai garbei. Nesvarbu, kieno draugijoje jis tuo metu būtų, visada nusiims skrybėlę prieš bažnyčią, sveikins kunigus ir vienuolius ir atsiklaups, išstačius Švenčiausiąjį Sakramentą. Jo devizas yra paimtas iš šventojo ordino įkūrėjo Frederiko Ocanamo: "Tyčia neišsiskirti, bet ir nesislėpti". Neretai nutikdavę, kad jis nutildydavo DIEVO niekintojus paprastute mandagia pastaba...

Ponas Martenas yra tos pačios nuomonės su savo žmona, kuri iš labdaros paskatų gali įžengti ne į vieną būstą, kad visus jų gyvenamo rajono mirštančiuosius įtikintų priimti Paskutiniuosius Sakramentus...

Jei koks užsispyręs nusidėjėlis priešindavosi bandymams sugrąžinti jį į tiesos kelią, visa šeima kartu entuziastingai stengėsi sugauti tą žuvelę. Buvo be atvangos kreipiamasi į šv. Juozapą pagalbos jam skirtoje Novenoje. Ne viena tokia pergalė buvo pasiekta per maldos galią. Tėvams nebuvo didesnio džiaugsmo. Nesiliovė jų maldavimai netgi už tuos bedievius, kurie nepateisino jų vilčių, iki pat mirties neparodę jokie noro atgailauti.

Mirus vienai iš jų nėrėjų, Celijs rašė: "Aš turiu nuolat apie ją galvoti, bet skaudžiausia man ta mintis,

jog ji nebuvo praktikuojanti krikščionė. Per metus ji vos 2-3 kartus tenueidavo į šv.Mišias”.

Pono Marteno įtaka mieste apėmė didžiulį draugų ratą... Tikriausiai daugelis iš jų be Lui Marteno būtų rūpinęsi vien tik žemiškaisiais malonumais. Lui Martenas skatino juos dažniau lankytis katalikiškuose sluoksniuose, kėlė jų entuziazmą šventiniams parapijos papročiams ir vargšų lankymui... Tarp šitų žmonių jis susirado ir šalininkų, pasiryžusių kartu su juo tarnauti amžinajai adoracijai, kuris buvo svarbiausias jo širdies rūpestis. Jis ypač troško, kad šito mėnesinio garbinimo metu prieš išstatytąjį šv. Sakramentą visada melstųsi pulkelis ištikimų gerbėjų.

“Parėję namo, padenkite ne tik svetainės stalą valgiais, bet ir dvasinį stalą religiniais pokalbiais, ir taip jūsų namai taps Bažnyčia”.

Iš šv. Jono Krizostomo (344-407) pamokslo

Mes prašome jūsų..., jaunosios šeimos, laikyti pagarboje bendrąją maldą - tinkama forma ir protingu mastu. Ar kalbate šeimoje rožančių? O jūs, vyrai, ar mokate su savo vaikais melstis?.. Jūsų pavyzdys, jūsų minčių ir darbų dorumas, retkarčiais sustiprinamas bendrąja malda, prilygsta gyvenimo mokymui ir yra neįkainojamos vertės pamaldumo aktas... Motinos, ar mokote savo vaikus krikščioniškų maldų? Ar ruošiate juos, pasitardamos su kunigu, pirmiesiems Sakramentams - išpažinčiai, komunijai, sutvirtinimui? Ar pratinatė juos, kai jie serga, mąstyti apie kenčiantį KRISTŲ?”

*Paulius VI savo kalboje apie “Namų Bažnyčią”
1976 05 11*

ŽODŽIAI MOKO, PAVYZDŽIAI PATRAUKIA!

ėvas Kasjėpė, ilgametis tautų misionierius ir rekolekčių vadovas Vokietijoje ir užsienyje, mirė 1948 m., sulaukęs 81 metų. Savo išgyvenimus ir patyrimą sielovados darbe jis aprašė viename rinkinyje. Ir nors laiko aplinkybės bei auklėjimo formos keičiasi, vis dėlto jo apibendrinimai išlieka prasmingi ir pamokomi.

Viename mieste, kuriame prieš ketverius metus buvo lankęsis su misija, jis vadavo susirgusį kunigą.

Kartą mane aplankė gana neskoningai išsipusčiusi dama su savo šešiolikmečiu sūnumi ir iškart, net neprisistačiusi, prapliupo skūstis:

“Didžiai gerbiamas tėve, turiu būtinai su jumis pasikalbėti dėl šito mūsų Heinricho. Aš nežinau, ką man daryti su šiuo jaunuoliu. Jis be paliovos meluoja ir vagiliauja; jis nebeina į bažnyčią, nenori atlikti Velykinės priedermės, nedarba ir tik šaiposi iš mūsų, jei mes jį raginame. Mano vyras jau ne sykį išlupo jam kailį; bet iš to jokios naudos; vaikas visiškai pagedęs; mes visiškai pasimetę. Todėl atėjome pas jus, didžiai gerbiamas tėve. Gal jūs sugebėsite prabilti į jo sąžinę. Žinote, mes esame iš labai geros, katalikiškos šeimos; viena iš mano vyro tetų yra netgi vienuolė, ir mes visada leisdavome Heinrichą patarnauti Mišioms, kai jis dar mokėsi mokykloje. Jums tereikėtų pasiklausti gerbiamo kunigo, jis žino, kad mes gerai auklėjame savo vaikus”.

Šio žodžių srauto metu aš turėjau pakankamai laiko apžiūrėti “nusikaltėlį”, kuris sumišusia vargšo nusidėjėlio veido išraiška stovėjo už savo motinos. Man pasirodė, jog pažįstu tą vaikinuką. “Ar tu ne Heinrichas W. ?” - “Taip, gerbiamas tėve.” - “Patar-naudavai man misijose prieš ketverius metus šv. Mišiose ir lydėdavai mane pas ligonius?” - “Taip, gerbiamas tėve.” - “Gera, pasikalbėsime apie tai vėliau. O dabar pirmiausia išsik trumpam; aš turiu kai ką aptarti su tavo motina. Kai baigsim, pašauksiu tave.”

Sulig šiais žodžiais išlydėjau vaikiną ir tuomet kreipiausi į motiną visiškai netikėtu klausimu: “Na, frau W., atsakykite man visiškai atvirai: kodėl praeitą sekmadienį jūs vėl nebuvote šv. Mišiose?” - “Kaip tai? Kas? Aš, aš nebuvaу šv. Mišiose? Tikriausiai turite omenyje berniuką?” - “Ne, aš kalbu apie jus pačią; apie berniuką pasišnekėsime vėliau.” - “Bet kuo jūs mane laikote, gerbiamasis. Aš visą gyvenimą mielai ėjau į bažnyčią. Mes esame iš geros, katalikiškos šeimos...” - “Na, bus matyt. Tai ar buvote paskutinįjį sekmadienį bažnyčioje? Taip ar ne?” - “Taip - ne, ištikrųjų ne... bet gerbiamas tėve, kas jums tai pasakė?” - “Ar ne vis tiek? Taigi jūs nebuvote praėjusį sekmadienį bažnyčioje, Heinrichas, aišku, irgi ne. Apskritai tai jūs jau seniai beklausėte sekmadieninių šv. Mišių. Ar ne tiesa?”

Moteriškė iš pradžių atkakliai gynėsi, tačiau kunigas pastebėjo, jog tas “iš geros, katalikiškos šeimos” nedaug ko vertas, ir spyrė ją tol, kol ji galų gale verksmingai ėmė atsiprašinėti, ji esanti sekmadieniais visuomet susinervinusi. Tačiau tai nė iš tolo nebuvo į ją panašu. Paklausta, ar jos vyras irgi esąs toks susinervinęs, ar šiaip dėl ko kito neinas į Bažnyčią, ji iškalbingai atsiprašinėjo ir už jį. Į priekaištą (įtariant), kad ji ir Velykinių sakramentų nėra priėmusi, ponia išsėidusi pa-

klausė, ar nebus tik kunigas ja, kilusią iš tokios geros, katalikiškos šeimos, apjuodinęs. Tėvas Mak-sas dabar išsakė jai tiesiai į akis, jog ji prieš ket-verius metus paskutinį kartą priėmė Sakramentus misijų metu, ir po keleto melagingų išsisukinėji-mų ji turėjo prisipažinti, taip pat ir dėl savo vyro.

“Ir štai ateinate jūs pas mane ir aimanuoiate dėl savo berniuko, jog jis jus apgaudinęs ir apvaginė-jąs. Per paskutines penkias minutes jūs pamelavote man bent dvidešimt kartų. Jūs skundžiatės, jog jis paskutiniu metu neinaš į bažnyčią; tačiau jūs pati ir jūsų vyras neinate jau daug seniau. Jūs kaltinate jį, jog jis neatlikęs Velykinės priedermės, o tuo pat metu pati ir jūsų vyras jau ketverius metus jos neatliekate. Kad jis prie progos jus apgaudinėja ir neklauso jūsų, manęs nė kiek nestebina..., nes jūs ... duodate jam tokį pavyzdį. Prieš ketverius metus Heinrichas buvo šaunus vaikinąs; aš dar labai gerai prisimenu jį. Jei neklystu, jis buvo netgi ypatingai uolus ir prieš ketverius metus tiek ilgai spyrė jus ir jūsų vyrą misijų metu, kol jūs pagaliau per jo Pirmąją Komuniją irgi priėmėte Sakramentus. Ar ne taip?”

Moteris linktelėjo.

“Kiek laiko prieš tai nebuvote priėmusi Sakra-mentų?” - “Nuo mūsų vestuvių.” - prisipažino mo-teriškė. Ji taip pat prisipažino, kad Heinrichas, kol dar lankė mokyklą, ir dar metus po baigimo eidavęs šv. Komunijos, mažiausiai dukart per mė-nesį. Tik praėjusį rudenį viską su juo pasikeitė.

“Ar matote dabar, kas dėl to kaltas?”

Atrodo, kad moteris ėmė pamažu suvokti. Besi-šnekėdamas su jaunuoliu, kunigas suprato, kad nuo praeito rudens jam darė įtaką naujų draugų kompanija. Čia kunigas galėjo paveikti ne tik jo sąmonę, bet pirmiausia paskatinti ir abu tėvus prieiti išpažinties. Vyrui tai nebuvo sunku, nes žmona jį jau buvo išpėjusi: “Sakyk viską tiesiai,

kaip yra; to kunigo neapgausi". Ir vis dėlto juk kunigas nieko nežinojo, tik viską nuspėjo, nes turėjo gi sau pasakyti: anksčiau buvęs toks uolus jaunuolis negalėjo per šitoki trumpą laiką pasikeisti, jeigu tėvai būtų kitokie.

Tėvas Mateo, šv. JĖZAUS Širdies išaukštinimo apaštalas šeimose, savo knygoje "Meilės Karaliaus link" rašo: "Vienas garsus konvertitas prieš savo atsivertimą yra man pasakęs: didžiai gerbiami kunigai niekada negalės pervertinti Kryžiaus žygių, apie kuriuos pamokslauja, reikšmės. Mes gi turime vieną vienintelį tikslą prieš akis: atitraukti šeimą nuo krikščionybės. Mes paliksime katalikams bažnyčias, koplyčias, katedras - mums pakaks šeimos, kad išardytume organizaciją. Kai mes turėsime savo rankose šeimą, Bažnyčia bus nugalėta".

Vyskupas dr. Rudolfas Graberis,
"Šeima kaip namų šventenybė", Regensburgas, 1980

KĄ GALI MOTINOS AŠAROS

Puikų pavyzdį, ką gali motinos malda, ašaros ir pasiaukojimas dėl savo vaiko sugrįžimo prie DIEVO, pateikia mums šv. Monika. Jos sūnus Aurelijus Augustinas, gimęs 354 m. Tagastėje (Š. Afrika), auklėtas krikščioniškai, nors ir nekrikštytas, būdamas studentu, įstojo į manikiejų sektą. Ryšiai su viena moterimi, susilaukusia nuo jo sūnaus, tapo jam pančiais, kurių nutraukti jam neleido širdis, o be to jis išpažino tikėjimą kaip tikrąją tiesą. Tada pats DIEVAS atnešė pokyčius. Augustino motina Monika su skausmu stebėjo jo kelią. “Nes mano motina, Tavo ištikima tarnaitė, rauduoja dėl manęs, kreipdamasi į Tave labiau, negu motinos aprauda savo vaikų mirtį. Ji matė per savo tikėjimą mano sielos pražūtį” - taip rašo Augustinas savo išpažinimuose (III, 11). Vienas vyskupas, kuriam ji patikėjo savo didįjį rūpestį dėl sūnaus, taip guodė Moniką: “Neįmanoma, kad pražūtų sūnus, dėl kurio išlieta šitiek ašarų” (Išp. III, 12). Per 387 m. Velykas Monika po daugiau kaip 9 metų maldos ir aukojimosi Milane išgyveno savo sugrįžusio sūnaus krikštą prieš pat savo mirtį 387 m. rudenį. DIEVAS išklausė jos maldas, dar daugiau: jis pašaukė Augustiną kunigystei ir padarė jį ne tik vyskupu, bet ir vienu genialiausių Bažnyčios teologų.

Kitas pavyzdys apie motinos ryžtą aukotis dėl savo vaiko atsivertimo yra kilęs iš Bažnyčios persekiojimo Ispanijos pilietinio karo metais. Regina

Garsija, kuri "Darbininkų respublikos" laikais rengė garsius visuomenės veikėjus, o pilietinio karo metu vadovavo Raudonojo generalinio štabo spaudos ir propagandos skyriui, marksizmo poveikyje visiškai užmiršo savo vaikystės tikėjimą. Pilietinio karo metu ji grįžo prie jo motinos maldu, aukos ir kančių dėka.

Ispanų pilietiniame kare

1936 m., praėjus 2 mėnesiams nuo suirutės protrūkio, į Ispaniją atvyko Bela Kunas pradėti ruošti ginkluotą liaudies sukilimą. Jis gerai žinojo, kad prieš jį, atsiųstą Maskvos kominterno, stos tik viena jėga: ispanų katalikybė, ir būtent ne žudančiais karo ginklais, bet savo mokymu. Pasitaręs su savo masivietiškais draugais, jis nusprendė suduoti šiai religijai stiprų ir regimą smūgį.

1936 m. gegužės 4 d. Madrido vargingiausiuose sluoksniuose buvo išplatintas begėdiškas šmeižtas, esą katechetės, vienuolės ir katalikiškosios akcijos nariai išdalino darbininkų kvartalų vaikams apnuodytus saldinius, kad kartą susidorotų su "marksistine rase". Tamsiųjų masių reakcijos nereikėjo ilgai laukti. Kurstytojų sumaniai vadovaujamos, jos pradėjo vienuolynų šturmą...

Mano motina irgi tapo jų auka. Jau daug metų ji priklausė "Katalikiškosios akcijos" organizacijai. Ji gyveno darbininkiškame Kvatro Kaminos kvartale ir garsėjo savo pamaldumu ir artimo meile. Neturėdama jokie supratimo apie tai, kas dedasi gatvėje, ji išėjo iš namų. Kokių 60 žmonių grupė ... "suėmė" ir kankino ją. Jai pagrįstai protestuojant, jie sviedė ją ant žemės, nežmoniškai mušė ir mindžiojo kojomis. Gauja šokinėjo jai ant krūtinės ir sulaužė beveik visus šonkaulius. Jos veidas buvo taip baisiai sudaužytas, kad ji neteko vienos akies. Ji buvo

tašoma už plaukų po žemę, kol plaukų kuokštai kartu su oda atitrūko nuo galvos. Mano vargšė mama jau buvo tapusi kruvinu mėsos gabalu, kai buvo pradėta žaisti su ja "futbolą". Atsisveikindamas kažkas dar dūrė jai dukart peiliu, kartą į koją, o antrą į pilvą, ir taip sudaužytą ją paprasčiausiai paliko gatvėje. Tačiau visų baisiausia, kad mano nelaimingoji motina negalėjo net mirti. Visas keturias ilgas kančinės valandas gatvėje ji nė minutei nebuvo praradusi sąmonės. Kaip man vėliau pasakojo, visas neapšakomas kančias, sukeltas žiauraus elgesio, ji paaukojo DIEVUI už mano sugrįžimą... Krikščioniškoji motina!

Mano motinos nukankinimas, o taip pat ir politika, kuri sąlygojo tokius įvykius, mane nepaprastai sukrėtė. Mano pasitikėjimas sistema, kuri šitaip veikė, ėmė nykti. Tačiau nors mano tikėjimui žmonėmis buvo suduotas toks baisus smūgis ir aš nesutikau su politiniais vadais, kurie atstovavo marksizmui ir materializmui, vis dėlto ir toliau ėjau šiais klystkeliais.

Kai mano motina šiek tiek atsigavo po visų kančių, vieną dieną ji man prisipažino: "Dėl tavęs, mano dukra, aš visa tai iškenčiau; nes tu iš esmės esi gera; tik tu suklaidinta ir nepraregi. Duok DIEVE man sulaukti tos džiaugsmingos tavo sugrįžimo dienos!" Aš stebėjausi savo motinos tikėjimu ir buvau dėkinga jai už jos didvyrišką pasiryžimą aukotis... Bet vis dėlto ėjau toliau marksistiniu keliu, būdama aiškiai nusiteikusi prieš religiją. Aš netikėjau DIEVU ir nejutau Jam jokio dėkingumo... Aš buvau jauna, koketiška moteris, ištekėjusi už turtingo, šaunaus vyro, kuris mane lepino, man sekėsi darbe ir politikoje. Mes turėjome mažą mielą dukrytę, kurią aš jau įsivaizdavau tapsiant įtakinga dama. Trumpai sakant, aš turėjau viską, kas daro žmogų pasaulyje laimingą... Ir tada DIEVAS atėmė iš manęs viską, kad

skausmas ir kančia sugrąžintų mane pas Jį, nes dėkingumas neatvėrė mano sielos akių.

Jaunoji moteris pamatė mokymą, kuriam ji buvo atsidavusi, esant atmestinu; ją dievinęs sutuoktinis susirado kitą moterį; netgi šiai mirus nuo vėžio, jis nebesugrįžo pas žmoną, bet visiškai pasinėrė į komunistų partijos veiklą. Taigi ji neteko namų ir turto ir kartais neturėjo net už ką nupirkti duonos savo dukrai ir 1939 m. gimusiam sūnui.

Mano motina, kuri dalinosi su manimi skausmais ir nepritekliais, mokė mane: "DIEVAS šaukia tave ir siunčia tau šiuos išbandymus, kad tu prisimintum jo gailestingumą. Tu tikėjaisi be Jo pagalbos viską valdyti; ir vis dėlto be Jo niekas neturi vertės, čia ir aname Pasaulyje. Neužsklęsk savo širdies, pulk į Jo gailestingąjį glėbį!"

Ji ėmė mąstyti, jos materialistiniai įsitikinimai susvyravo. Pagaliau savo abejonėse ir klausimuose dėl blogio esmės ji susirado savo mokyklos laikų tikybos mokytoją, tačiau jos širdis vis dar neįsileido jokio tikėjimo šviesos spindulėlio.

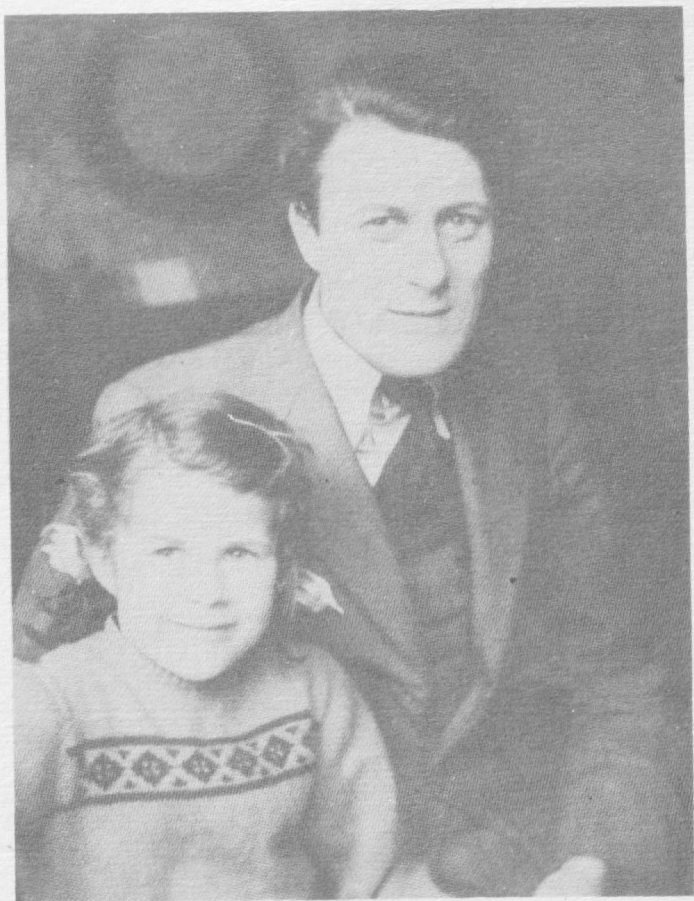
Ir atėjo ta naktis, kurios aš niekada neužmiršiu. Piliietinis karas tebevyko. Mano mažoji šešiametė dukrelė, mano žavioji meilutė, į kurią aš dėjau visas savo ateities viltis, jau keletą dienų sirguliavo. Trūkstamt vaistų, kuriuos buvo prirašęs gydytojas, jos būklė blogėjo diena iš dienos, o tą naktį aš būgštavau, kad neįvyktų baisiausia. Karštis kilo, ir vaikas blaškėsi kliedėdamas. Iš baimės ir skausmo aš buvau beveik be nuovokos. Aš aiškiai suvokiau, kad DIEVAS šitaip mane baudžia... Jaunėlis buvo vos kelių mėnesių, o dabar šiąnakt turėsiu netekti vyresniosios... "Ne, mano DIEVE, tik ne tai!" - maldavau aš, puolusi ant kelių ir apsipyvusi ašaromis. "Nubausk mane, VIEŠPATIE! Aš prisipažįstu Tau labai nusi-

dėjus, taip nusidėjus, kad Tave atmečiau. Tačiau nekeršyk mano nekaltam vaikeliui. Aš aukoju Tau savo nusidėjėlės kūną, esu pasiryžusi priimti bet kokią atpildą. Bet dėl savo gailestingumo išgelbėk mano vaiką!”

Aš meldžiausi ir maldavau, sukalbėjau visas maldes, kokias tik prisiminiau iš savo vaikystės. Akimis ieškojau kambaryje kokio nors švento paveikslėlio... Neradusi jokio, įsiveržiau į motinos kambarį ir paprašiau Nukryžiuotojo.

Šią akimirką mano motina apglėbė mane ir pravarco. “Aš žinojau, - tarė ji, - kad ši akimirka ateis. Garbė DIEVUI, kad Jis leido man sulaukti tavo atsivertimo. Dėkui Tau, mano VIEŠPATIE ir DIEVE, ir neleisk mano dukrai, kuri šiandien pas Tave sugrižo, daugiau niekada prarasti tikėjimo. Dabar galiu mirti rami.” Mes praleidome šią naktį, kartu melsdamosis. Kitą rytą mergaitės būklė ryškiai pagerėjo, ir greit ji visiškai pasveiko. Per DIEVO gailestingumą ji buvo išgelbėta ir šiandien jau žydinti mergina. Ir jos broliui jau keturiolika metų. Tegu DIEVAS saugo juos tokius, kokie jie šiandien, gerus ir tyrus. Po kurio laiko mirė mano motina, šventoji, kokia ji buvo. Be jokių abejonių, VIEŠPATS troško suteikti jai tą džiaugsmą sulaukti mano atsivertimo, prieš pašaukdamas ją pas save...

Tokia tad paprastais žodžiais perteikta mano sugrįžimo pas DIEVĄ istorija. Įvairios aplinkybės prisidėjo prie to. Mano nuomone, labiausiai už savo sugrįžimą prie DIEVO turiu būti dėkinga kraujui, kurį mano motina pralėjo kaip kankinė, ir kankioms, kurias ji už mane paaukojo...

Douglas Haidas su savo dukrele

“MŪSŲ DUKTĖ NETURI EITI IŠ RANKŲ Į RANKAS!”

Anglijai tai buvo tikra sensacija, kai 1948m. vienas aukščiausiųjų komunistų funkcionierių, komunistinio “Daily Worker” laikraščio redaktorius išstojo iš KP ir tapo kataliku. Duglas Haidas, kilęs iš liberaliųjų buržuazijos sluoksnių, nors iš esmės agnostikas, ėgijo krikščionių metodistų pamokslininko išsilavinimą ir, giliai paveiktas socialinio skurdo, įstojo į komunistinę organizaciją bei, remiamas kairiųjų jėgų, įsijungė į Ispanijos pilietinį karą. Savo knygoje “Kitaip, negu tikėjau” jis aprašo savo karjerą komunistiniame judėjime, skverbimosi metodus, propagandinės kampanijos taktiką, visuomenės bauginimo ir klaidinimo priemones, griežtą partinę discipliną ir nepermaldaujamą partijos narių nusiteikimą be jokios žmogiškos atžvalgos.

Nuo netikinčio metodisto iki uolaus komunisto

Atkreipia dėmesį jo, dar jauno metodistų pamokslininko, komunistinis nusiteikimas. Nepriimtas į darbą, jis sulaukė kito pamokslininko, parodžiusio jam “artimo meilę”, pasiūlymo skaityti paskaitas jo “klasėje”.

Aš pasakiau jam, kad jo klasės atžvilgiu man tai atrodo didžiausia nesąmonė. “Jūsų jaunieji Laisvosios bažnyčios išpažinėjai* dar net nežino, kur esą”, -

* Laisvoji bažnyčia - religinė pakraipa Anglijoje (vert. past.)

pasakiau jam. - Bet aš, kaip marksistas, gerai tai žinau." "Na, tik ateikite, ir pamatysite", - pasakė jis. - Mes dar padarysime iš Jūsų krikščionių." Mano pirmosios paskaitos metu vienas iš jaunuolių pašoko, didžiai užsirūstinęs: "Kokias nesąmones mums čia norima įpiršti", - sušuko jis. - "Šitas žino visų visu-tėlaičius atsakymus, o mes lyg kvailiai. Bet juk atė-jome čia tapti geresniais krikščionimis, o ne ate-istais." Jis su trenksmu sviedė knygą, kurią laikė rankoje, ant žemės ir išeidamas trenkė durimis. Aš viską supratau ir net stebėjausi juo. Tačiau kitą savaitę mane susirado klasės auklėtojas ir pranešė prikalbėjęs tą išsišokėlį vis dėlto ateiti kitą sek-madienį...

Ramiai ir atlaidžiai jie klausėsi manęs, kai aš svai-džiau ateistinio komunizmo ir dialektinio mate-rializmo ietis, ir suvokė visa tai kaip duoklę tole-rancijai ir artimo meilei. Du ar tris mėnesius aš daugiau nė iš vieno iš jų neišgirdau nieko panašaus. Paskui vieną vakarą, eidamas iš darbo, vėl sutikau tą jaunuolį, kuris buvo sukėlęs maištą; jis laukė ma-nęs. Tada sužinojau, jog jis po antrosios paskaitos apgalvojo mano žodžius ir užsisakė "Daily Worker" bei kitą komunistinę spaudą. "Dabar matau, - pasa-kė jis, - kad čionykščiai žmonės iš tiesų nežino, ko nori. Bet jūs žinote tai." Jis buvo mano pirmasis komunistinis pasekėjas tose apylinkėse.

Haidas susipažino su savo žmona Kerol, "bur-žuazine" komuniste, kuri su tokiu pat susižavė-jimu ir pasiryžimu aukotis tarnavo partijai.

Pirmąkart sutikau ją, kai ji pirmininkavo Gegužės Pirmosios mitinge, kuriame aš buvau pagrindinis pranešėjas. Per keletą mėnesių mes tapome part-neriais, ir mūsų bendradarbiavimas metų metais buvo mums jėgų šaltinis; tarp mūsų užsimezgė ir artimesnis ryšys, kuris šiandien, mums esant ka-

talikais, yra lygiai toks pat harmoniškas ir prasmingas, kaip ir anuomet, kai mes buvome ką tik susijungę mūsų bendrai kovai už komunizmą.

Rodės, jog mes susiejome visiškai atsitiktinai: du komunistai, kuriuos siejo jų marksistinės pažiūros ir pergalingos revoliucijos viltys. **Mano požiūris į namus ir šeimą nuo seno buvo marksistinis:** santuoka buvo bevertė apgaulė “buržuazinėje” visuomenėje, mes ją vadinome “legalizuota prostitucija”. Metų metus aš tikėjau demonstruojąs savo laisvę, išreikšdamas panieką santuokos institucijai; vyrai ir moterys, iš prigimties linkę į poligamiją, turėtų teisę laisvai užmegzti ar nutraukti savo sąjungą, kaip ir kada jiems patinka. Kaip ir kiti komunistai, aš reikalavau, kad šių “teisių” pripažinimas būtų vienintelis pagrindas laimingai sąjungai.

Tačiau, sutikęs Kerol, aš atskleidžiau, kad laimė glūdi ne šių idėjų įgyvendinime. Kiek kitiems bebūtų patikę neapgailestaujant kaitalioti partnerius, aš niekad neįstengčiau mylėti šitokia meile, nesugriau-damas namų. Aš netgi - stipriau, negu tada galėjau suprasti - giliai viduje ilgėjausi patikimumo ir visiško atsidavimo tam, ką daug metų paniekinamai laikiau “senamadiškais miesčioniškais namais”.

Jokių padorumo ribų

Viename savo knygos skyriuje Haidas charakterizuoja KP nares-moteris:

Ir tarp partijos moteriškosios dalies atstovių vyravo tokia pati idealizmo ir asmeninio karjerizmo samplaika, toks pat kilnių paskatų ir blogų įpročių mišinys. Bet partijos narių - moterų yra žymiai mažiau negu vyrų, o moteris visada linkusi, ypač išbuvusi partijoje ilgesnį laiką (o tokių nedaug), žymiai ryškiau išoriškai demonstruoti marksistinį pavyzdį negu partijos nariai vyrai.

Apsilankykite bent kartą bet kuriame komunistų partijos suvažiavime ir išžiūrėkite į griežtus moterų, lipančių į kalbėtojo tribūną, veidus. Neapykanta, kurią kursto partija ir kuria ši moteris vadovaujasi, dažnai matoma tiesiog iš akių... Tai yra kažkas tokio, ką patys partijos vadai skausmingai suvokia. Jie nuolat ieško "tipiškų namų šeimininkių iš darbininkų klasės", kad įtrauktų jas į partijos veiklą; bet tik nedaugelis iš tų, kurios įstoja į partiją, yra kilusios iš tų sluoksnių, ir dar mažiau iš jų ilgiau išlieka šioje veikloje. "Mes sulaukiame moterų savo partijoje, ir su jomis viskas tvarkoje, kol jos nepatraukia dėmesio", - kartą pasiskundė man vienas politinio būrio narys, - bet po dvylikos mėnesių, kai padarome iš jų marksistes, jos tampa tokiomis žaviomis kaip ariami kuinai".

Aprašydamas komunistų moralines pažiūras, Haidas eina dar toliau:

Asmeninis kai kurių mano sutiktų komunistų gyvenimas iš pradžių mane išgąsdino; tačiau čia aš susidūriau su absurdiškumu, nes pasirodė, jog geriausios komunistės gyvena patį palaidžiausią gyvenimą. Praktikoje ši šoko būklė ilgai neužsitęsė ir netgi sušvelnėjo, nes aš ir pats ketinau atsikratyti daugumos varžtų, kurie, - mano įsitikinimu - buvo Laisvosios bažnyčios alfa ir omega. Jaudinantis dalykas buvo žinoti, kad mergaitę, kuri taip įtikinančiai kalbėjo kitaip manantiems apie naująją komunistinę pasaulį, vakaro pabaigoje, jei norėsi, galėsi apkabinti, ir nebeliks ko belaukti, nė neklausiant "Ar leistumėte". Toks elgesys iš pradžių man atrodė keistai nesuderinamas, bet jis savotiškai viliojo ir, kaip ir viskas, buvo pateisintas ir paaiškintas marksistine teorija. Tai, kad mūsų dienų komunizmas atrodo toks patrauklus, yra nemažas šios marksistinės teorijos ir praktikos nuopelnas. Ji vilioja tuos, kurie nebenori riboti savęs jokiais varžtais, ir yra

išsigelbėjimo uostas tiems, kurių sąžinė nešvari. Šiuo klausimu galiojo tik viena vienintelė gairė: nepadaryti žalos komunistų partijai.

Tapęs „Daily Worker“ realizavimo skyriaus viršininku, Haidas jau pirmosiomis dienomis „pamatė visus tuos sunarpliotus meilės ryšius, kurie buvo apraigę visą namą. Šituo pagaliau nebuvo ko stebėtis: tie žmonės gyveno ir dirbo nuolatinėje įtampoje, visuomenė buvo jiems priešiška nusiteikusi, jų asmeniniame gyvenime nebuvo absoliučiai jokių moralinių varžtų. Tuo būdu ši amorali atmosfera, kaip paprastai atvirai palaida, buvo tiek pakrauta seksualumu, kad darėsi netgi neurotiška.

Aš laikiau save anuomet jau šiek tiek apsitrynusiu, bet padėtis, kokią aš radau redakcijoje, mane dar labiau šokiravo. **Betgi galų gale čia buvo tik praktiškai įgyvendinamas tas mokymas, kuriam aš jau seniai atstovavau ir kurio pats tam tikru laipsniu laikiausi...**

Kas galėjo iš pat pradžių kristi į akį, buvo jaunutės sekretorės visą laiką be perstojo kartojamas įsitikinimas, jog visos nėštumo profilaktikos priemonės esą pasenusios kaip arklių traukiamas tramvajus, ir kad merginai tesanti vienintelė protinga išeitis, reguliariai **kas ketvirtį metų darytis abortą**; ji pati taip ir besielgianti.

Katalikiškojo idealo atradimas

Siekdamas demaskuoti britų „fašistus“ kaip Nacionalsocializmo šalininkus, Haidas studijavo taip pat ir katalikiškąją spaudą ir savo nuostabai pajuto, kad ji patį asmeniškai vėl domina Viduramžių kultūra, tuo tarpu kai religinei pusei jis tebebuvo visiškai abejingas. Besibaigiant II Pasauliniam karui, prieštaravimai tarp marksistinės teorijos ir praktikos kėlė Haidui vis didesnę ir didesnę susirūpinimą, jis juto

savyje vis labiau silpstant tikėjimą komunizmu, tuo tarpu savo blaivių protu vis labiau linkdamas prie katalikybės, jis vis dėlto dar nejuto savyje tikėjimo DIEVU. Iki tol jis skrupulingai vengė prašnekti apie tai su savo žmona. Bet ir jos komunistinis tikėjimas buvo palaužtas, ir vienas žinių pranešimas tapo priežastimi tam prasiveržti:

Aš kaip tik norėjau išjungti, kai Kerol, kuri irgi kartu klausėsi, pikta tarė: "Man jau atsibodo tas amžinas senio Molotovo: Ne, Ne, Ne. Rusų elgesys nuo karo pabaigos man jau įkyrėjo iki gyvo kaulo".

Tai buvo tolygu atvejui, jei kokia tariama krikščionė šventoji, gyvenanti krikščioniškuose namuose, pasibaigus šv. Mišių transliacijai, prapliūptų šlykščiausiais keiksmiais. Bet tokia jau žmogaus natūra, o ypač mano paties sutrikusi nuotaika anuomet, kad aš, išsigandęs ir pasipiktinęs, priverčiau Kerol teisintis. "Tai išties pasiutusiai žavu šitaip kalbėti vadovaujančio komunistų partijos nario žmonai", - sprogau iš pykčio. "O man tas pats", - atkirto ji drąsiai. "Aš visiškai rimtai taip manau ir galiu mielai viską dar sykį pakartoti, jei nori."

Tada ji pasmerkė viską iš eilės, kas įvyko Rytų Europoje nuo karo pabaigos, ir pareiškė, jog Rusija, mums dar nesusigaudant, kas vyksta, padovanosianti Trečiąjį pasaulinį karą. Po to sekė šuvių salvė į britų komunistų partijos lyderį ir įžūlus pareiškimas, jog jai jau iki soties gana visos tos šutvės. Tuo tarpu aš įveikiau savo pirmąjį išgastį, o mano širdis daužėsi. "Kalbi kaip iš "Universe"*, - subariau ją bejėgiškai. "Ką tu, po velnių, sau manai, kas su tavim darosi? Gal nori pasidaryti katalikė, ar ką?"

Mano širdis ėmė plakti dar smarkiau, kai ji susimąščiusi tarė: "Taip, aš norėčiau..."

* "Universe" - katalikiškos pakraipos laikraštis Anglijoje (vert. past.)

“Ir aš trokštu grįžti prie DIEVO, ir aš”, - atsakiau jai.

Tada pirmąkart išsišnekėjome taip atvirai, kaip nebuvome daug mėnesių šnekėję. Aš pasakiau jai, kaip toli esu nuėjęs.

Kaip man paaiškėję, kad Viduramžių kultūra neišnykusi kartu su feodalizmo epocha, bet ir šiandien gyva, kad tai ir esanti gyvoji katalikiškoji kultūra. Kad aš iš savo pusės jau irgi sotus ta neapykanta ir klasių kova ir tikiu, jog lygiai taip pat atsitikę ir su milijonais iš mūsų; kad žmonija šiandien yra atvira meilės ir taikos evangelijai. (Visus mūsų bendro gyvenimo metus nebuvau jai ištaręs žodžio “meilė” kita, negu seksualine prasme, tad vos iškošiau jį pro dantis.)

Kaip komunizmas paaiškėjęs realybėje esąs klaidingas, o senasis katalikiškasis mokymas absoliučiai teisingas. Kad marksistinis mokymas, ar būtų jis užkariavęs pasaulį, ar ne, nesugebėtų paaiškinti paties pasaulio. Ir kiek pats žmogus benorėtų būti išsivystęs pagal istorinio materializmo dėsnius, šiais vis dėlto neįmanoma paaiškinti paties žmogaus... Kaip penki šv.Tomo Akviniečio argumentai DIEVO buvimui pasirodė man nenuginčijami, tačiau turėčiau kartu pripažinti, kad nors būtent jie mane blaiviai įtikino, vis dėlto neatgaivino DIEVO manyje. Kad aš Jo buvimą galėčiau pripažinti tik blaiviu protu, bet ne daugiau.

Tada prašneko Kerol. Ji papasakojo jau seniai puoselėjanti slaptą norą, kad Roveną neturėtų augti komunistinės dvasios tėvų namuose. Roveną buvo išvaizdi mergaitė, ir motiniškas instinktas sakė Kerol, kad tai esąs toks grožis, kuris su laiku dar labiau išsiskleisias.

Tarkim, ji užaugsianti gražia mergina ir jai neliksia nieko kita, kaip tik laikytis Markso ir Engelso teiginių apie namus ir šeimą, ir anksti

pradėsianti bendrauti su partijos vadais. Kaip ji priimsianti tas moralines nuostatas, kurios vyrauja partijoje? Jos laikas prabėgs, einant iš rankų į rankas.

Kerol buvo skaičiusi katalikiškuosius laikraščius, kuriuos aš palikdavau namuose, ir susidarė iš jų vaizdą, kaip galėtų atrodyti namai ir šeima - tokį vaizdą, kuris visa kuo skyrėsi nuo to, kas buvo pažįstama mums kaip komunistams.

Jai bekalbant, ir aš išvydau tokį patį vaizdą. Aš grįžau mintimis į praeitį. Aš pripažinau komunistinės moralės principus ir pagal juos gyvenau. Daugeliui mano kolegų sekėsi be jokios atsakomybės jausmo ir nesirenkant mylėtis kaip naminiams paukščiams kieme. Man tai buvo neįmanoma. Mano mėginimai ta kryptimi tik parodė, jog laimės ir gyvenimo pilnatvės šitame kelyje nerasi, atvirksčiai, jų reikėtų ieškoti, einant visiškai priešinga kryptimi.

Mes visiškai sutarėme, jog visa mūsų patirtis rodo, jog marksistai buvo neteisūs, ar spręstume apie tai iš mūsų gyvenimo, ar iš sugriuvusių mums pažįstamų partijos draugų namų.

Katalikų Bažnyčia šiuo klausimu stovėjo kaip uola ir nedarė jokių nuolaidų. Kokia ji buvo teisi!

Kelias į Bažnyčią

Tolimesni įvykiai sustiprina Haido ir jo žmonos norą tapti katalikais ir įgyti tikėjimą, net jeigu ir patys katalikai ne visada gyventų pagal savo tikėjimą. Nes Haidas dar tebeišlaikė paikus savo jaunystės prietarus: jis manė, kaip pats rašo, jog visi kunigai, vienuolės ir vienuoliai esą amoralūs, o jėzuitai tamsūs ir apsimetėliai... Taigi Haidas apsilankė katalikų susirinkime, o po to kreipėsi į vieną referentą jėzuitą, atskleidė jam savo 20 metų

marksistinę - ateistinę praeitį ir paklausė, ar toks žmogus galėtų tapti kataliku. "Jis atsakė, kad Bažnyčia esanti atvira nusidėjėliams. Tai nuskambėjo kažkaip senamadiškai. Žodžio "nuodėmė" nebuvo ištaręs nuo savo pamokslininko laikų. Komunistų žodyne nėra jokios nuodėmės". Kunigas padarėsi- no jį (mirktelėjęs), kad Bažnyčia nesanti vien tik šventieji. Jei jis negalėsias būti geru kataliku, tai galėsias visada būti bent jau blogu, o tai jau vis tiek būsią žymiai geriau už komunizmą. Gerai pažindamas žmones, kunigas suvokė, jog Haidas galbūt užsikabinsias už vilties tapti blogu kataliku, bet tikrai tuo nepasitenkinsias.

Vėliau Haidas dažnai sėdėdavo mažoje gotikinėje bažnytelėje, bet negalėjo melstis. Bet visgi kartą pamatęs tarnaitę airę, kuri rado aiškią paguodą, besimelsdama DIEVO Motinai, jis pabandė lygiai taip pat kreiptis į visų palaimingiausiąją Šv. Mergele - kaip jis tik vėliau susivokė, vieno šlagerio žodžiais: "Bet buvo visiškai tas pats. Aš supratau, kad mano ieškojimai pasiekė galą. Aš kalbėjausi su niekuo apie nieką".

Lėtai žengė jis keliu link tikėjimo; prieš Kalėdas jie pirmąsyk papasakojo savo dukteriai apie DIEVĄ ir JĖZŲ. Douglas Haidas dar vis tebekovojo už šviesą ir manė galėsias savo bendradarbių rate daryti gerą įtaką, kai Kerol jau "beveik nepastebimai pasinėrė į tikėjimą". Dabar ji ėmė atkakliai siekti nedelsiant pakrikštyti abu vaikus.

Taip prasidėjo paskutinis etapas link konversijos į katalikų Bažnyčią, ir Haidas žengė formalaus atsiskyrimo nuo komunistų partijos ir savo darbovietės partiniame laikraštyje žingsnį - kas, visiems apie tai sužinojus, sukėlė milžinišką sensaciją. Haidas pabrėžė reziumuodamas:

Tą dieną, kai tapome katalikais, mane apėmė jausmas, kad dabar esame susijungę su svei-

kiausiu dalyku šiandieniniame pasaulyje; ne tik su žmonių sveikata, bet ir su žymiai stipresne DIEVO sveikata, be kurio mūsų atominės beprotybės amžiuje gyvenimas yra pašlijęs ir beprasmiškas. DIEVAS, apie kurį žmonės paskelbė, kad jis miręs, šiandien yra reikalingesnis negu kada nors anksčiau, kad išgelbėtų pasaulį nuo susinaikinimo. Sveikiausi dalykai pasaulyje yra tie, kuriuos atstovauja ir už kuriuos kovoja tariai reakcinga, antimoksliska, tamsi Bažnyčia. Ji visada atrodo atsilikusi tiems, kurie “pažangoje” mato savitikslių ir mano, jog visa, kas nauja, pranoksta tai, kas sena, jau vien savo naujumu. Tačiau priešinimasis progresui, nešančiam nelaimę, yra sveikumo požymis...

Marksas... pripažino, kad naujam pasauliui reikia naujų žmonių... Komunistas bus tuo labiau atgrasus, kuo tobulesnis marksistas jis darysis. Naujasis marksizmo žmogus, “plieno tvirtumo kadras”, yra pasibaisėtinas savo sugebėjimu daryti bloga. Kuo ryškiau naujoji marksistinė visuomenė pasireiškia, tuo labiau nemylima ji tampa... Krikščionybė yra visiškai priešingas atvejis. Kuo labiau ji realizuojama, tuo patrauklesnė tampa. Jei krikščionys užmirštų įgyvendinti savo tikėjimą ir nešti savo tiesas į visuomeninį gyvenimą, žmonės jaustųsi atstumti...

Šeima ir tikėjimas

Skaitiniai sutuoktiniams ir auklėtojams

Redaktorė J. Baltušienė

Dailininkė D. Čiurlytė

Maketavo J. Mažeikienė

SL 1083. 10 sp. l. Tir. 5000 egz. Užsakymo Nr. 5442

Išleido LKB Tarpdiecezinės Katechetikos

Komisijos leidykla, Rotušės a. 23, 3000 Kaunas.

Spausdino "Aušros" spaustuvė, Vytauto pr. 23,
3000 Kaunas

Kartą stojamųjų egzaminų į gimnaziją metu vaikams buvo užduota atpasakoti biblinę 12-mečio JĖZAUS, pasilikusio Jeruzalėje, istoriją. Vienas berniukas savo rašinyje pavaizdavo nuliūdusius Mariją su Juozapu, kai jie kelyje į namus pasigedo JĖZAUS. Šv. Juozapas visaip stengėsis paguosti labai susirūpinusią DIEVO motiną: "Klausyk, mes grįšime dabar į Jeruzalę ir sueškosime jį. Pakeliui galėsime sukalbėti rožančių, tai tikrai padės. O kad kuo greičiau surastume prapuolusį vaikėlį JĖZŲ, šaukimės ir šv. Antano - jis juk už visa, kas pamesta, atsakingas!"

Šis anekdotas, koks beprasmiškas jis nepasirodytų, atskleidžia ne tik fantaziją ir sugebėjimą įsijausti, bet ir tai, ko galima pasisemti iš tikinčios šeimos, branginančios rožančių ir garbinančios šventuosius, patyrimo. Krikščioniška šeima gyvuoja, praktiškai vykdydama tikėjimo priedermes!

Mozaikiškai pateikdami atskirus pavyzdžius, kuriuose kalbama apie seksualumą, skaistybę, santuokinę meilę, abortus, auklėjimo problemas, išmėginimus varge ir sunkumuose ir t. t., norėtume parodyti, kaip kasdienybėje gyvuoja katalikiškasis tikėjimas.

Suteikti stimulą ir sužadinti norą padaryti KRISTŲ šeimos gyvenimo centru - toks yra šios knygos tikslas.